

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KPSS

2026

Esra Özkan
Karaoğlu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Güncel VE KÜLTÜREL GELİŞMELER

KONU ANLATIMI VE SORU BANKASI

ÜCRETSİZ
VİDEOLAR
Burada!

[/HocaKafasi](https://www.youtube.com/HocaKafasi)

HOCA KAFASI
YAYINLARI

**GÜNCEL VE KÜLTÜREL GELİŞMELER
KONU ANLATIMI VE SORU BANKASI**

Genel Yayın Yönetmeni

Arzu Alan Savıcı

Yazar

Esra ÖZKAN KARAOĞLU

ISBN

978-625-5938-83-1

Dizgi / Grafik Tasarım

Hoca Kafası Yayınları Dizgi Birimi

Baskı

4 Renk Grup Matbaacılık Ltd. Şti.
Kazım Karabekir Cad. Murat Çarşısı

No: 39/11

Altındağ/ANKARA

Tel: (0507) 717 94 16

Yayıncı Sertifika No: 48571

Matbaa Sertifika No: 50019

İletişim

Tel: 0541 809 75 07

Düşünce ve Önerileriniz İçin;

www.hocakafasi.com

© COPYRIGHT HOCA KAFASI DİJİTAL VE İNTERAKTİF YAYINCILIK

Yayın Hakkı

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Hoca Kafası Dijital ve İnteraktif Yayıncılık Ticaret ve Limited Şirketi'ne aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR BAKANLIĞI BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

İÇİNDEKİLER

ÖDÜLLER	1
ÜNLÜ FİLOZOFLAR	10
DÜNYACA ÜNLÜ HEYKELLER	16
ÜNLÜ RESSAMLAR VE ESERLERİ	19
EDEBİYAT	21
İLKLER	25
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK	26
TÜRKİYE	28
YERLİ VE MİLLÎ TEKNOLOJİ	32
KARMA VE GÜNCEL GELİŞMELER	35
VEFAT EDEN İSİMLER	45
GÜNEŞ SİSTEMİNDEKİ GEZEGENLER	52
COVID – 19 HASTALIĞI	53
ULUSAL VE ULUSLARARASI KURULUŞLAR	55
SORU - CEVAP	65
CEVAPLI TEST	82
ÇÖZÜMLÜ TEST	103

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

Bu kitap 03.06.2026 tarihinde baskıya gönderilmiştir.

Basım tarihinden sonra gerçekleşen değişiklik ve güncel bilgileri

hesabından takip edebilirsiniz.

13120000000000000000

13120000000000000000

13120000000000000000

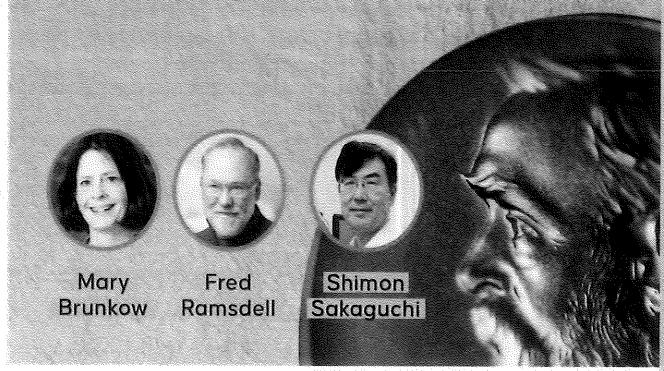
13120000000000000000

ÖDÜLLER

2025 NOBEL ÖDÜLLERİ

Tarihçe: 27 Kasım 1895 tarihli ve 30 Aralık 1896'da Stockholm'de açıklanan vasiyetnamesiyle Alfred Nobel'in kurduğu dernek tarafından verilen ödüllerdir. Bu ödüller, "insanlığa çeşitli alanlarda hizmet edenleri" ödüllendirmek amacıyla verilmektedir. Bu ödüllerden birincisi fizik, ikincisi kimya, üçüncüsü fizyoloji-tıp alanında en önemli buluşu yapan kimseye, dördüncüsü edebiyat alanında en iyi eserini yazarına, beşincisi de halklar arasında "kardeşliğin gerçekleşmesi ve barışın sağlanması" için en çok ya da en iyi çalışan kimseye verilir. Ödüller farklı komiteler tarafından verilir. İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi fizik, kimya, ekonomi alanlarındaki ödüllerini; Karolinska Enstitüsü fizyoloji veya tıp alanındaki ödüllerini ve Norveç Nobel Komitesi edebiyat alanındaki ödüllerini vermektedir. Norveç Parlamentosunca İsveç Akademisinden seçilen beş kişilik bir kurul ise barış alanındaki ödüllerini verir.

- 🎓 **Nobel Fizik Ödülü:** John Clarke, Michel H. Devoret ve John M. Martinis'e verildi.
- 🎓 **Nobel Kimya Ödülü:** Susumu Kitagawa, Richard Robson ve Omar M. Yaghi'ye verildi.
- 🎓 **Nobel Tıp Ödülü:** Mary E. Brunkow, Frederick J. Ramsdell ve Shimon Sakaguchi'ye verildi.
- 🎓 **Nobel Edebiyat Ödülü:** László Krasznahorkai'ye verildi.
- 🎓 **Nobel Ekonomi Ödülü:** Joel Mokyr, Philippe Aghion ve Peter Howitt'e verildi.
- 🎓 **Nobel Barış Ödülü:** María Corina Machado'ya verildi.

2025 ANTALYA ALTIN PORTAKAL FİLM FESTİVALİ

Tarihçe: 1964 yılından bu yana Türkiye'nin Antalya ilinde düzenlenen film festivalidir. Antalya Altın Portakal Film Festivali, Avrupa ve Asya'nın en köklü film festivallerinden biri, Türkiye'nin ise en eski ve uzun soluklu film festivalidir. Festival, 2005 yılından bu yana Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali adıyla gerçekleşmekte; festival programı içinde uluslararası yarışma bölümü de yer almaktadır.

- 62. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali, 24 Ekim-2 Kasım 2025 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

62. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde verilen ödüller aşağıda sıralanmıştır:

- 1) Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması'nda "En İyi Film" ödülünü Seyfettin Tokmak'ın yönettiği "Tavşan İmparatorluğu" aldı.
- 2) Ulusal Uzun Metraj kategorisinde "En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu" ödülü "Kanto" filminden Yıldız Kültür, "En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu" ödülü "Tavşan İmparatorluğu" filminden Sermet Yeşil'in oldu.
- 3) "En İyi Kadın Oyuncu" ödülü, "Erken Kış" filminin oyuncularından Leyla Tanlar'a verildi.
- 4) "En İyi Erkek Oyuncu" ödülü "Parçalı Yıllar" filmindeki rolüyle Yetkin Dikinciler'in oldu.
- 5) "Cahide Sonku" ödülü, "Parçalı Yıllar" filminden Bilge Şen, Ezgi Yaren Karademir ve "Bağlar Kökler ve Tutkular" filminin sanat yönetmeni Nanaz Bahram'a verildi.
- 6) "En İyi Kurgu" ödülünü "Noir" filminden Şöhret Tandoğdu ve Deniz Çizmeci, "En İyi Müzik" ödülünü "Parçalı Yıllar" filminden İrsel Çivit, "En İyi Sanat Yönetmeni" ödülünü "Tavşan İmparatorluğu" filminden Tora Aghabayova, "En İyi Görüntü Yönetmeni" ödülünü "Tavşan İmparatorluğu" filminden Claudia Becerril Bulos aldı.
- 7) "En İyi Senaryo" ödülünü "Sahibinden Rahmet" filminden Gözde Yetişkin ve Emre Sert, "En İyi Yönetmen" ödülünü, "Tavşan İmparatorluğu" filmiyle Seyfettin Tokmak kazandı.
- 8) "Film-Yön En İyi Yönetmen" ödülü de Seyfettin Tokmak'a verildi.
- 9) "Behlül Dal En İyi İlk Film" ödülü, "Sahibinden Rahmet" filminden Gözde Yetişkin ve Emre Sert'in, "Dr. Avni Tolunay Jüri Özel" ödülü "Aldığımız Nefes" filminden Şeyhmus Altun ve Fevziye Hazal Yazan'ın, "Festival Nişanı" ise Öykü Karayel'in oldu.
- 10) "En İyi Kısa Film Ödülü"nün sahibi Deniz Koloş'un "Ölüm Bizi Ayrana Dek"e, "Belgesel Jüri Özel Ödülü" ise Rıza Oylum'un yönetmenliğini üstlendiği "Yerli Yurtsuz" filmine verildi. "En İyi Belgesel Film Ödülü", "Roman Gibi" filminin yönetmeni Tayfun Belet'e verildi.
- 11) "Uluslararası Uzun Metraj Yarışması'nda ise "En İyi Erkek Oyuncu" ödülünü "A Poet" filminden Ubeimar Rios'a "En İyi Kadın Oyuncu" ödülünün sahibi ise "Adam's Sake" filmiyle Lea Drucker oldu. "En İyi Yönetmen Ödülü"nü "Father" filminin yönetmeni Tereza Nvotova'ya, "Jüri Özel Ödülü" de "İlahi Komediya" filmi aldı. "Uluslararası En İyi Film Ödülü"nü de "A Poet" filmi kazandı.
- 12) "Ulusal En İyi Film Ödülü", Seyfettin Tokmak'ın yönettiği "Tavşan İmparatorluğu" filmine gitti.

"Tavşan İmparatorluğu" filmi gecede 7 ödül kazandı.

2026 Eurovision Şarkı Yarışması

2026 Eurovision Şarkı Yarışması'nın birincisi, "Bangaranga" adlı şarkısıyla Bulgaristan'ı temsil eden Dara oldu. Viyana'da düzenlenen yarışmada toplam 516 puan toplayan sanatçı, Bulgaristan'a tarihindeki ilk Eurovision şampiyonluğunu kazandırdı.

ÖDÜLLER

2025 TÜBİTAK ÖDÜLLERİ

2025 yılı TÜBİTAK Bilim, Özel, Hizmet ve Teşvik Ödülleri, 23 Aralık 2025 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde düzenlenen törenle sahiplerine verildi. Toplamda 2 Bilim Ödülü ve 9 Teşvik Ödülü dağıtıldı.

TÜBİTAK BİLİM ÖDÜLÜ

Temel Bilimler

- 🎓 **Prof. Dr. Alper Kiraz (Fizik):** Optik bilimi alanında tek molekül spektroskopisi, biyogörüntüleme, optofluidik, optik sensörler ve lazer fiziği üzerine yapmış olduğu uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Bilim Ödülü verilmiştir.

Sağlık Bilimleri

- 🎓 **Prof. Dr. Ahmet Oğuzhan Özen (Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları):** Monojenik inflamatuvar bağırsak hastalıkları ve konjenital protein kaybettirici enteropati (PLE) üzerine yapmış olduğu uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Bilim Ödülü verilmiştir.

TÜBİTAK TEŞVİK ÖDÜLÜ

Temel Bilimler

- 🎓 **Doç. Dr. Çağatay Dengiz (Kimya):** Fonksiyonel malzemelerin tek adımda, yüksek verimlerle ve sürdürülebilir yöntemlerle sentezlenmesini mümkün kılan klik-tipi tepkimelerin geliştirilmesi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

- 🎓 **Doç. Dr. Talip Serkan Kasırga (Fizik):** Düşük boyutlu sistemlerdeki faz geçişleri üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

- 🎓 **Doç. Dr. Safacan Kölemen (Kimya):** Organik terapötik moleküllerin ve moleküler sensörlerin geliştirilmesi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

Mühendislik Bilimleri

- 🎓 **Doç. Dr. Levent Beker (Makine Mühendisliği):** Giyilebilir ve implant edilebilir medikal sensörler ve cihazlar üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

Sağlık Bilimleri

- 🎓 **Prof. Dr. Neslihan Üstündağ Okur (Farmasötik Teknoloji):** Yenilikçi hedeflendirilmiş yeni ilaç taşıyıcı sistemlerin geliştirilmesi, karakterizasyonu, çeşitli in vitro ve in vivo aktiviteilerinin incelenmesi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

- 🎓 **Öğr. Gör. Buse Cevatemre Yıldırım (Tıbbi Biyoloji):** Kanser biyolojisi alanında, kanserde ilaç direnci mekanizmalarını aşmak üzere hedef ve stratejiler belirleme üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

Sosyal ve Beşerî Bilimler

- 🎓 **Doç. Dr. Meltem İneli Cığır (Milletlerarası Hukuk):** Uluslararası ve Avrupa Birliği göç hukuku, geçici koruma rejimleri, kitlesel göç akın yönetimi ve yapay zekânın göç hukuku ile kesişimi üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

- 🎓 **Prof. Dr. Bekir Bora Dedeoğlu (Turizm Rehberliği):** Destinasyon yönetimi, turizm ve sosyal medya pazarlaması, destinasyon markalaşması ve turist davranışları üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

- 🎓 **Prof. Dr. Hatice Yıldız Durak (Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi):** Çevrim içi öğrenme, doğal dil işleme, metin madenciliği, eğitimde yapay zekâ kullanımı, siber psikoloji üzerine yapmış olduğu üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle TÜBİTAK Teşvik Ödülü verilmiştir.

ÖDÜLLER

2026 GRAMMY ÖDÜLLERİ

Tarihçe: Grammy Ödülü veya kısaca Grammy (eski adıyla Gramofon Ödülü), müzik sektöründeki başarıları takdir etmek amacıyla Kayıt Akademisi tarafından verilen bir ödülüdür. Ödül, altın kaplama gramofon şeklindedir. Amerikan müzik endüstrisinde büyük bir öneme sahip Grammy Ödülleri, 1957'den bu yana tertip edilmektedir. Ödülleri veren kurum ise NARAS (the recording academy) adlı bir akademidir. 2024 yılında Grammy Ödülleri'ne "En İyi Afrika Müziği Performansı", "En İyi Alternatif Caz Albümü" ve "En İyi Pop Dans Kaydı" olmak üzere üç yeni kategori eklendi.

1 Şubat 2026'da Los Angeles'ta düzenlenen 68. Grammy Ödülleri'nin kazananları aşağıda verilmiştir:

Yılın Albümü: Debi Tırar Más Fotos — Bad Bunny

Yılın Kaydı: Luther — Kendrick Lamar, SZA ile birlikte

Yılın Şarkısı: Wildflower — Billie Eilish

En İyi Solo Pop Performansı: Messy — Lola Young

En İyi Pop Vokal Albümü: Mayhem — Lady Gaga

En İyi Çağdaş Country Albümü: Beautifully Broken — Jelly Roll

En İyi Música Urbana (Modern Latin Müziği) Albümü: DeBÍ TIRAR MÁS FOTOs — Bad Bunny

En İyi Yeni Sanatçı: Olivia Dean

En İyi Rap Albümü: GNX — Kendrick Lamar

En İyi Afrika Müziği Performansı: Push 2 Start — Tyla

En İyi Global Müzik Performansı: EoO — Bad Bunny

En İyi Geleneksel Pop Vokal Albümü: A Matter of Time — Laufey

En İyi Albüm Kapağı: Chromakopia — Tyler, The Creator

En İyi Geleneksel Country Albümü: Ain't in It for My Health — Zach Top

En İyi Country Şarkısı: Bitin' List — Tyler Childers

En İyi Solo Country Performansı: Bad as I Used to Be (F1 the Movie filminden) — Chris Stapleton

En İyi Rap Şarkısı: TV Off — Kendrick Lamar feat. Lefty Gunplay

En İyi Melodik Rap Performansı: Luther — Kendrick Lamar & SZA

En İyi Rap Performansı: Chains & Whips — Clipse, Pusha T ve Malice (feat. Kendrick Lamar & Pharrell Williams)

En İyi R&B Albümü: Mutt — Leon Thomas

En İyi R&B Şarkısı: Folded — Kehlani

En İyi R&B Performansı: Folded — Kehlani

Yılın Söz Yazarı: Amy Allen

Yılın Prodüktörü: Cirkut

En İyi Alternatif Müzik Albümü: Songs of a Lost World - The Cure

En İyi Rock Albümü: Never Enough - Turnstile

En İyi Rock Şarkısı: As Alive as You Need Me to Be - Nine Inch Nails

En İyi Rock Performansı: Changes (Live From Villa Park) Back to the Beginning - Yungblud feat. Nuno Bettencourt, Frank Bello ve Adam Wakeman ve II

En İyi Müzik Videosu: Anxiety - Doechii

Yönetmen: James Mackel

Yapımcılar: Pablo Feldman, Jolene Mendes ve Sophia Sabella

En İyi Dans Pop Kaydı: Abracadabra - Lady Gaga

Görsel Medya İçin Yapılan En İyi Müzik Derlemesi: Sinners - Çeşitli Sanatçılar

Görsel Medya İçin Yazılan En İyi Şarkı: Golden - KPop Demon Hunters

En İyi Dans Müziği / Elektronik Müzik Albümü: Eusexua - FKA twigs

En İyi Dans Müziği / Elektronik Müzik Kaydı: End of Summer - Tame Impala

En İyi Pop İkilişi / Pop Grubu Performansı: Defying Gravity - Cynthia Erivo & Ariana Grande

ÖDÜLLER

2026 GOLDEN GLOBE (83. ALTIN KÜRE) ÖDÜLLERİ

Tarihçe: Altın Küre Ödülleri, her yıl resmî bir yemek töreniyle film ve televizyon dizilerine verilen Amerikan ödülleridir. Hollywood Yabancı Basın Birliği tarafından 1944'ten beri verilen ödüller, film endüstrisi için verilen önemli ödüllerdendir. Ödüller özellikle 1996'dan sonra önem kazanmıştır.

2026 Golden Globes'da sinema ve televizyon dallarında ödül kazananlar aşağıda verilmiştir:

Film Kategorileri

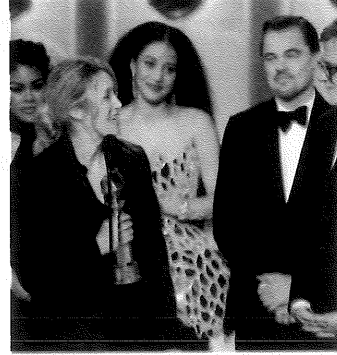
- 🎧 En İyi Film – Drama: Hamnet
- 🎧 En İyi Film – Müzikal ya da Komedi: One Battle After Another
- 🎧 Yabancı Dilde En İyi Film: The Secret Agent (Brezilya)
- 🎧 En İyi Animasyon Filmi: KPop Demon Hunters

Oyuncu Kategorileri

- 🎧 En İyi Kadın Oyuncu – Drama: Jessie Buckley – Hamnet
- 🎧 En İyi Erkek Oyuncu – Drama: Wagner Moura – The Secret Agent
- 🎧 En İyi Kadın Oyuncu – Müzikal ya da Komedi: Rose Byrne – If I Had Legs I'd Kick You
- 🎧 En İyi Erkek Oyuncu – Müzikal ya da Komedi: Timothée Chalamet – Marty Supreme
- 🎧 En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Teyana Taylor – One Battle After Another
- 🎧 En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Stellan Skarsgård – Sentimental Value
- 🎧 Sinema ve Gişe Başarısı Ödülü: Sinners

Yaratıcı Kategoriler

- 🎧 En İyi Yönetmen: Paul Thomas Anderson – One Battle After Another
- 🎧 En İyi Senaryo: Paul Thomas Anderson – One Battle After Another
- 🎧 En İyi Özgün Şarkı: "Golden" (KPop Demon Hunters) - Joong Gyu Kwak, Yu Han Lee, Hee Dong Nam, Jeong Hoon Seo, Park Hong Jun, Kim Eun-jae (EJAE), Mark Sonnenblich

Televizyon Kategorileri

- 🎧 En İyi Dizi – Drama: The Pitt
- 🎧 En İyi Dizi – Komedi ya da Müzikal: The Studio
- 🎧 En İyi Mini Dizi: Adolescence

Oyuncu Kategorileri

- 🎧 En İyi Kadın Oyuncu – Drama: Rhea Seehorn – Pluribus
- 🎧 En İyi Erkek Oyuncu – Drama: Noah Wyle – The Pitt
- 🎧 En İyi Kadın Oyuncu – Komedi ya da Müzikal: Jean Smart – Hacks
- 🎧 En İyi Erkek Oyuncu – Komedi ya da Müzikal: Seth Rogen – The Studio

Mini Dizi Kategorileri

- 🎧 En İyi Kadın Oyuncu – Mini Dizi: Michelle Williams – Dying for Sex
- 🎧 En İyi Erkek Oyuncu – Mini Dizi: Stephen Graham – Adolescence
- 🎧 En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Erin Doherty – Adolescence
- 🎧 En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Owen Cooper – Adolescence
- 🎧 En İyi Stand-up Gösterisi: Ricky Gervais – Mortality
- 🎧 En İyi Podcast: Good Hang with Amy Poehler

ÖDÜLLER

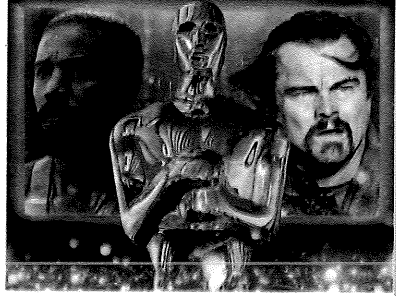

2026 (98.) OSCAR ÖDÜLLERİ

Tarihçe: Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi (Academy of Motion Picture Arts and Sciences) tarafından ilk kez 1929'da Los Angeles'ta dağıtılmaya başlayan Oscar Ödülü, dünyanın bilinen en eski sinema ödülü olma özelliğini taşımaktadır.

2026 Oscar Ödülleri sahipleri aşağıda verilmiştir:

- 🏆 En İyi Film: One Battle After Another (Savaş Üstüne Savaş)
- 🏆 En İyi Kadın Oyuncu: Jessie Buckley, Hamnet
- 🏆 En İyi Erkek Oyuncu: Michael B. Jordan, Sinners
- 🏆 En İyi Yönetmen: Paul Thomas Anderson, One Battle After Another
- 🏆 En İyi Özgün Şarkı: "Golden", KPop Demon Hunters
- 🏆 En İyi Özgün Müzik (Skor): Sinners
- 🏆 En İyi Ses: F1
- 🏆 En İyi Canlı Aksiyon Kısa Film: The Singers, Two People Exchanging Saliva
- 🏆 En İyi Görüntü Yönetimi: Sinners
- 🏆 En İyi Uzun Metraj Belgesel: Mr. Nobody Against Putin
- 🏆 En İyi Kısa Belgesel: All the Empty Rooms
- 🏆 En İyi Kurgu: One Battle After Another
- 🏆 En İyi Görsel Efekt: Avatar: Fire and Ash
- 🏆 En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu: Sean Penn, One Battle After Another
- 🏆 En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu: Amy Madigan, Weapons
- 🏆 En İyi Uluslararası Film: Norveç, Sentimental Value
- 🏆 En İyi Kostüm Tasarımı: Frankenstein
- 🏆 En İyi Sanat Yönetimi (Prodüksiyon Tasarımı): Frankenstein
- 🏆 En İyi Saç ve Makyaj: Frankenstein
- 🏆 En İyi Uyarlama Senaryo: One Battle After Another
- 🏆 En İyi Özgün Senaryo: Sinners
- 🏆 En İyi Animasyon Film: KPop Demon Hunters
- 🏆 En İyi Kısa Animasyon Film: The Girl Who Cried Pearls
- 🏆 En İyi Oyuncu Seçimi (Casting): One Battle After Another

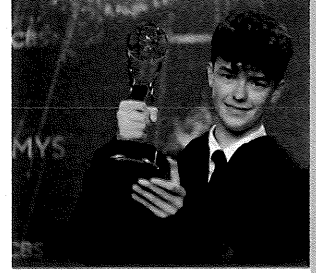
ÖDÜLLER

77. EMMY ÖDÜLLERİ

Televizyon dünyasının Oscar'ları olarak kabul edilen 77. Emmy Ödülleri sahiplerini buldu.

- 🔊 En İyi Drama Dizisi: The Pitt (HBO Max)
- 🔊 En İyi Komedi Dizisi: The Studio (Apple TV+)
- 🔊 En İyi Mini Dizi: Adolescence (Netflix)
- 🔊 En İyi Aktör – Drama: Noah Wyle - The Pitt (HBO Max)
- 🔊 En İyi Aktrist – Drama: Britt Lower - Severance (Apple TV+)
- 🔊 En İyi Aktör – Komedi: Seth Rogen - The Studio (Apple TV+)
- 🔊 En İyi Aktrist – Komedi: Jean Smart - Hacks (HBO Max)
- 🔊 En İyi Aktör - Mini Dizi: Stephen Graham - Adolescence (Netflix)
- 🔊 En İyi Aktrist - Mini Dizi: Cristin Milioti - The Penguin (HBO Max)
- 🔊 En İyi Yardımcı Aktör – Drama: Tramell Tillman - Severance (Apple TV+)
- 🔊 En İyi Yardımcı Aktrist – Drama: Katherine LaNasa - The Pitt (HBO Max)
- 🔊 En İyi Yardımcı Aktör – Komedi: Jeff Hiller - Somebody Somewhere (HBO Max)
- 🔊 En İyi Yardımcı Aktrist – Komedi: Hannah Einbinder - Hacks (HBO Max)
- 🔊 En İyi Yardımcı Aktör – Mini dizi: Owen Cooper - Adolescence (Netflix)
- 🔊 En İyi Yardımcı Aktrist – Mini dizi: Erin Doherty - Adolescence (Netflix)
- 🔊 En İyi Senaryo – Komedi: Seth Rogen, Evan Goldberg, Peter Huyck, Alex Gregory, Frida Perez - The Studio
- 🔊 En İyi Senaryo – Drama: Dan Gilroy - Andor
- 🔊 En İyi Senaryo – Mini Dizi: Jack Thorne, Stephen Graham - Adolescence
- 🔊 En İyi Yönetmen – Komedi: Adam Randall, Slow Horses
- 🔊 En İyi Yönetmen – Drama: Seth Rogen, The Studio
- 🔊 En İyi Yönetmen – Mini Dizi: Philip Barantini, Adolescence

ÖDÜLLER

76. BERLİN FİLM FESTİVALİ

76. Berlin Uluslararası Film Festivali, bilinen adıyla Berlinale, 12-22 Şubat 2026 tarihleri arasında gerçekleşti.

76. Berlin Film Festivali (Berlinale) kazananları aşağıda verilmiştir:

- Altın Ayı (En İyi Film): Sarı Zarflar
- Yönetmen: İlker Çatak
- Gümüş Ayı Jüri Büyük Ödülü:
Kurtuluş - Yönetmen: Emin Alper
- Gümüş Ayı Jüri Ödülü: Queen At
Sea - Yönetmen: Lance Hammer
- Gümüş Ayı En İyi Yönetmen: Grant
Gee - Everybody Digs Bill Evans
- Gümüş Ayı En İyi Başrol
Oyuncusu: Sandra Hüller - Rose

- Gümüş Ayı En İyi Yardımcı
Oyuncu: Anna Calder-Marshall ve
Tom Courtenay - Queen At Sea

- Gümüş Ayı En İyi Senaryo: Gene-
viève Dulude-De Celles - Nina Roza
- Gümüş Ayı Üstün Sanatsal
Katkı: Yo (Love is a Rebellious Bird)
- Anna Fitch ve Banker White
- En İyi Belgesel: If Pigeons Turned
To Gold - Yönetmen: Pepa Lubojacki
- GWFF En İyi İlk Film: Chronicles
From the Siege - Yönetmen:
Abdallah Alkhatib

Çekimleri Berlin ve Hamburg'ta yapılan Sarı Zarflar filmindeki performansı ile "en iyi oyuncu performansı" dalında Gümüş Ayı ödülüne aday gösterilen Özgü Namal, festival kapsamında gerçekleşen söyleşiye damga vurdu. Berlin'deki söyleşide kendisine yöneltilen "Türkiye'de bu öyküyü anlatabilseydiniz eğer, performansınız değişir miydi?" sorusuna yanıt veren ünlü oyuncu ilk olarak soruyu düzeltti. "BU TÜRKİYE'DE ÇEKİLEMEYEN BİR İŞ DEĞİL, TERCİH."

58. SİYAD ÖDÜLLERİ

Sinema Yazarları Derneği (SİYAD) üyelerinin oylarıyla 2025'in en iyilerinin belirlendiği 58. SİYAD Ödülleri, 24 Mart 2026 tarihinde sahiplerini buldu.

Kazananların tam listesi aşağıda verilmiştir:

- En İyi Film: Gündüz Apollon Gece
Athena
- En İyi Yönetmen: Gürcan Keltek
(Yeni Şafak Solarken)
- En İyi Senaryo: Emine Yıldırım
(Gündüz Apollon Gece Athena)
- Cahide Sonku En İyi Kadın
Oyuncu Performansı: Merve Asya
Özgür (O da Bir Şey mi)
- En İyi Erkek Oyuncu
Performansı: Ahmet Rifat Şungar
(Gecenin Kiyısı)
- Yardımcı Rolde En İyi Kadın
Oyuncu Performansı: İpek Bilgin
(O da Bir Şey mi)
- Yardımcı Rolde En İyi Erkek
Oyuncu Performansı: Barış Göne-
nen (Gündüz Apollon Gece Athena)
- En İyi Görüntü Yönetmeni: Peter
Zeitlinger (Yeni Şafak Solarken)

- En İyi Müzik: Son of Philip (Yeni
Şafak Solarken)
- En İyi Kurgu: Rainer Nigrelli
(Gecenin Kiyısı)
- En İyi Sanat Yönetimi: Elif
Taşçıoğlu (O da Bir Şey mi)
- Dijital Platformlarda Gösterime
Giren En İyi Yerli Film: Domates,
Biber, Depresyon (Yönetmen:
Aybuke Avcı)
- En İyi Belgesel: Ev (Yönetmen:
Orhan Eskiköy)

- En İyi Kısa Belgesel: E Blok,
Daire 5 (Yönetmen: Çağla Gillis)
- En İyi Kısa Film: Kırpık
(Yönetmen: Doğa Kılçoğlu Esen)
- Giovanni Scognamiglio Fantastik
Film Ödülü: Gündüz Apollon Gece
Athena (Yönetmen: Emine Yıldırım)
- Ahmet Uluçay Umud Ödülü:
Toprak Işık (Yaşarım Bence
[Müziyen Olan Değil] filmiyle)
- Vizyona Giren En İyi
Uluslararası Film: Savaş Üstüne
Savaş (One Battle After Another)
- Dijital Platformlarda Gösterilen
En İyi Uluslararası Film: Tren
Düşleri (Train Dreams)
- Onur Ödülü: Bilet İlhan
- Onur Ödülü: Selma Güneri
- Tuncan Okan Sinema Emek
Ödülü: Susma Bitsin

ÖDÜLLER

CUMHURBAŞKANLIĞI KÜLTÜR VE SANAT BÜYÜK ÖDÜLLERİ (2025)

Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri Töreni 18 Aralık 2025 tarihinde düzenlenmiştir.

2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri Sahipleri

- 🎖 **Bilim ve Kültür Ödülü:** Prof. Dr. Süleyman Seyfi Öğün
- 🎖 **Resim Ödülü:** Ressam Yalçın Gökçebağ
- 🎖 **Müzik Ödülü:** Prof. Dr. Yalçın Tura
- 🎖 **Arkeoloji Ödülü:** Prof. Dr. Fahri Işık
- 🎖 **Fotoğraf Ödülü:** Ali Jadallah (Filistinli gazeteci ve fotoğrafçı, Anadolu Ajansı foto muhabiri)

NECİP FAZIL ÖDÜLLERİ (2026)

12. Necip Fazıl Ödülleri, 9 Ocak 2026 tarihinde düzenlenen törenle sahiplerini buldu.

- 🎖 **Şiir Ödülü:** Celal Fedai
- 🎖 **Uluslararası Kültür Sanat Ödülü:** Dia al-Azzawi
- 🎖 **Hikâye-Roman Ödülü:** Tarık Tufan
- 🎖 **Çocuk Edebiyatı Ödülü:** Ayşe Sevim
- 🎖 **Fikir-Araştırma Ödülü:** Peren Bırsaygılı Mut
- 🎖 **Müzik Ödülü:** Bayram Bilge Tokel
- 🎖 **İlk Eserler Ödülü:** Merve Uygun - Hasan Bozdaş
- 🎖 **Saygı Ödülü:** Hasan Aycın

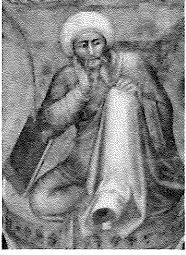

SPOR ÖDÜLLERİ

- 🎖 2025 yılında Türk okçuluğu, uluslararası arenada 52 madalya kazanarak tarihî bir başarıya imza attı. Emircan Haney, Dünya Kupası Finalleri'nde altın madalya kazanarak "Yılın Okçusu" seçilirken, Mete Gazoz Avrupa Grand Prix'de altın madalya elde etti. Millî takım, toplamda en çok madalya alan ülke oldu.
 - 🏆 **Emircan Haney:** Çin'de düzenlenen Dünya Kupası Finali'nde makaralı yay kategorisinde altın madalya kazanarak kariyerinin ilk Dünya Kupası şampiyonluğunu elde etti ve Dünya Okçuluk Federasyonu tarafından "Yılın Okçusu" ödülüne layık görüldü.
 - 🏆 **Mete Gazoz:** 2025 Avrupa Okçuluk Grand Prix finalinde klasik yay erkeklerde altın madalya kazandı.
 - 🏆 **Zehra Adaş:** Fransa'da düzenlenen Dünya Okçuluk Yarışması'nda gençlerde dünya şampiyonu oldu.
- 🎖 **A Millî Kadın Voleybol Takımı (Filenin Sultanları):** (2025 FIVB Dünya Şampiyonası İkinciliği) Tayland'da düzenlenen turnuvada Filenin Sultanları dünya ikincisi olarak gümüş madalya kazandı.
- 🎖 **Eda Erdem Dündar ve Melissa Vargas, 2025 Dünya Şampiyonası'nın Rüya Takımı'na seçildi.**
- 🎖 **A Millî Erkek Basketbol Takımı:** A Millî Erkek Basketbol Takımımız, 2025 Avrupa Basketbol Şampiyonası'nda finale kalarak gümüş madalya kazandı ve büyük bir başarıya imza attı.
- 🎖 **TBF Başkanı Hidayet Türkoğlu, "FIBA Onur Listesi"ne seçilen ilk Türk sporcu oldu.**
- 🎖 **2025 İşitme Engelliler Yaz Olimpiyat Oyunları (Deaflympics):** Millî sporcular, 2 altın, 8 gümüş ve 16 bronz olmak üzere toplam 26 madalya kazanarak tarihî bir başarı elde etti.
- 🎖 **A Millî Futbol Takımı, 2026 FIFA Dünya Kupası Avrupa Elemeleri play-off finalinde Kosova'yı deplasmanda mağlup ederek 24 yıl aradan sonra turnuvaya katılmaya hak kazandı.**
- 🎖 **Arnavutluk'un Tiran kentindeki 2026 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda Rıza Kayaalp, 130 kilo finalinde Macar güreşçi Atilla Vitek'i 7-1 yenerek altın madalya kazandı. Millî güreşçimiz, 13. kez Avrupa şampiyonluğuna ulaşarak, Rus sporcu Aleksandr Karelin'in rekorunu geride bıraktı. (Nisan, 2026)**
- 🎖 **CEV Şampiyonlar Ligi finalinde Vakıfbank, Eczacıbaşı Dynavit'i 3-1 yenerek şampiyon oldu. Vakıfbank 7. kez kupayı müzesine götürdü.**

ÜNLÜ FİLOZOFLAR

İBN-İ RÜŞD

Aristoteles'ten etkilenmiş ve akılcılığı savunmuştur. "İlim ana vatanımızdır, cehalet ise yabancı bir yer."

En önemli eserleri: Tutarsızlığın Tutarsızlığı, Din ve Felsefe ilişkisi (Faslu'l Makal), Aristo Şerhleri. Avrupa'da Averroes adıyla tanınır.

İBN-İ HALDUN

Akılcıdır, felsefenin yanı sıra sosyoloji ile ilgilenmiştir.

"Coğrafya kaderdir."

İbn-i Haldun'un eserlerinin başında Mukaddime gelir. Ancak Mukaddime adlı eser müstakil bir eser olmayıp Kitabü'l-İber adlı 7 ciltten oluşan ve İbn-i Haldun'un bir dünya tarihi niteliği taşıyan eserinin bir bölümünü teşkil etmektedir.

İBN-İ SİNA

Mantık'ı'l-Meşrikiyyîn adlı eserinde ilimlerin sınıflandırmasını yapmıştır. Tıp, felsefe, sosyoloji gibi farklı alanlarda çalışmaları vardır. Batı'da Avicenna olarak tanınır.

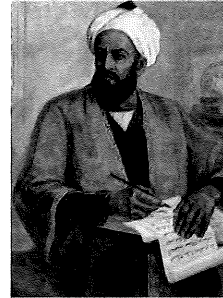
En önemli eserleri: El-Kanun Fi't Tıb ve Kitabü's-Şifa

GAZZÂLÎ

Büyük Selçuklu Devleti devrinin İslam âlimi, mutasavvıfı ve müderrisidir. Fars asıllı olduğu sanılan Gazzâlî'nin lakapları Hüccetü'l-İslâm ve Zeynüddin'dir.

Yaratıcının kalp gözüyle anlaşılabilceğini düşünmüştür. Akıl ve duyulan hakikate ulaşmada yetersiz görmüştür. Hocasına göre Gazzâlî derin bir denizdir.

En önemli eserleri: İhya-u Ulumi'd-din, El Münkız Mine'd Dalal

ÜNLÜ FİLOZOFLAR

FÂRÂBÎ

Aristo'yu, Platon'u, Zenon'u okuyup yorumlamıştır. Aklı, ilmin ve inancın merkezine koymuş; inanca usu uzlaştırmaya çalışmıştır. Bilimi; fizik, matematik ve metafizik olarak üçe ayırmıştır.

Fârâbî'nin sistemi varlığın ilkesini manevi saymakla birlikte geometri ve mantığı temel alan, fizikten (tabiat ilimleri) geçerek metafiziğe yükselen bir sistemdir.

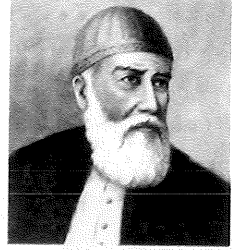
En önemli eseri: Kitab'ül Vahid Ve'l-Vahde

FUZÜLÎ

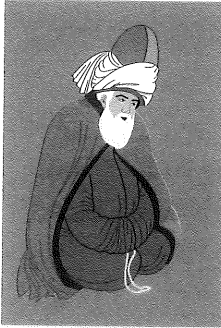
Tanrı, doğa, insan bir bütündü. Panteistti. Her şey tek bir "öz"de, tek bir "hakikat"te birleşiyordu.

Evrendeki her şey "aşk"tı, aşktan ötürüydü, aşkla var oluyordu. Elbette kastettiği karşı cinse duyulan değildi; varlıkların özündeki aşktan bahsetmişti o.

En önemli eseri: Leyla ile Mecnun

MEVLANA

Mevlana'nın asıl adı Muhammed Celâleddin'dir. Mevlana, bugün Afganistan sınırları içerisinde yer alan Horasan yöresinin Belh şehrinde 1207 tarihinde doğmuştur. Mevlana ismi, Sultan Veled, Şems-i Tebrizi ve sevenlerince kullanılmış; âdeta onunla özdeşleşen evrensel bir simge olmuştur. Batılılarca da Rumî olarak bilinmektedir. XIII. yüzyılda yaşamış ama eserleriyle çağları aşmış bir sufi olan Mevlana; "Gel ne olursan ol, gel" dizelerine yansıdığı üzere insanlar arasında herhangi bir ayırım gözetmemiştir. Merhameti, karşılıksız ve sınırsız insan sevgisinin yanı sıra sonsuz hoşgörüsüyle sadece İslam âlemini değil, tüm insanlığı kendisine hayran bırakmıştır. Hayata ve insanlara bakışıyla bir fikir insanı olarak da tüm dünyada kabul görmektedir. UNESCO, Mevlana'nın doğumunun 800. yıl dönümü nedeniyle, 2007 yılını "Dünya Mevlana Yılı" ilan etmiştir.

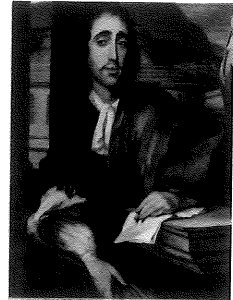
En önemli eserleri: Mesnevi, Divan-ı Kebir, Mektubat

SPINOZA

17. yüzyılda psikofizik paralelizm görüşüyle bilinir. (Ruhta olup bitenlerin bedeni etkilemesi, özgün olduğumuzda midemizin ağrması gibi)

Panteizm görüşü ile ünlüdür. (Panteizm; Tanrı evrenin içinde anlayışıdır.)

En önemli eserleri: Ethica, diğer eseri Politik incelemidir.

ÜNLÜ FİLOZOFLAR

DESCARTES

Analitik geometrinin kurucusudur. Rasyonalist (akılcı) bir filozoftur. Bilginin doğuştan geldiğini ileri sürmüştür, düalizm görüşü ile bilinir. (Düalizm: Ruh - beden ikiliği.) Kartezyen felsefenin kurucusudur. Kartezyen felsefe kesin bilgiye ulaşmada şüpheli yöntem olarak kullanan akımdır.

En önemli eserleri: Felsefenin İlkeleri, Metot Üzerine Konuşma

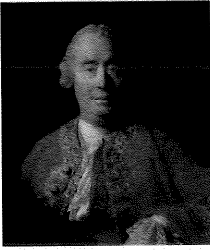
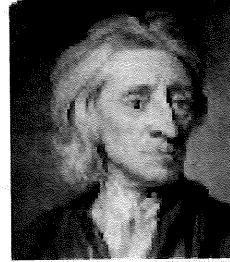
JOHN LOCKE

Empirist (deneyci) bir filozoftur. "İnsan zihni doğuştan bir tabula rasadır." sözüyle doğuştan gelen bilgileri reddetmiştir. (Tabula Rasa: Boş levha.)

Bilginin duyum ve deneyle elde edildiğini söylemiştir.

Devletin toplumsal sözleşme ile kurulduğunu, özel mülkiyeti, temel hak ve özgürlükleri koruması gerektiğini söyler. Liberalizmin öncülerindendir.

En önemli eseri: İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme

DAVID HUME

Bilginin kaynağının izlenimler olduğunu ve izlenimlerin temelinde deney ve duyumun yer aldığını söylemiştir.

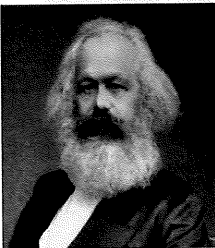
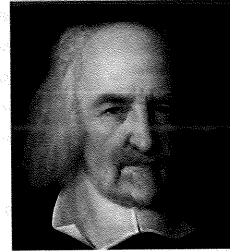
Hume neden-etki konusunda görüşleri ile bilinir. Neden-etkinin doğada olmadığını, zihinsel bir alışkanlıktan kaynaklandığını söylemiştir.

En önemli eseri: İnsan Anlama Yetisi Üzerine Bir Soruşturma

THOMAS HOBBES

Materyalisttir, varlığı madde ile açıklamıştır. Toplum sözleşmesi görüşü ön plandadır.

En önemli eseri: Leviathan (Bu eserde devleti egemen güç olarak Leviathan'a benzetir.)

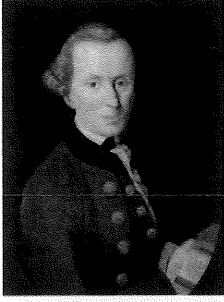

KARL MARX

19. yüzyılda yaşamış Alman filozof, politik ekonomist ve bilimsel sosyalizmin kurucusudur. Bir müddet gazetecilik de yapan Marx, iktisadi ve beşerî konularda eleştirel fikirler ve tespitler ortaya koymuştur.

En önemli eseri: Komünist Manifesto (1848) ve Kapital (1867-1894)

ÜNLÜ FİLOZOFLAR

IMMANUEL KANT

Tüm insanlar için geçerli bir ahlak yasası bulur. Bu yasa koşulsuz, kesin buyruk başka bir deyişle kategorik imperatiftir. Yasa şöyle der: "Öyle eyle ki senin eylemin tüm insanlar için geçerli bir gelen yasa olsun." Ahlak yasasına uymak tüm insanlar için ödev olduğundan görüşlerine ödev ahlakı da denir.

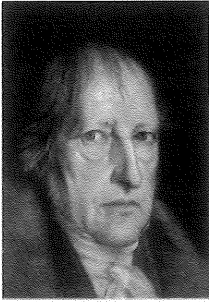
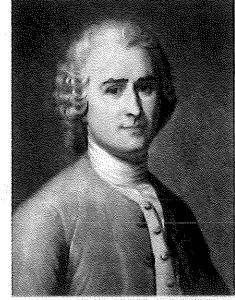
Aydınlanma Nedir? makalesi ile ünlenmiştir; aydınlanmanın en önemli makalesidir.

En önemli eserleri: Ahlakın Metafiziğinin Temellendirilmesi, Saf Aklın Eleştirisi, Pratik Aklın Eleştirisi

J. J. ROUSSEAU

Topluman insanlar arasındaki anlaşma ile oluştuğunu söyler. Toplumsal sözleşme görüşü ile ünlüdür, Fransız Devrimi'ne görüşleri ile öncü olmuştur. Devletin görevinin temel halk ve özgürlükleri korumak olduğunu söylemiş, cumhuriyet ve demokrasi anlayışını benimsemiştir.

En önemli eserleri: Toplum Sözleşmesi, İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı, Emile, İtiraf

GEORG WILHELM FRIEDRICH HEGEL

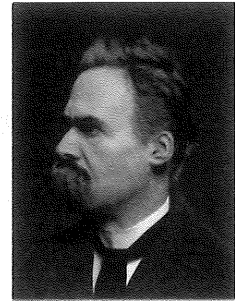
Diyalektik (tez, antitez, sentez) görüşüyle bilinir. Köle - efendi karşıtlığının devlette yurttaşlık ile aşıldığını ileri sürmüştür. "Gerçek olan ussal, ussal olan gerçektir." sözü ünlüdür.

En önemli eserleri: Tinin Fenomenolojisi, Estetik, Tarihte Akıl

FRIEDRICH NIETZSCHE

Ahlaki yargıları eleştirip, insanın doğasına uygun yeni değerlerin olması gerektiğini söylemiştir. Üst insan görüşü ön plandadır. Üst insan, sürüye hayır diyen, insana uygun yeni değerler üretebilen insandır.

En önemli eserleri: Böyle Buyurdu Zerdüş, İyinin ve Kötünün Ötesinde, Deccal, Decadence

ÜNÜ FİLOZOFLAR

JEAN-PAUL SARTRE

Varoluşçuluğun kurucusudur. "Varoluş insanda özden önce gelir.", "İnsan özgür olmaya mahkûmdur." ünlü sözleridir.

En önemli eserleri: Varoluşçuluk (Egzistansiyalizm), Bulantı

ALBERT CAMUS

Varoluşçuluk ile ilgilenmiştir ve absürdizm akımının öncülerinden biri olarak tanınır. Fakat Camus, kendini herhangi bir akımın filozofu olarak görmediğinden, kendini bir "varoluşçu" ya da "absürdist" olarak tanımlamaz. 1957'de Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanarak Rudyard Kipling'den sonra bu ödülü kazanan en genç yazar olmuştur.

En önemli eserleri: Yabancı, Veba, Düşüş, Mutlu Ölüm, İlk Adam

KONFÜÇYÜS (ÜSTAT KONG)

Ölümünden sonra ülkesinde önce prens ünvanı ile yüceltilmiş, ondan sonra "Mükemmel Hâkim" ve "Taçsız Kral" namıyla kutsanmış ve Çin'de kendi adına tapınaklar inşa edilmiştir. Konfüçyüs'ün düşüncelerini ve konuşmalarını derleyen "Lun Yu" adlı ince kitap, kutsal kitap olarak kabul görmüştür.

PLATON

Sokrates'in öğrencisi, Aristoteles'in hocasıdır. Batı dünyasının ilk yüksek yükseköğretim kurumu olan Atina Akademisinin kurucusudur. Platon'un felsefesinde "İdealar Dünyası" ve "Nesneler Dünyası" önemli bir yer tutar. Ona göre algılanabilir dünyanın ötesinde, her varlığın ideal ölçütlerini yansıtan İdealar Dünyası vardır.

En önemli eserleri: Devlet, Yasalar ve Sokrates'in Savunması

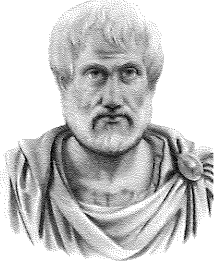

THOMAS MORE

Olmayan güzel ülke kavramı, Ütopya'yı ortaya atan kişidir.

En önemli eseri: Ütopya

ÜNLÜ FİLOZOFLAR

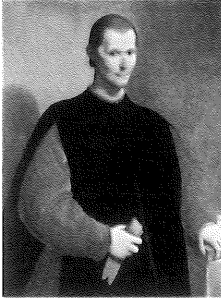
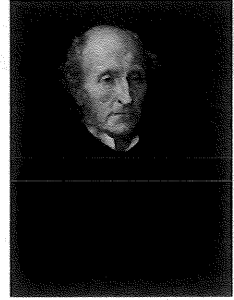
ARISTOTELES

Batı felsefesinin babası olarak kabul edilir. Metafiziği "maddi olmayan varlığın bilgisi" olarak tanımlamış ve bu çerçeveyi, töz (madde ve biçim birleşimi) ile öz arasındaki ilişkiyi incelemek için kullanmış ve onun, insanın bu ikisinin birliğinden oluştuğunu keşfetmiştir.

JOHN STUART MILL

İfade özgürlüğü insan hakkını güçlü bir şekilde savunmuştur. Bir "hümanist" olarak tanımlanan ve hukuka, geleneğe ve özellikle kilisenin siyasi üstünlüğüne meydan okuyarak yeni bir tür devlet kurmanın gerekli olduğuna inanmıştır. Siyasi özgürlükleri korumanın bir yolu olarak devlet otoritesi üzerinde bir "anayasal kontroller" sistemine ihtiyaç olduğunu belirtmiştir.

En önemli eseri: Faydacılık (1861)

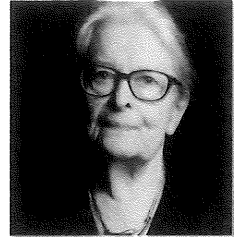
NICCOLÒ MACHIAVELLI

İtalyan Rönesans Hareketi'nin en önemli figürlerindendir.

En önemli eseri: Prens

IOANNA KUÇURADI

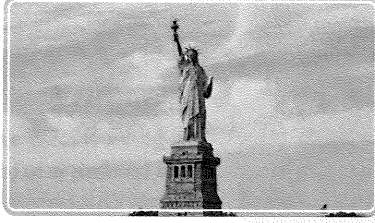
Ioanna Kuçuradi, varoluşun özden önce geldiğini ve insanın bu öze eklediği özgürlüğünse sonradan oluştuğunu ileri sürmüştür. Kuçuradi, aralarında "Goethe Madalyası" da olan birçok ödüle sahiptir. Çok sayıdaki akademik çalışmalarının yanı sıra "Max Scheler ve Nietzsche'de Trajik", "Nietzsche ve İnsan", "Schopenhauer ve İnsan", "Liselerimizde Felsefe Öğretimi", "İnsan ve Değerleri: Değer Problemi", "Etik, Sanata Felsefeyle Bakmak", "Çağın Olayları Arasında" ve "Yüzyılımızda İnsan Felsefesi" adlı kitapları da bulunmaktadır.

DÜNYACA ÜNLÜ HEYKELLER

ÖZGÜRLÜK ANITI – NEW YORK, AMERİKA

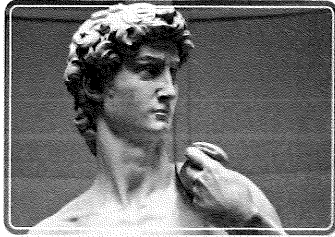
Fransa'nın 100. kuruluş yılında ABD'ye hediye ettiği ve New York'ta Liberty (Özgürlük) Adası'nda bulunan Özgürlük Anıtı, 1886 yılından itibaren Amerika'nın simgesidir. Özgürlük Anıtı, 1984 yılından itibaren UNESCO'nun Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer almaktadır.

KURTARICI İSA – RIO DE JANEIRO, BREZİLYA

Rio de Janeiro'da Corcovado Dağı'nda yer alan ve şehrin sembolü olan İsa Heykeli, kaidesiyle birlikte 38 metre yüksekliğindedir.

DÜŞÜNEN ADAM HEYKELİ – PARİS, FRANSA

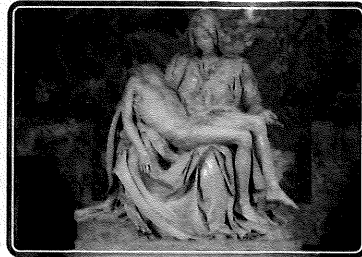
Auguste Rodin'in en önemli eserlerinden biri olan Düşünen Adam Heykeli, felsefi düşüncüyü simgeler.

DAVUT HEYKELİ – FLORANSA, İTALYA

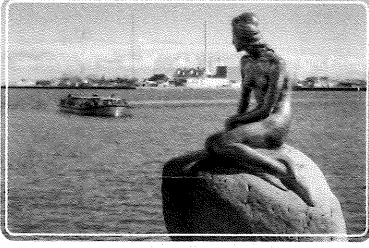
Michelangelo tarafından 1501-1504 yılları arasında yapılan Davut Heykeli, sanatçının ideal insan tasvirlerinin en iyi örneklerinden biridir. Rönesans heykel sanatının başyapıtları arasında sayılan heykel, Floransa'nın sembollerinden biridir.

PIETA – ROMA, İTALYA

Michelangelo'nun en önemli eserlerinden biridir. "Merhamet" anlamına gelen Pieta, oğlunu kucağında tutarak yas tutan Meryem Ana'nın tasviridir.

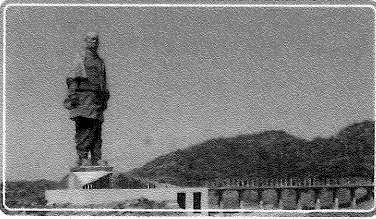
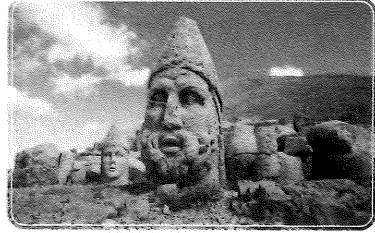
DÜNYACA ÜNLÜ HEYKELLER

KÜÇÜK DENİZ KIZI HEYKELİ – KOPENHAG, DANI MARKA

Langelinie Limanı'nda bir taşın üzerinde, oturur şekilde yapılan Küçük Deniz Kızı Heykeli, Kopenhag'ın simgelerinden biridir.

NEMRUT DAĞI HEYKELLERİ – ADIYAMAN, TÜRKİYE

Nemrut Dağı üzerindeki tanrı, tanrıça ve hayvan figürlerinin yer aldığı dev heykeller, dünyanın en ünlü heykelleri arasındadır.

BİRLİK HEYKELİ – GUJARAT, HİNDİSTAN

Diğer adı *Patel Heykeli* olan eser bağımsızlığın ardından eyaletlerin birleşmesini sağlayan *Sardar Vallabhbhai Patel*'i anmak için yapılmıştır.

ANAVATAN ÇAĞIRIYOR – VOLGOGRAD, RUSYA

Heykeltıraş Yevgeniy Vuçetiç ve inşaat mühendisi olan Nikolay Nikitin tarafından tasarlanıp yapılmıştır.

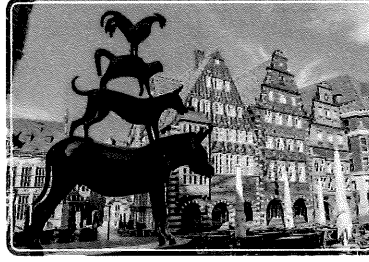
BÜYÜK GİZE SFENKSİ – KAHİRE, MISIR

Gize Piramitleri bölgesinde bulunan Büyük Gize Sfenksi, dünya-daki en büyük tek taş heykeldir.

DÜNYACA ÜNLÜ HEYKELLER

BREMEN MIZIKACILARI HEYKELİ – BREMEN, ALMANYA

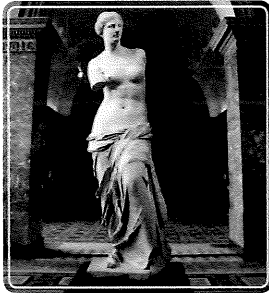
Grimm Kardeşler masalından esinlenerek, Gerhard Marcks tarafından yapılmış olan Bremen Mızıkacıları Heykeli; Bremen'in en önemli simgesidir. Kötü sahiplerinden kaçarak müzisyen olmak için yollara düşen eşek, kedi, köpek ve horozun tasviri olan heykel, dünyanın en sevimli eserlerinden biri olarak da nitelendirilebilir.

NEHRİN İNSANLARI – SİNGAPUR, SİNGAPUR

Chong Fah Cheong tarafından yapılan heykelin teması, denize atlayan çocukların mutluluğudur.

TOPRAK ASKERLER – ÇİN

MÖ 200'lü yıllarda yapılan Terracotta heykeller, ilk Çin İmparatoru Qin Shi Huang'ın mezarındadır.

VENUS DE MILO

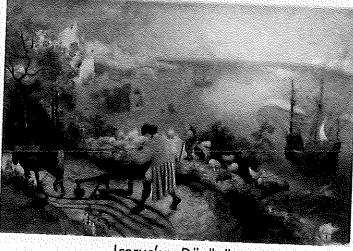
Venüs De Milo, aşk tanrıçası Afroditi'ni simgelemektedir.

OLMEC KAFALARI – MEKSİKA

Büyük bazalt kayalardan yapılmış insan kafaları, anıtsal taş tasvirlerdir. MÖ 900'den önce yapıldığı düşünülen heykeller, Olmec sanatının en belirgin örneklerini oluştururlar.

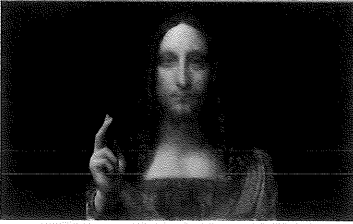
ÜNLÜ RESSAMLAR VE ESERLERİ

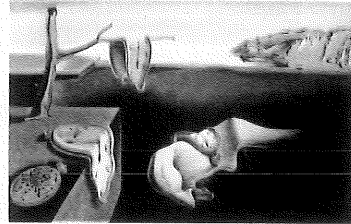
Icarus'un Düşüşü
Pieter Bruegel

Magi'nin Hayranlığı
Leonardo da Vinci

Dünya'nın Kurtarıcısı
Leonardo Da Vinci

Belleğin Kalıcılığı
Salvador Dalí

Kaplumbağa Terbiyecisi
Osman Hamdi Bey

Kur'an Okuyan Kız
Osman Hamdi Bey

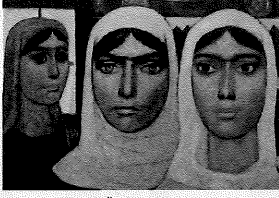

Mona Lisa
Leonardo Da Vinci

Şeker Ahmet Paşa
Narlar ve Ayvalar

ÜNLÜ RESSAMLAR VE ESERLERİ

Üç Güzeller
Nuri İyem

İbrahim Çallı
Manolyalar

İnci Küpeli Kız
Johannes Vermeer

Guernica
Pablo Picasso

Son Akşam Yemeği/Son Yemek
Leonardo Da Vinci

Çığlık
Edvard Munch

Venus'ün Doğuşu
Sandro Botticelli

Öpücük
Gustav Klimt

Atina Okulu
Raffaello Sanzio

İlk yerli tiyatro eseri

Şinasi / Şair Evlenmesi

İlk yerli roman

Şemsettin Sami / Taşuk-ı Talat ve Fitnat

Batılı tekniğe uygun ilk roman

Halit Ziya Uşaklıgil / Aşk-ı Memnu

İlk çeviri roman

Yusuf Kamil Paşa / Fenelon'dan Telemak

İlk köy romanı

Nabizade Nazım / Karabibik

İlk realist roman

Recaizade Mahmut Ekrem / Araba Sevdası

İlk psikolojik roman

Mehmet Rauf / Eylül

İlk özel gazete

Şinasi ve Ağâh Efendi / Tercüman-ı Ahval

İlk hikâye kitabı

A. Mithat Efendi / Letaif-i Rivayat

İlk resmî Türkçe gazete

Takvim-i Vekayi

Şiirde ilk defa Türk kelimesini kullanan

Mehmet Emin Yurdakul

Sahnelenen ilk tiyatro

Namık Kemal / Vatan Yahut Silistre

İlk yarı resmî gazete

Ceride-i Havadis

İlk edebî roman

Namık Kemal / İntibah

İlk tarihî roman

Namık Kemal / Cezmi

İlk hamse yazarı

Ali Şir Nevai

İlk tezkire

Ali Şir Nevai / Mecâlisü'n-Nefâis

İlk şiir antolojisi

Ziya Paşa / Harabat

Türk adının geçtiği ilk Türkçe metin

Orhun Abideleri (Göktürk Kitabeleri)

İlk Türk destanı

Alp Er Tunga Destanı

Deneme türü kurucusu

Montaigne

İlk mizah dergisi

Diyojen / Teodor Kasap

Dünya edebiyatında ilk modern roman

Cervantes / Don Kişot

EDEBİYAT

HİKÂYE	DENEME
- Çağlayanlar (Ahmet Hikmet Müftüoğlu) - Gazoz Ağacı (Sabahattin Kudret Aksal) - Gurbet Hikâyeleri (Refik Halit Karay) - Gülistan (Sadi Şirazi) - Kelile ve Dimne (Beydeba) - Memleket Hikâyeleri (Refik Halit Karay)	- Beş Şehir (Ahmet Hamdi Tanpınar) - Bize Göre (Ahmet Haşim) - Boğaziçi Mehtapları (Abdülhak Şinasi Hisar) - Boğaziçi Şingir Mingir (Salah Bırsel) - Bu Ülke (Cemil Meriç) - Devlet (Platon) - Diyorlar ki (Ruşen Eşref Ünaydın) - Eğil Dağlar (Yahya Kemal Beyatlı) - Gençlerle Başbaşa (Ord. Prof. Dr. Ali Fuad Başgil) - Sokrates'in Savunması (Eflâton) - Şehir Mektupları (Ahmet Rasim) - Türkçenin Sırları (Nihad Sâmi Banarlı)
ŞİİR	
- Çile (Necip Fazıl Kısakürek) - Dostlar Beni Hatırlasın (Âşık Veysel) - Han Duvarları (Faruk Nafiz Çamlıbel) - Kendi Gök Kubbemiz (Yahya Kemal Beyatlı) - Memleketimden İnsan Manzaraları (Nâzım Hikmet) - Mesnevî'den Seçmeler (Mevlânâ) - Otuz Beş Yaş (Cahit Sıtkı Tarancı) - Safahat (Mehmet Âkif Ersoy)	

SÖYLEV	TİYATRO	GEZİ	ANI
Nutuk (Mustafa Kemal Atatürk)	Faust (Goethe)	- Anadolu Notları (Reşat Nuri Güntekin) - Seyahatname (Evliya Çelebi)	- Çankaya (Faliş Rıfkı Atay) - Zeytindağı (Faliş Rıfkı Atay)

Çağdaş Türk edebiyatının en güçlü kaleminden Yazmak Atölyesi kurucumuz Ayfer Tunç, "Aziz Bey Hadisesi" romanının Fransızca'ya çevrilen yeni baskısıyla, 2025 Fransa - Türkiye Fernand Rouillon Edebiyat Ödülü'ne layık görüldü.

EDEBİYAT

ŞAİR VE YAZARLAR	LAKAPLARI
KÂTİP ÇELEBİ	<i>Hacı Kalfa (Halife)</i>
NAMİK KEMAL	<i>Vatan Şairi / Hürriyet Şairi</i>
BÂKÎ	<i>Sultanü's-Şuara (Şairler Sultanı)</i>
NEDİM	<i>Lale Devri Şairi</i>
NEF'Î	<i>Hiciv Üstadı</i>
ABDÜLHAK HAMÎT TARHAN	<i>Şair-i Azam / Tezatlar Şairi</i>
MEHMET EMİN YURDAKUL	<i>Millî Şair / Türk Şairi</i>
YUSUF ZİYA ORTAÇ	<i>Çimdik</i>
REFİK HALİT KARAY	<i>Kirpi</i>
HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR	<i>Sokağı Edebiyata Getiren Romancı</i>
RECAİZADE MAHMUT EKREM	<i>Ağytlar Şairi</i>
ARİF NİHAT ASYA	<i>Bayrak Şairi</i>
BEHÇET NECATİGİL	<i>Evler Şairi</i>
FUZÜLÎ	<i>Izdırap Şairi</i>
CAHİT SITKI TARANCI	<i>Ölüm Şairi</i>
SAİT FAİK ABASIYANIK	<i>İstanbul Öykücüsü</i>
FARUK NAFİZ ÇAMLIBEL	<i>Deli Ozan, Çamdeviren</i>
YAHYA KEMAL BEYATLI	<i>İstanbul Şairi</i>
MEHMET ÂKİF ERSOY	<i>Ümmetçi Şair</i>
ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI	<i>Anadolu Şairi</i>
AHMET HAŞİM	<i>Akşam Şairi</i>
CEVAT ŞAKİR KABAAĞAÇLI	<i>Halikarnas Balıkçısı</i>
NEŞET ERTAŞ	<i>Bozkırın Tezenesi</i>
NURİ PAKDİL	<i>Kudüs Şairi</i>

EDEBİYAT

YAZAR	ESER
HOMEROS	<i>İlyada, Odysseia</i>
CERVANTES	<i>Don Kişot</i>
DANTE	<i>İlahi Komedya</i>
BOCCACIO	<i>Decameron</i>
TASSO	<i>Kurtarılmış Kudüs</i>
MONTAIGNE	<i>Denemeler</i>
MOLIERE	<i>Gülünç Kibarlar, Kadınlar Okulu, Kocalar Okulu, Zorla Evlenme, Cimri, Hastalık Hastası, Kibarlık Budalası</i>
LA FONTAINE	<i>Arslan Payı, Horozla İnci, Tavşanla Kaplumbağa, İnsanlar ve Aynalar, Karga ile Tilki, İki Katır</i>
VICTOR HUGO	<i>Sefiller, Notre Dame'ın Kamburu, Kral Eğleniyor, Hernani, Sonbahar Yaprakları</i>
FLAUBERT	<i>Madam Bovary, Salambo, Duygusal Eğitim</i>
GOETHE	<i>Faust, Genç Werther'in İstirapları, Roma Elejileri</i>
SHAKESPEARE	<i>Romeo ve Juliet, Hamlet, Macbeth, Othello, Kral Lear, Venedik Taciri, Yanlışlıklar Komedyası, Windsor'un Şen Kadınları</i>
DANIEL DEFOE	<i>Robinson Crusoe</i>
SWIFT	<i>Gulliver'in Gezileri</i>
DOSTOYEVSKI	<i>Suç ve Ceza, Ölü Bir Evden Hatıralar, Budala, Karamazov Kardeşler</i>
TOLSTOY	<i>Savaş ve Barış, Hacı Murat, Anna Karenina, Yaşayan Ölü, İvan İliç'in Ölümü, Ölümünden Sonra Diriliş, Karanlığın Kudreti</i>
MARK TWAIN	<i>Tom Savyer'in Maceraları, Mississippi'de Yaşam, Huckleberry Finn'in Maceraları</i>
JOHN STEINBECK	<i>Bitmeyen Kavga, Gazap Üzümleri, Yukarı Mahalle, Fareler ve İnsanlar</i>
ERNEST HEMINGWAY	<i>İhtiyar Balıkçı, Çanlar Kimin İçin Çalıyor, Silahlara Veda</i>
THOMAS MORE	<i>Ütopya (1516)</i>
TURGUT UYAR	<i>Türkiyem, Büyük Saat, Her Pazartesi, Tütünler Islak</i>
NECİP FAZIL KISAKÜREK	<i>Kaldırımlar, Ben ve Ötesi, Çile, Tohum, Örümcek Ağı, Sonsuzluk Kervanı</i>
MEHMET EMİN YURDAKUL	<i>Türkçe Şiirler, Aydın Kızları, Tansesleri, Ordunun Destanı, Zafer Yolunda, Ey Türk Uyan</i>
ORHAN VELİ KANIK	<i>Vazgeçemediğim, Garip, Destan Gibi, Karşı, Yenisi</i>
CEMAL SÜREYA	<i>Sevda Sözleri, Sıcak Nal, Güz Bitiği, Göçebe, Üvercinka, Beni Öp Sonra Doğur Beni, Korkarak Vinç</i>

İLKLER

İlk Kadın Meslekler

"Daha emin ve daha doğru olarak yürüyeceğimiz bir yol vardır: Büyük Türk kadınına çalışmamıza ortak kılmaaktır."

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İlk Kadın Avukat	Süreyya Ağaoğlu
İlk Kadın Bakan	Prof. Dr. Türkan Akyol
İlk Kadın Başbakan	Prof. Dr. Tansu Çiller
İlk Kadın Pilot	Bedriye Tahir Gökmen
İlk Kadın Savaş Pilotu	Sabiha Gökçen
İlk Kadın Danıştay Başkanı	Füruzan İkinçioğulları
İlk Kadın Doktor	Safiye Ali
İlk Kadın Dünya Güzeli	Keriman Halis Ece
İlk Kadın Emniyet Müdürü	Şerife Feriha Sanerk
İlk Kadın Genel Müdür	Mükerrem Aker
İlk Kadın Hâkim	Suat Berk
İlk Kadın Kaymakam	Özlem Bozkurt Gevrek
İlk Kadın Kimyacı	Remziye Hisar
İlk Kadın Makinist	Seher Aytaç Aksel
İlk Kadın Milli Maç Hakemi	Lale Orta
İlk Kadın Seçilmiş Muhtar	Gül Esin
İlk Kadın İnşaat Mühendisi	Sabiha Rifat Gürayman
İlk Kadın Müzeci	Seniha Sami Moralı
İlk Kadın Gazeteci	Selma Rıza Feraceli
İlk Kadın Merkez Bankası Başkanı	Hafize Gaye Erkan

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, 19 Mayıs 1881 yılında Selanik'te Kocakası Mahallesi, İslahane Caddesi'ndeki üç katlı pembe evde doğmuştur.

Okulları

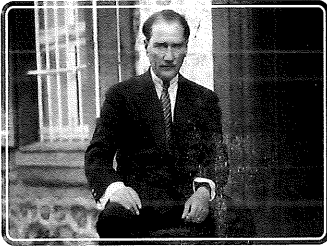
- 🔊 Mahalle Mektebi
- 🔊 Şemsi Efendi Okulu
- 🔊 Selanik Mülkiye Rüştiyesi
- 🔊 Selanik Askerî Rüştiyesi
- 🔊 Manastır Askerî İdadisi
- 🔊 Harp Okulu
- 🔊 Harp Akademisi

Askerî Rüştiyedeki matematik öğretmeni Mustafa Efendi tarafından "Kemal" ismi verilmiş ve bundan böyle "Atatürk" soyadını alıncaya kadar Mustafa Kemal olarak nam salmıştır.

Genç Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisini de başarı ile bitirerek 13 Mart 1899 tarihinde İstanbul'da Harp Okuluna girdi. 3 senelik başarılı bir Harbiye öğreniminden sonra 10 Şubat 1902'de bu okulu Teğmen rütbesiyle bitirdi ve öğrenimine Harp Akademisinde devam etti. 1903 yılında Üsteğmen olmuştu. 11 Ocak 1905 tarihinde de Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle Harp Akademisinden mezun oldu.

- 🔊 16 Mayıs 1919 günü Bandırma Vapuru ile İstanbul'dan hareket eden Mustafa Kemal Paşa, 19 Mayıs 1919 sabahı Samsun'da Anadolu topraklarına ayak bastı.
- 🔊 22 Haziran 1919'da Amasya Genelgesi'ni yayımladı.
- 🔊 8/9 Temmuz 1919'da çok sevdiği askerlik mesleğinden ve görevinden istifa etti.
- 🔊 23 Temmuz - 7 Ağustos 1919 tarihleri arasında Erzurum Kongresi'ni topladı.

- 🔊 4 Eylül - 11 Eylül 1919 tarihleri arasında Sivas Kongresi'ni topladı.
- 🔊 Mustafa Kemal Paşa, 27 Aralık 1919'da bir kısım arkadaşı ve Heyet-i Temsiliye üyeleri ile beraber Ankara'ya gelmişti. Milli Mücadele bundan böyle Ankara'dan yönetilecekti.
- 🔊 23 Nisan 1920'de yurdun her bölgesinden gelen millet temsilcileriyle Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı.
- 🔊 5 Ağustos 1921 tarihinde 3 ay süreyle kendisine Başkomutanlık yetkisi verildi.

- 🔊 19 Eylül 1921 günü Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'ya kanunla "Müşir (Mareşal)" rütbesi ve "Gazi" ünvanı verildi.
- 🔊 29 Ekim 1923'te Ankara milletvekili Mustafa Kemal Paşa, oy birliği ile Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı seçildi.
- 🔊 1934 senesinde Meclis, özel bir kanunla kendisine "Atatürk" soyadını verdi.
- 🔊 Mustafa Kemal Paşa, inkılapların büyük kısmını başardıktan sonra Türk bağımsızlık mücadelesini ve yeni Türkiye'nin kuruluşunu anlatan Büyük Nutku'nu yazdı. Bunu 1927 yılında, Parti Kongresi'nde altı gün devam eden büyüleyici hitabetiyle okudu.
- 🔊 29 Ekim 1933 tarihinde 10. Yıl Nutku'nu okudu.

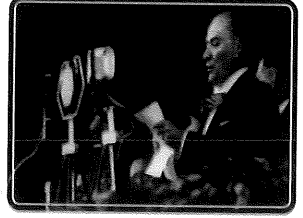
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Nutuk

Mustafa Kemal Atatürk'ün Cumhuriyet Halk Fırkası umumi reisi sıfatıyla fırkanın ikinci büyük kongresinin cereyan ettiği 15-20 Ekim 1927 tarihleri arasında toplam 36 saat 31 dakika süreyle okuduğu, daha sonra kitap hâline getirilen Büyük Nutku Cumhuriyet tarihinin önemli kaynaklarının başında yer alır.

Nutuk'ta 1919-1927 yılları arasındaki gelişmeler yer alır. Nutuk, "1919 senesi mayısının 19. günü Samsun'a çıktım." diye başlar. "Gençliğe Hitabe" ile son bulur.

Ulu Önderin Vefatı

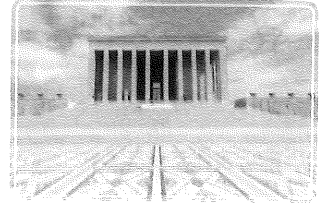

Mustafa Kemal Atatürk'ün hastalığını ilk teşhis eden doktor Nihat Reşat Belger'dir. Yaşadığı 57 yıla birçok kahramanlıklar ve başarılar sığdıran Mustafa Kemal Atatürk 10 Kasım 1938'de arkasında en büyük mirası olan Cumhuriyet'i bizlere miras bırakarak hayata gözlerini kapatmıştır.

Cenazesi 21 Kasım 1938 günü törenle geçici istirahatgâhı olan Ankara Etnografya Müzesi'nde toprağa verilmiştir. Anıtkabir yapıldıktan sonra naaşı görkemli bir törenle 10 Kasım 1953 günü ebedi istirahatgâhına defnedilmiştir.

Anıtkabir

Anıtkabir, Ankara'nın Çankaya ilçesinde yer alan Mustafa Kemal Atatürk'ün anıt mezarını içeren komplekstir. Mimar Emin Onat ile Mimar Orhan Arda'nın tasarımı olan yapı kompleksinin 1944'te başlanan inşası 1953'te tamamlanmıştır. Kompleks, anıt mezar binası başta olmak üzere çeşitli yapı ve anıtların yanı sıra Barış Parkı olarak adlandırılan ağaçlık alandan oluşmaktadır.

İstiklal Marşı (12 Mart 1921)

- Ordu için yazılmıştır.
- Genelkurmay Başkanlığının (İsmet Bey) teklifiyle Maarif Nezareti (Hamdullah Suphi) bir yarışma düzenlemiştir. Yarışmada Mehmet Âkif'in şiiri birinci olmuştur. (Bu yarışmaya Kâzım Karabekir, Kemalettin Kamu gibi önemli isimler de katılmıştır.)
- Bu şiiri ilk olarak mecliste Maarif Nazırı Hamdullah Suphi Bey okumuştur.
- İstiklal Marşı önce Açıksoz gazetesinde sonra da Sebiülreşat dergisinde yayımlanmıştır. Ardından Hâkimiyeti Milliye ve Öğüt gazetelerinde de yayımlandı.
- Mehmet Âkif, kazandığı beş yüz liralık ödülü yoksul kadın ve çocuklarına iş öğretmek için yoksulluklarına son vermek için kurulan Darülmesai'ye bağışladı.
- İlk zamanlar her ilde farklı bir beste ile okunmuştur. Örneğin Edirne'de Ahmet Yekata Bey'in, İzmir'de İsmail Zühtü Bey'in, Ankara'da Osman Zeki Bey'in, İstanbul'da Ali Rifat Bey ve Zati Bey'in besteleri okunuyordu.
- 1924'te Ankara'da toplanan seçici kurul Ali Rifat Çağatay'ın bestesini seçmiş ve böylece 1930'a kadar bu beste ile ülke genelinde okunmuştur.
- 1930'da yeniden değiştirilerek Osman Zeki Üngör'e ait beste kabul edilmiş ve günümüze kadar Üngör bestesiyle gelmiştir.
- İstiklal Marşı'nın armonilemesini Edgar Manas, bando düzenlemesini de İhsan Servet Küncer yapmıştır.

TÜRKİYE

Türkiye Büyük Millet Meclisi

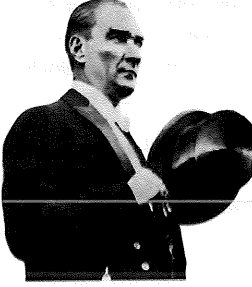
Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), 23 Nisan 1920'de Osmanlı Devleti'nin İtilaf Devletleri'nce işgaline direniş göstermek üzere Türk milletinin ortaya koyduğu irade ile kurulan ve yasama erkini kullanan Türkiye Cumhuriyeti anayasal devlet organıdır. "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir." ilkesi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin varoluşunun temel dayanağını oluşturur.

TBMM 28. yasama dönemindedir. 600 milletvekilinden oluşur. Tüm milleti temsil eder.

TBMM Başkanı: Numan Kurtulmuş

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

🔊 **Mustafa Kemal ATATÜRK:**
29 Ekim 1923 - 10 Kasım 1938

🔊 **İsmet İNÖNÜ:** 11 Kasım 1938 - 22 Mayıs 1950

🔊 **Celal BAYAR:** 22 Mayıs 1950 - 27 Mayıs 1960

🔊 **Cemal GÜRSEL:** 27 Mayıs 1960 - 28 Mart 1966

🔊 **Cevdet SUNAY:** 28 Mart 1966 - 28 Mart 1973

🔊 **Fahri KORUTÜRK:** 6 Nisan 1973 - 6 Nisan 1980

🔊 **Kenan EVREN:** 9 Kasım 1982 - 9 Kasım 1989

🔊 **Turgut ÖZAL:** 9 Kasım 1989 - 17 Nisan 1993

🔊 **Süleyman DEMİREL:** 16 Mayıs 1993 - 16 Mayıs 2000

🔊 **Ahmet Necdet SEZER:** 16 Mayıs 2000 - 28 Ağustos 2007

🔊 **Abdullah GÜL:** 28 Ağustos 2007 - 28 Ağustos 2014

🔊 **Recep Tayyip ERDOĞAN:** 28 Ağustos 2014

- 🔊 Seçilmiş cumhurbaşkanları arasında en uzun cumhurbaşkanlığı yapan: Mustafa Kemal Atatürk
- 🔊 Seçilmiş cumhurbaşkanları arasında en kısa cumhurbaşkanlığı yapan: Turgut Özal
- 🔊 Meclisin seçtiği son cumhurbaşkanı: Abdullah Gül
- 🔊 Halkın seçtiği ilk cumhurbaşkanı: Recep Tayyip Erdoğan
- 🔊 Meclis dışından seçilen ilk cumhurbaşkanı: Ahmet Necdet Sezer

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi

1982 Anayasası'nda yapılan 2017 anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır. İlk TBMM Başkanı Binali Yıldırım'dır. Binali Yıldırım aynı zamanda parlamenter sistemin de son başkanı olan isimdir.

Cumhurbaşkanı: Recep Tayyip Erdoğan (12. Cumhurbaşkanı)

Devlet Arşivleri Başkanlığı, Devlet Denetleme Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığı, İletişim Başkanlığı, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı, Savunma Sanayi Başkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ve Türkiye Varlık Fonu,

Cumhurbaşkanlığı'na bağlıdır.

Cumhurbaşkanlığı Forsu

Türkiye Cumhurbaşkanlığı Forsu, Türkiye'yi, Türkiye Cumhurbaşkanlığı'nı ve cumhurbaşkanını temsil eden, Türkiye'nin resmî simgelerinden biridir. Fors, Türk bayrağı ve cumhurbaşkanlığı armasının birleşiminden oluşmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı logosu, "T.C. Cumhurbaşkanlığı" yazısı ile Cumhurbaşkanlığı Arması'nın birlikte kullanımından oluşur.

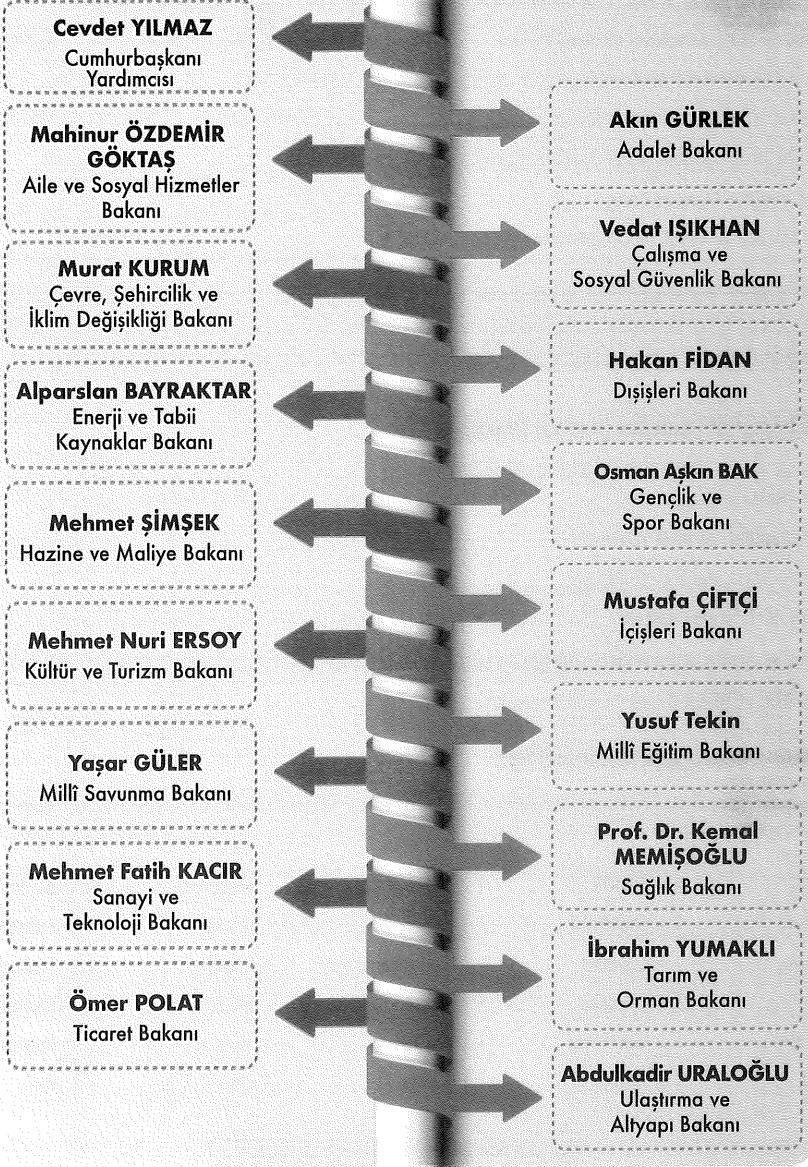
Ortasında 8 uzun, 8 kısa ışını olan güneş ve çevresindeki 16 yıldızdan oluşan şekle "Cumhurbaşkanlığı Arması" denir.

Cumhurbaşkanlığı forsundeki 16 yıldız, tarihteki 16 büyük Türk imparatorluğunu, ortadaki güneş ise Türkiye Cumhuriyeti'ni simgeler.

Cumhurbaşkanlığı Forsunda Bulunan 16 Türk Devleti

Büyük Hun İmparatorluğu, Batı Hun İmparatorluğu, Avrupa Hun İmparatorluğu, Ak Hun İmparatorluğu, Göktürk İmparatorluğu, Avar İmparatorluğu, Hazar İmparatorluğu, Uygur Devleti, Karahanlılar, Gazneliler, Büyük Selçuklu İmparatorluğu, Harzemşahlar, Altın Ordu Devleti, Büyük Timur İmparatorluğu, Babür İmparatorluğu, Osmanlı İmparatorluğu.

Cumhurbaşkanlığı Kabinesi

Önemli Kurum ve Kuruluş Başkanları

- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı: Muhsin Şentürk
- Sayıştay Başkanı: Metin Yener
- Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanı: Rıdvan Güleç
- Yüksek Seçim Kurulu Başkanı: Serdar Muttâ
- Anayasa Mahkemesi Başkanı: Kadir Özkaya
- YÖK Başkanı: Prof. Dr. Erol Özvar
- Merkez Bankası Başkanı: Dr. Fatih Karahan
- Kamu Başdenetçisi: Mehmet Akarca
- Diyanet İşleri Başkanı: Prof. Dr. Safi Arpağuş
- Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı: Gürsel Baran
- RTÜK Başkanı: Mehmet Daniş
- TÜBİTAK Başkanı: Prof. Dr. Orhan Aydın

- ÖSYM Başkanı: Prof. Dr. Bayram Ali Ersoy
- Danıştay Başkanı: Zeki Yiğit
- BİST Başkanı: Prof. Dr. Erişah Arıcan
- Genelkurmay Başkanı: Selçuk Bayraktaroğlu
- MİT Başkanı: İbrahim Kalın
- TÜİK Başkanı: Mehmet Arabacı
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı: Prof. Dr. Burhanettin Duran
- Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı: Mahmut Sütçü
- Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu Başkanı: İbrahim Ömer Gönül
- Adli Tıp Kurumu Başkanı: Hızır Aslıyüksel

Siber Güvenlik Başkanlığı, 8 Ocak 2025 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak resmen kurulan bir başkanlıktır. Amaç, siber istihbaratın derlenmesidir. 24 Ekim 2025 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan karar ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Siber Güvenlik Başkanlığına Ümit Önal atanmıştır.

Devlet Protokol Plakaları (Kırmızı Plaka)

Kırmızı plakalı araçlar devlet protokol araçları olarak geçer.

- 0001-TBMM Başkanı
- 0002-Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı
- 0003-Anayasa Mahkemesi Başkanı
- 0004-Genel Kurmay Başkanı

Cumhurbaşkanına ait olan aracın plakasında fors vardır. Bazı durumlarda ise plaka CB 001 şeklinde olabilir.

Türkiye Cumhuriyeti protokol rengi "turkuaz" rengidir.

Büyükşehir Belediyesi Bulunan İller

Büyükşehir Belediyesi nüfusu 750 bin ve üzeri yerlerde kanun ile kurulur. Türkiye'de büyükşehir statüsü kazanan toplam 30 il bulunmaktadır.

Adana	Denizli	İstanbul	Malatya	Sakarya
Ankara	Diyarbakır	İzmir	Manisa	Samsun
Antalya	Erzurum	Kahramanmaraş	Mardin	Şanlıurfa
Aydın	Eskişehir	Kayseri	Mersin	Tekirdağ
Balıkesir	Gaziantep	Kocaeli	Muğla	Trabzon
Bursa	Hatay	Konya	Ordu	Van

En son büyükşehir olan il Ordu'dur.

Türkiye'nin Sakin Şehirleri

Sakin Şehir: Nüfusu 50.000'den az olan, yerel değerlerini, mimarisini, geleneksel yemeklerini ve doğasını koruyarak sürdürülebilir bir yaşam sunan kentlere verilen uluslararası ünvandır. Türkiye'nin ilk sakin şehri 2009'da İzmir-Seferihisar seçilmiştir. Türkiye'nin en son tescil edilen "Sakin Şehir" ünvanlı yerleşimi, Şubat 2026 itibarıyla Nevşehir'in Ortahisar ilçesi olmuştur.

📍 Seferihisar, İzmir	📍 Göynük, Bolu	📍 Kemaliye, Erzincan
📍 Akyaka, Muğla	📍 Gerze, Sinop	📍 Şarköy, Tekirdağ
📍 Gökçeada, Çanakkale	📍 Eğirdir, Isparta	📍 İznik, Bursa
📍 Yenipazar, Aydın	📍 Mudurnu, Bolu	📍 Daday, Kastamonu
📍 Vize, Kırklareli	📍 Köyceğiz, Muğla	📍 Safranbolu, Karabük
📍 Perşembe, Ordu	📍 Ahlat, Bitlis	📍 İbradı, Antalya
📍 Yalvaç, Isparta	📍 Gündül, Ankara	📍 Denre, Antalya
📍 Halfeti, Şanlıurfa	📍 Arapgir, Malatya	📍 Çameli, Denizli
📍 Şavşat, Artvin	📍 Foça, İzmir	📍 Ortahisar, Nevşehir
📍 Uzundere, Erzurum	📍 Finike, Antalya	

Gökçeada, 2011 yılı haziran ayında almış olduğu Cittaslow ünvanı ile dünyanın ilk ve tek sakin adası olmuştur.

TÜİK Nüfus Verileri

31 Aralık 2025 tarihli TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre, Türkiye'nin nüfusu bir önceki yıla göre 427 bin 224 kişi artarak 86 milyon 92 bin 168 kişiye ulaştı. Nüfusun %50,02'si erkek (43.059.434), %49,98'i kadındır (43.032.734). Türkiye'nin 2007 ve 2025 yılı nüfus piramitleri karşılaştırıldığında, doğurganlık ve ölümlülük hızlarındaki azalmaya bağlı olarak, yaşlı nüfusun arttığı ve ortanca yaşın yükseldiği görülmektedir.

Türkiye'de nüfusu en fazla olan iller:

- 📍 İstanbul 📍 Ankara 📍 İzmir 📍 Bursa 📍 Antalya

Türkiye'de nüfusu en az olan iller:

- 📍 Bayburt
📍 Tunceli
📍 Ardahan
📍 Gümüşhane
📍 Kilis

İlk kez bir ilçenin nüfusu bir milyonu aştı. İstanbul'un Esenyurt ilçesi 1 milyon 3 bin 905 kişi ile Türkiye'de nüfusu 1 milyonu geçen ilk ilçe oldu.

- 📍 TÜİK verilerine göre; nüfus yoğunluğu en az olan il, Tunceli'dir. Yaşlı-ortanca nüfusun en fazla olduğu il, Sinop'tur. Erkek nüfusu da kadın nüfusundan fazladır.
- 📍 TÜİK verilerine göre; sığır sayısı en fazla olan il Konya, kıl keçisi en fazla olan il Mersin, koyun sayısı en fazla olan il Van, tiftik keçisi en fazla olan il Ankara, manda sayısı en fazla olan il Samsun'dur. Tavukçuluk en fazla Manisa'da, ipek böceği (yaş koza) Diyarbakır'dadır.
- 📍 TÜİK verilerine göre; elektrik üretiminde en çok kullanılan enerji kaynağı kömürdür (linyit ve taş kömürü).

YERLİ VE MİLLÎ TEKNOLOJİ

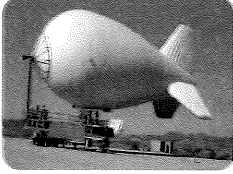
Som
İlk yerli seyir füzesi

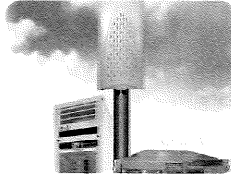
Heybeliada
İlk yerli savaş gemisi

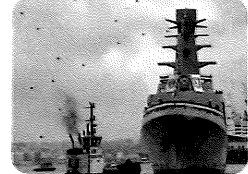
Kirpi
İlk yerli mayına dayanıklı araç

Kuzgun
İlk yerli hava gemisi

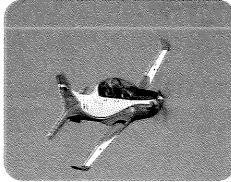
Ulak
İlk yerli baz istasyonu

TCG Ufuk
İlk yerli istihbarat gemisi

Türkiye'nin ilk yerli tank girişimi, 1943-1946 yıllarında MKE Kırıkkale tesislerinde tasarlanıp üretilen ancak seri üretime geçemeyen Kırıkkale Tankı'dır. Modern dönemde ise Türkiye'nin ilk yerli ve millî ana muharebe tankı, 3+ nesil Altay tankıdır.

Türkiye'nin ilk yerli uçağı, Vecihi Hürkuş tarafından tasarlanan ve üretilen Vecihi K-VI'dır.

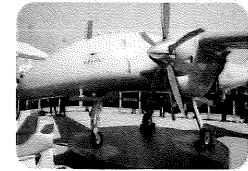
Nene Hatun
İlk yerli acil müdahale gemisi

İpekböceği
İlk yerli tramvay

Oruç Reis
İlk yerli ve millî sismik araştırma gemisi

Akıncı
Taarruzi insansız hava aracı

Almaca
İlk millî deniz seyir füzesi

Çakır
Yeni nesil seyir füzesi

Milgem Projesi

Bu proje ile, Türkiye ilk defa korvet tipi bir askerî geminin tasarımını millî olarak gerçekleştirmiş olup böylelikle gemi tasarımı, tekne inşası ile sistem entegrasyonunda dışa bağımlılık azaltılmış ve askerî tersaneler ile özel sektördeki gemi tasarımı, inşaat imkânları ve kabiliyetlerinin entegrasyonu suretiyle, özel sektörün harp gemisi inşası alanında gerekli bilgi birikimi, tecrübe ve altyapı ile donatılması sağlanmıştır.

Proje kapsamında millî olarak tasarlanan ve inşa edilen gemiler

TCG-HEYBELİADA 2011

TCG-BÜYÜKADA 2013

TCG-BURGAZADA 2018

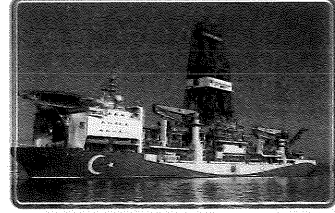
TCG-KINALIADA 2019

Sondaj Gemileri

Sondaj; dünya yüzeyinde delik açmaya yarayan yöntemlere verilen isimdir. Kayaları parçalamak ya da delikte kesikler açmak gibi prensiplerle yürütülen işlemlerdir.

Türkiye'nin Sondaj Gemisi Envanteri

- 🔊 **Fatih:** Türkiye'nin ilk sondaj gemisi.
- 🔊 **Yavuz:** İkinci sondaj gemisi.
- 🔊 **Kanuni:** Üçüncü sondaj gemisi.
- 🔊 **Abdülhamid Han:** Dördüncü ve 7. nesil yüksek teknolojlili gemi.
- 🔊 **Yeni Sondaj Gemileri (5. ve 6.):** Yıldırım ve Çağrı Bey.

Bu sondaj gemilerine ek olarak, Türkiye'nin envanterinde Barbaros Hayrettin Paşa ve Oruç Reis olmak üzere 2 adet sismik araştırma gemisi bulunmaktadır.

Lale

Türk mühendisler tarafından üretilen tünel açma makinesidir. Köstebek olarak da adlandırılmaktadır.

Koral

Yerli imkânlar ile üretilen mobil elektronik harp sistemidir. Amacı düşman radarlarını kör etmek, aldatmak ve şaşırtmaktır.

Atak

Türk Silahlı Kuvvetleri için Türkiye'nin coğrafi ve iklim koşullarına göre tasarlanan, TUSAŞ ve AgustaWestland ortak üretimi taarruz ve taktik keşif helikopteridir. (İlk yerli savaş helikopteridir.)

Bayraktar Akıncı

Bayraktar Akıncı, Türk İnsansız Hava Aracı üreticisi Baykar Savunma tarafından geliştirilmekte olan, yüksek irtifa uzun dayanıklılığa sahip insansız silahlı hava aracıdır.

Baykar Bayraktar TB2 (Taktik Blok 2)

Baykar Bayraktar TB2 (Taktik Blok 2), Türkiye merkezli Baykar Savunma tarafından üretilen orta irtifa-uzun havada kalış sınıfı bir silahlı insansız hava aracıdır.

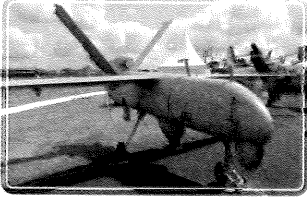
YERLİ VE MİLLÎ TEKNOLOJİ

Baykar Bayraktar TB3

Baykar Bayraktar TB3, Türkiye merkezli Baykar Savunma tarafından üretilen katlanırlı kanatlı ve kısa mesafede iniş-kalkış özelliğine sahip bir insansız hava muharebe aracıdır. TCG Anadolu Amfibi Çıkarma gemisi üzerine konuşlanabilir.

Bayraktar Mini İHA

Gözcü Mini İHA, Kale-Baykar ortaklığı tarafından yakın menzil gece ve gündüz keşif ve gözlem maksatlı olarak geliştirilip üretilen Türk Silahlı Kuvvetleri envanterine giren ilk millî ve özgün mini sınıfı insansız hava aracıdır.

Anka

Türk İnsansız Hava Aracı Anka, TAI Anka, TUSAŞ Anka ya da yaygın ismiyle Anka, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçları doğrultusunda Türk Havacılık ve Uzay Sanayi AŞ tarafından geliştirilen insansız hava aracıdır.

Yörük

Emniyet güçleri ve askerî birliklerin kullanımı için tasarlanan Yörük 4x4 ilk görevine Afrika'da başlamıştır. (2022)

Uzay teknolojileri alanındaki çalışmalarını yoğunlaştıran Türkiye'nin 8. uydusu Türksat 5B, Aralık 2021'de Space X firmasına ait Falcon 9 roketiyle uzaya fırlatılmıştır. ABD'den fırlatılan 5B uydusunun Türkiye'nin veri kapasitesini 15 kat artıracığı düşünülmektedir.

Türkiye'nin;

- 5'i haberleşme Türksat 3A, Türksat 4A, Türksat 4B, Türksat 5A ve Türksat 5B
- 3'ü gözlem Göktürk-1, Göktürk-2 ve RASAT olmak üzere aktif 8 uydusu bulunmaktadır.

Ülkeleri askerî güçlerine göre sıralayan 'Global Firepower (Küresel Ateş Gücü-GFP)' listesinde Orta Doğu'nun en büyük askerî gücü olarak Türkiye yer aldı. Türkiye'nin Kuzey Afrika ve Orta Doğu bölgelerindeki 'en güçlü ordu'ya sahip olduğu belirtildi.

Yüksek Askerî Şura (YAŞ) kararıyla tuğamiral rütbesine terfi ettirilerek Türk Deniz Kuvvetleri tarihinin ilk kadın amirali olan Gökçen Fırat'tır. Fırat, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Savunma Planlama ve Proje Yönetimi Başkanı görevine atandı. Ağustos 2024 YAŞ kararları ve müteakip atamalarıyla, İngiltere'de bulunan NATO Müttefik Deniz Komutanlığı (MARCOM) Harekât Başkan Yardımcılığı görevine atandı.

KARMA VE GÜNCEL GELİŞMELER

- ✓ ABD, Çin ve Almanya, GSYİH açısından dünyanın en büyük ekonomileridir.
- ✓ Guoxing Havacılık ve Uzak Teknolojisi Şirketi (Çin) tarafından üretilen "Xingshidai-18" uydusu, dünyanın yörüngesine yollanan ilk yapay zekâ ile çalışan ticari uydudur.
- ✓ Prof. Dr. Mete Atatüre, Cambridge Üniversitesi fizik bölümü olarak bilinen Cavendish Laboratuvarı'nın başkanıdır. Laboratuvarın ilk başkanı elektromanyetik teorisin kurucularından James Clerk Maxwell'dir.
- ✓ Kosovalılar da diğer Balkan ülkeleri gibi Schengen bölgesine 180 günlük süre içinde 90 güne kadar vizesiz gidebilecek. Böylece 1 Ocak 2023'ten itibaren Batı Balkanlardan söz konusu bölgeye vizesiz seyahat edemeyen ülke kalmadı.
- ✓ Suriye, 22 üyeli Arap Birliği'ne 12 yıl sonra geri kabul edildi. Karar Kahire'de birliğe bağlı ülkelerin dışişleri bakanlarının katıldığı toplantıda alındı. Suriye 12 yıl önce iç savaşta giden süreçte birlikten çıkarılmıştı. Bu kararla Suriye delegasyonları, birlik toplantılarına kabul edilmeye başlanacak.
- ✓ Kazakistan'da Türk tarihini değiştirebilecek yeni bir keşfe daha imza atıldı. Kazak arkeologlar, Doğu Kazakistan'da 3 bin 800 yıl önce inşa edilmiş olan altıgen biçiminde bir kurgan buldu. Kurganın giriş sütunlarında deve ve at ile beraber 20 kaya resmi tespit edildi.
- ✓ Histoloji veya doku bilimi, bitki ve hayvan dokularının bileşimini ve yapısını özelleşmiş işlevleriyle bağlantılı olarak inceleyen bilim dalıdır. Doku biliminin temel amacı dokuların hücre ve hücreler arası maddelerden organlara dek tüm yapı aşamalarındaki düzenini saptamaktır.
- ✓ Zigana Tüneli, Türkiye'nin Karadeniz Bölgesi'ndeki Kuzey Anadolu Dağları'nda bir çift tüplü kara yolu tüneldir. Gümüşhane ve Trabzon illerinden geçen tünel, güneyde Torul ile kuzeyde Maçka arasında yolun bir parçasıdır. 14.476 m uzunluğuyla ülkenin en uzun kara yolu tüneldir.
- ✓ UNESCO, Kuzey Makedonya Hükümeti tarafından yapılan açıklamada, Kültür Bakanlığının teklifi üzerine ülkenin batısında bulunan Merkez Jupa Belediyesi'ne bağlı Kocacık köyünde "Mustafa Kemal Atatürk Anı Evi" Ulusal Kurumu kurulmasına karar verildi.
- ✓ Gravyer başta olmak üzere birçok çeşit peynirin üretildiği Kars'ta, tarihi Süvari Tabyası'nda kurulan peynir müzesi ziyarete açıldı.
- ✓ Almanya'nın Dortmund kentinde bir sokağa Türkiye'nin ilk kadın doktoru Safiye Ali'nin adı verildi.
- ✓ Hindistan Chandrayaan-3 isimli uzay aracı ile Ay'ın Güney Kutbu yakınına inen ilk ülke oldu.
- ✓ Hindistan hükümeti ülkenin adını resmî olarak tek taraflı değiştirmede; ancak İngilizce "India" adını bırakıp Sanskritçe kökenli "Bharat" ismini ulusal ve uluslararası düzeyde ön plana çıkarmak için diplomatik adımlar attı. Ülkenin anayasasında her iki isim de hâlihazırda resmî olarak yer almaktadır. Hint edebiyatında Himalaya Dağları ve okyanuslar arasında kalan bölgeye Bharatvarsh denir. Hint mitolojisine göre Bharat, Delhi'nin doğusundaki Hastinapura'nın kralıydı ve bütün ülkeyi fetheden adil bir kral olarak görülüyordu.
- ✓ Kazakistan'da Türk tarihini değiştirebilecek bir keşfe imza atıldı. Karaganda'da İskit-Saka ve onun erken dönemine ait piramit bulundu.
- ✓ 12. Kalkınma Planı, 2024 - 2028 dönemini kapsamaktadır.
- ✓ Türkiye'nin en genç belediye başkanı Çanakkale'nin Yenice ilçesine bağlı Kalkım beldesinde belediye başkanlığını kazanan Zeynep Çelik'tir.

KARMA VE GÜNCEL GELİŞMELER

- ✓ Diyarbakır'ın Çermik ilçesinde keşfedilen ters lale türü, "Çermik lalesi" ismiyle bilim dünyasına kazandırıldı.
- ✓ Gastronomi rehberi TasteAtlas'ın 2025 verilerine göre, Türkiye'nin en düşük puan alan ve "en kötü" olarak nitelendirilen yemeği Kapuska seçilmiştir. Kapuska'yı Beyin Salatası, Kaymaklı Kayısı ve Kuzu Kelle gibi geleneksel lezzetler takip etmektedir.
- ✓ ABD'de ilk kez bir robot, insan yardımı olmadan ameliyat gerçekleştirmiştir. Star isimli robot, insani yardım almadan dört domuzda ince bağırsak operasyonunu başarıyla gerçekleştirmiştir.
- ✓ New York Times gazetesine göre Harper Lee'nin "Bülbülü Öldürmek" kitabı son 125 yılın en iyi kitabı seçilmiştir.
- ✓ Çanakkale Boğazı'nın gerdanlığı olarak nitelendirilen Çanakkale Köprüsü, özellikleri itibarıyla "Simgelerin Köprüsü" olarak anılan dünyanın en uzun orta açıklıklı köprüsü ünvanına sahiptir. Çanakkale Savaşı kahramanlarından Seyit Onbaşı'nın sırtında taşıdığı top mermisini sembolize eden figürler kulelerin tepesinde yer almaktadır. 2 bin 23 metrelik orta açıklık Cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıl dönümünü sembolize etmekte ve dünyanın en büyük orta açıklıklı asma köprüsü ünvanına sahiptir.
- ✓ 2025 yılında Türkiye'de en çok ziyaret edilen müze ve ören yeri, 2 milyon 550 bin 458 ziyaretçi ile İzmir'deki Efes Ören Yeri oldu.
- ✓ 2026 yılı Avrupa Yeşil Başkenti, Portekiz'in kuzeyinde yer alan tarihi ve çevreci stratejileriyle öne çıkan Guimarães şehri seçilmiştir.
- ✓ Yerli aşı olan Turkovac'ı geliştiren isim Aykut Özdarendeli olmuştur.
- ✓ Mor Efrem Süryani Kilisesi, İstanbul'a bağlı Bakırköy ilçesinde bulunan Süryani Ortodoks kilisesidir. 8 Ekim 2023 tarihinde açılan kilise, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde inşa edilen ilk kilisedir.
- ✓ Çin'de düşük yer çekimi koşullarını simüle eden yapay bir Ay inşa edilmiştir.
- ✓ Çin Ulusal Uzay Idaresi, Chang'e-4 uzay aracı tarafından Ay'a götürülen pamuk tohumlarının filiz verdiğini açıkladı. Bu, Ay'da ilk kez biyolojik bir maddenin büyümesi anlamına gelmekte ve insanlığın uzay yolculuğu için büyük önem taşımaktadır.
- ✓ Türkiye'nin ilk cep uydusu Grizu – 263A'dır.
- ✓ Avrupa'nın en büyük kâğıt fabrikası Batı Kipaş Kâğıt, Aydın-Söke'de açılmıştır.
- ✓ Oksitosin Tıp ve Sanat Platformu'nu kuran Prof. Dr. Elif Vatanoğlu Lutz, Asya'nın Nobeli olarak bilinen ve dünya barışına katkıda bulunan kişilere verilen Gusi Barış Ödülü'nün sahibi olan ilk Türk kadınıdır.
- ✓ Giyilebilir kalp pili, akıllı yapay zekâli ilaçlar ve benzeri pek çok icadı bulan Prof. Dr. Canan Dağdeviren, Harvard Üniversitesinin Genç Akademi üyeliğine seçilmiştir. "30 Yaşından Küçük 30 Bilim İnsanı" listesine ve "35 Yaş Altı Mucitler" listesine girmiştir.
- ✓ 2025 Türk Dünyası Kültür Başkenti: Kazakistan - Aktau
- ✓ 2026 Türk Dünyası Kültür Başkenti: Özbekistan - Andican
- ✓ TÜRKSOY, Kayseri'yi 2027 Türk Dünyası Kültür Başkenti ilan etti. (Nisan, 2026)
- ✓ İtalya'nın Sicilya Adası'nda yaklaşık 3 bin 357 metre yüksekliğindeki Etna Yanardağı Şubat 2022'de yeniden faaliyete geçmiştir.
- ✓ Çin astrolojisine göre 2026 "At Yılı (Ateş Atı)"dır. 12 Hayvanlı Türk ve Çin takvimlerinde At, hızı, özgürlüğü, cesareti ve yüksek enerjiyi temsil eder. 2026 yılı özellikle Ateş elementiyle birleştiği için "Ateş Atı" olarak adlandırılır.

- ✓ Türk, ABD ve Fransız bilim insanları 40 milyon yıl önce kaybolmuş bir kıta keşfetmiştir. Balkanadolu adı verilen kıta Balkanları ve Anadolu topraklarını kapsamaktadır.
- ✓ 2026 Avrupa Kültür Başkentleri, Finlandiya'nın kuzeyindeki Oulu ve Slovakya'nın Trenčín şehirleri olarak belirlenmiştir. Oulu, "Kültürel İklim Değişikliği" temasıyla Sami kültürünü vurgularken, Trenčín "Meraki Geliştirmek" temasıyla öne çıkmaktadır.
- ✓ 2025'te yapılan atamayla, Fenerbahçe ve A Milli Kadın Voleybol Takımı kaptanı Eda Erdem DüNDAR, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) Türkiye Ofisi'nin yeni İyi Niyet Elçisi olmuştur. Eda Erdem, toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi ile liderlik özelliklerinin desteklenmesi için çalışmaktadır.
- ✓ Bakü, 2026 yılı Dünya Spor Başkenti seçilmiştir.
- ✓ Monaco, 2025 yılı Dünya Spor Başkenti seçilmiştir.
- ✓ Azerbaycan'ın Ermeni işgalinden kurtardığı Karabağ'ın İncisi Şuşa şehrindeki caddelerden birine Atatürk ismi verilmiştir.
- ✓ Elâzığ'ın Maden ilçesinde Cumhuriyet tarihindeki en büyük maden rezervi bulunmuştur.
- ✓ 2026 Akdeniz Oyunları (20. Akdeniz Oyunları), 21 Ağustos - 3 Eylül 2026 tarihleri arasında İtalya'nın Taranto şehrinde düzenlenecektir.
- ✓ Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin en prestijli ödülü olan "Avrupa Ödülü 2025" Gaziantep'e verildi.
- ✓ Türkmenistan'da bulunan ve Cehennem Kapısı olarak bilinen gaz krateri, çevre kirliliğine neden olduğu için alınan kararla kapatılacaktır.
- ✓ Ayasofya Fatih Medresesi İstanbul'da açılmıştır.
- ✓ İslam İşbirliği Teşkilatı bünyesinde faaliyet gösteren İslami Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu 21 Nisan'ın "Dünya Merhamet Günü" olarak kutlanmasını kararlaştırmıştır.
- ✓ Ege'nin ilk ve tek bilim merkezi, Denizli Bilim Merkezidir.
- ✓ TCDD tarafından Ankara-Zonguldak hattında Karaelmas Turizm Ekspresi, tarihi mirası, doğal güzellikleri ve sanayinin gelişimini aynı rota üzerindeki turlarla deneyimleme imkânı sunmaktadır.
- ✓ T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürü; ünlü senarist, yapımcı ve yönetmen Birol Güven'dir.
- ✓ Türkiye Zekâ Vakfı Başkanı Emrehan Halıcı, 43 yıl 6 güne "Dünyanın En Uzun Süre Zekâ Soruları Hazırlayan Köşe Yazarı" olarak Guinness Dünya Rekortmeni ünvanına sahip olmuştur.
- ✓ UNESCO, 2025 Dünya Kitap Başkenti olarak Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrini seçmiştir. 2026 Dünya Kitap Başkenti olarak da Fas'ın başkenti Rabat'ı seçmiştir.
- ✓ 2026 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı (COP31), 9-20 Kasım 2026 tarihleri arasında Antalya, Türkiye'de düzenlenecektir. Zirveye, Antalya'daki EXPO alanı ve çevresi ev sahipliği yapacaktır.
- ✓ Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kaleme aldığı kitap: Daha Adil Bir Dünya Mümkün (2021)
- ✓ Simyacı başta olmak üzere 80'in üzerinde dilde yayımlanan kitapları 300 milyonun üstünde satan Brezilyalı yazar Paulo Coelho, "Okçu'nun Yolu" kitabını Tokyo Olimpiyatları'nda bireyselde altın madalya kazanan millî okçu Mete Gazoz'a adanmıştır.
- ✓ Oxford University Press, 2025 yılının kelimesini sosyal medyada etkileşimi artırmak amacıyla bilerek öfke ve hayal kırıklığı yaratan içerikleri tanımlayan "rage bait" (öfke yemi/tuzağı) olarak seçti. Kullanımı son bir yılda üç kat artan bu terim, dijital çağdaki öfke odaklı içerik tüketimini yansıtır.

KARMA VE GÜNCEL GELİŞMELER

- ✓ 2025 yılı sonunda 6. kez düzenlenen FOTON Ödülleri kapsamında; Yılın Fotoğraf Kitabı: Selim Seval'in "İnsan" isimli çalışması seçildi.
- ✓ Video paylaşım platformu olan TikTok adına Ukrayna'nın başkenti Kiev'de bir fakülte açılmıştır.
- ✓ 2025 yılının kelimesi / kavramı "Dijital vicdan" oldu. (TDK) "'Vicdan', TDK'ye göre 'kişiyi kendi davranışları hakkında bir yargıda bulunmaya iten, kişinin kendi ahlak değerleri üzerine düşünmesini sağlayan duygu' olarak tanımlanır. Ancak dijital çağda bu kavram farklı bir boyut kazanmıştır. İnsanlar çoğu zaman gerçek hayatta sorumluluk almadıkları ya da almak istemedikleri konularda, sosyal medyada bir paylaşım ya da beğeniyle 'vicdanlarını rahatlatma' eğilimine girmektedir. Bu durum, bireysel duyarlılığı pasifize ederek vicdanı 'tıklanabilir bir işlem'e indirgemektedir.
- ✓ Hamidiye Kültür Parkı içinde yer alan "Savaş Atları Müzesi" Sivas'ta açılmıştır.
- ✓ Euromonitor International'ın yayımladığı Top 100 City Destinations Index 2025 raporuna göre İstanbul ve Antalya, dünyanın en çok yabancı turist çeken şehirleri arasında ilk 10'a girmeyi başardı. Rapora göre İstanbul, 19,7 milyon uluslararası ziyaretçiyle dünya sıralamasında 5'inci, Antalya ise 18,6 milyon ziyaretçiyle 8'inci sıraya yerleşti. Asya Pasifik bölgesi %10 artışla en hızlı büyüyen turizm pazarı oldu.
- ✓ 2025 İslam Dünyası Kültür Başkenti, Özbekistan'ın tarihî şehri Semerkant'tır.
- ✓ İslami Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (ICESCO) tarafından 2026 yılı İslam Dünyası Kültür Başkenti olarak Bağdat (Irak) seçilmiştir.
- ✓ Türkiye'nin ilk spor temalı millet bahçesi Trabzon'da açılmıştır.
- ✓ Uluslararası Dünya Müzik Fuarı Womex, 2025 Sanatçı Ödülü, Moritanyalı müzisyen Noura Mint Seymali'ye verilmiştir.
- ✓ Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından her yıl 7 Nisan günü, Dünya Sağlık Günü olarak kutlanmaktadır.
- ✓ Türkiye'den İsrail'e kaçırılan, bereketin sembolü olduğuna inanılan Kybele Heykeli yaklaşık 60 yıl sonra doğduğu topraklar yani ana vatanı olan Afyonkarahisar'a geri dönmüştür. Heykel tarih öncesi dönemlerde bolluğun ve bereketin koruyucusu olduğuna inanılan ana tanrıça olarak biliniyor.
- ✓ Kazakistan'ın Türkistan şehri, Dünya Mirası Kentleri Örgütüne resmen üye olmuştur. Şehrin söz konusu örgüte üye olmasıyla statüsünün yükseleceği vurgulanan açıklamada, "Gök rengi kubbesiyle tüm dünyayı fetheden Türkistan'daki Hoca Ahmet Yesevi Türbesi, artık daha fazla turistin ilgi odağı olacak." denildi. Dünya Mirası Kentleri Örgütü, UNESCO tarafından koruma altına alınmış mirasların idaresine ilişkin metotların geliştirilmesi ve uygulanmasına destek olunması amacıyla 1993'te Fas'ın Fes kentinde kurulmuştur.
- ✓ Türkiye'nin 3'üncü kayın ağacı türü olan Kırım kayını Bolu'da keşfedildi.
- ✓ Şehirlerin ve ilçelerin giriş-çıkışlarında bulunan bilgilendirme tabelalarından nüfus ve rakım bilgileri çıkarılmıştır.
- ✓ Anadolu Selçuklu hükümdarı I. Kılıçarslan'ın Diyarbakır Silvan'daki kayıp mezarı, Dicle Üniversitesinin çalışmaları sonucu tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği'nin coğrafi işaret verdiği ürünler

1. Antep Baklavası	24. Maraş Tarhanası
2. Aydın İnciri	25. Ezine Peyniri
3. Malatya Kayısı	26. Safranbolu Safranı
4. Aydın Kestanesi	27. Aydın Memecik Zeytini
5. Milas Zeytinyağı	28. Osmaniye Yer Fıstığı
6. Bayramiç Beyazı	29. Bursa Şeftalisi
7. Taşköprü Sarımsağı	30. Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı
8. Giresun Tombul Fındığı	31. Manisa Mesir Macunu
9. Antakya Künefesi	32. Silifke Yoğurdu
10. Suruç Narı	33. Erzincan Tulum Peyniri
11. Araban Sarımsağı	34. Afyon Pastırması
12. Bingöl Balı	35. Afyon Sucuğu
13. Hüyük Çileği	36. Gaziantep Fıstık Ezmesi
14. Söke Pamuğu	37. Kırkağaç Kavunu
15. Gaziantep Menengiç Kahvesi /
Gaziantep Melengiç Kahvesi	38. Mut Zeytinyağı
16. Aydın Memecik Zeytinyağı	39. Hatay Kayraz Böreği
17. Aydın Çam Fıstığı	40. Antep Lahmacunu
18. Çağlayancerit Cevizi	41. İpsala Princi
19. Gemlik Zeytini	42. Bursa Kestane Şekeri
20. Edremit Zeytinyağı	43. Yenice Ihlamur Balı
21. Milas Yağlı Zeytini	44. Maraş Çöreği
22. Ayaş Domatesi	
23. Edremit Körfezi Yeşil Çizik Zeytini	

- 🔊 Ayasofya adı "kutsal bilgelik" ya da "ilahî bilgelik" anlamına gelir. Ayasofya ilk yapıldığında Büyük Kilise olarak adlandırılmıştır. 1453'teki fetihten sonra adı Ayasofya olarak değiştirilmiştir. Fetihle birlikte "Fatih" ünvanını alan Fatih Sultan Mehmet, fetihten sonraki ilk cuma olan 1 Haziran 1453'te cuma namazını Ayasofya'da kılmıştır. Günümüz Ayasofya-i Kebir Camii, İmparator Justinianos tarafından dönemin iki önemli mimarı Tralles'li (Aydın) Anthemios ve Miletos'lu (Balat) İsidoros'a yaptırılmıştır.
- 🔊 Yapının dışına farklı dönemlerde yaptırılan minareler, medrese, sıbyan mektebi, muvakkithane, şadırvan, sebiller, güneş saatleri, mütevellî heyeti odası ile Ayasofya-i Kebir Camii, Osmanlı Dönemi'nde kompleks bir yapıya dönüştürülmüştür. Ayasofya-i Kebir Camisi 1934 yılında müzeye dönüştürülmüş ve 2020 yılına kadar müze olarak hizmet vermiştir. 2020 yılında ise tekrar cami statüsü kazanmıştır. Ayasofya-i Kebir Camisi'nin mimarisindeki en önemli özelliği kubbesinin alışımlıktan daha büyük oluşu ve orta mekânâ hâkim olmasıdır. Bakanlar Kurulu kararıyla 1934 yılında müzeye dönüştürülen Ayasofya, Danıştay'ın söz konusu kararı iptal etmesinin ardından 24 Temmuz Cuma günü Müslümanlar için ibadete açılmıştır. İlk cuma namazını 24 Temmuz 2020'de Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş kıldırılmıştır.
- 🔊 II. Mahmut Dönemi'nde veba salgını sırasında karantina hastanesine çevrilerek salgının yayılmasının önlenildiği yapı "Kız Kulesi"dir.
- 🔊 İstanbul'da açılan Türk ve Japon desteğini temsil eden Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi açılmıştır. Çam Türkiye'yi, Sakura da Japonya'yı temsil eder. Sakura, Japon kültüründe büyük bir öneme sahiptir. Japonya'nın ulusal simgelerinden olan Sakura, kiraz çiçeği anlamına gelir.
- 🔊 Cumhuriyet tarihinin en büyük cami yapım projesi olan Çamlıca Camii, 7 Mart 2019 tarihinde ibadete açılmıştır. Mimarisinde Osmanlı-Selçuklu ile günümüz mimarisinin çizgilerinin gözlemlendiği caminin yanı sıra; Türk-İslam eserleri müzesi, sanat galerisi, kütüphane, konferans salonu ve sanat atölyesi bulunan bir kompleks olarak yapılmıştır.
- 🔊 ABD'de, Nobel ödüllü ünlü bilim insanı Albert Einstein'ın el yazısıyla kaleme aldığı bir mektup 1,2 milyon dolara satılmıştır. Söz konusu mektup, modern fiziğin temelini oluşturan " $E = mc^2$ ", yani fizikte kütle-enerji eş değerliğinin formülünü içeriyor.
- 🔊 **Doğum Yılına Göre Kuşaklar**
 - 🔊 Sessiz Kuşak (1925-1945)
 - 🔊 Baby Boomers (1946-1964)
 - 🔊 X Kuşağı (1965-1979)
 - 🔊 Y Kuşağı (1980-1995)
 - 🔊 Z Kuşağı (1996-2010)
 - 🔊 Alfa Kuşağı (2010-2025)
- 🔊 Osmanlı Devleti kurucusu Osman Gazi'ye "Ey oğul! Sabretmesini bil. Vaktinden önce çiçek açmaz. Şunu da unutma! İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." nasihatini veren din bilgini Şeyh Edebalı'dır. Şeyh Edebalı (1206-1326), Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında yaşamış bir İslam ilahiyatçısı-din bilgini, Ahi şeyhi, Osman Gazi'nin kayınbabası ve hocası, Osmanlı Devleti'nin fikir babasıdır.
- 🔊 TOGG, mobilite alanında İF Tasarım Ödülü'nü alan ilk Türk markasıdır. Tasarımcısı Murat Günak'tır. Murat Günak'ın yönlendirmesiyle TOGG tasarım ekibi tarafından Pininfarina iş birliğiyle tasarlanan TOGG C-SUV, "Profesyonel Konsept" kategorisinde de ödüle hak kazanmıştır.
- 🔊 TOGG'un açılımı, Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu'dur. Türkiye'nin güzelliklerinden ilham alarak tasarlanan otomobilin dış renklerine "Anadolu" (Kırmızı), "Gemlik" (Mavi), "Oltu" (Siyah), "Kula" (Gri), "Kapadokya" (Bej) ve "Pamukkale" (Beyaz) isimleri verildi. Yapılan ankete göre "Kapadokya" en beğenilen renk oldu.
- 🔊 Türk Uluslararası Gemi Sicili'ne kaydedilerek Türk bayrağı çekilen, Türkiye'nin ilk yüzer LNG depolama ve gazlaştırma gemisi Ertuğrul Gazi'dir.

KARMA VE GÜNCEL GELİŞMELER

- Navtex ilanı, Navtex cihazı üzerinden yapılan bildirimleri ifade eder. Ayrıca, NAVTEX, uluslararası orta frekansta gemilere olası tehlike, emniyet ve hava raporları ve uyarılarını otomatik olarak yazılı bir şekilde veren haberleşme sistemidir.
- "İnen yükselir, yükselen iner, parlayan söner ve yükselen durur." ifadesinin geçtiği Yusuf Has Hacib eseri Kutadgu Bilig'dir. Kutadgu Bilig, 11. yüzyıl Karahanlı Türklerinden Yusuf Has Hacib'in Doğu Karahanlı hükümdarı ve Kaşgar Prensi Tabgaç Uluğ Buğra Kara Han'a atfen yazdığı ve takdim ettiği orta Türkçe eseridir. Eser, Karahanlıca olarak da isimlendirilen Hakaniye lehçesi ile yazılmıştır. Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi'nin koronavirüs salgını konulu olağanüstü video konferans zirvesinde açıklamalarda bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasını Kutadgu Bilig'deki "İnen yükselir, yükselen iner, parlayan söner ve yükselen durur." mesajıyla bitirmiştir.
- Aspirinin ortaya çıkması, kimyager Felix Hoffmann'ın 1897'de saf asetilsalisilik asit (ASA) üretmesiyle mümkün olmuştur. ASA, ağrı kesici ve ateş düşürücü olarak kullanılan aspirinin etken maddesidir.
- Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'yle Türkiye'de 8 Nisan "Romanlar Günü" olarak kutlanmaktadır.
- Notre Dame Katedrali, Fransa'nın başkenti Paris için milyonlarca turist in akın ettiği, dayanıklı bir tarihî eserdir. Katedral, hem Fransa tarihinin bir sembolü hem de Paris'in silüetinin vazgeçilmez bir parçası olarak nitelendirilmektedir. Bu nedenle "Paris'in Kalbi" olarak da anılmaktadır. Nisan 2019'da çıkan yangın nedeni ile büyük hasar almıştır. Victor Hugo "Notre Dame'in Kamburu" adlı romanını bu katedral için yazmıştır.
- UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alan Karatepe Aslantaş Açık Hava Müzesi'nde yer alan Anadolu Hiyeroglif ve Fenike dillerinin bir arada kullanıldığı "Karatepe Yazıtları", UNESCO Dünya Belleği Kütüğü'ne kaydedilmiştir.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye, Fransa Birinci Futbol Ligi (Ligue 1) takımlarından Lille'de forma giyen millî futbolcu Yusuf Yazıcı'yı "Yoksullukla Mücadele Savunucusu" ilan etmiştir. (2021)
- 2026 G-20 Dönem Başkanı ABD'dir.
- 2025 G-20 Dönem Başkanlığını Güney Afrika Cumhuriyeti yürütmüştür. Dönem Başkanlığının teması "Dayanışma, Eşitlik, Sürdürülebilirlik" olmuştur.
- Türkiye'nin göklerdeki gururu ATAK taarruz helikopterinin ilk ihracatı Filipinler'e yapılmıştır.
- Rusya'nın Ukrayna saldırısı sonrasında NATO'nun ilk kez toplu savunma kapsamında harekete geçirdiği NATO Mukabele Kuvveti (NRF) yaklaşık 40 bin askerden oluşan ve krizlere hızlı karşılık verme imkânına sahip çok uluslu bir güçtür.
- Türkiye'nin ilk Çinko İzabe Tesisi Siirt'te açılmıştır.
- Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) bünyesinde "Türkiye'nin Aksakalı" olarak görev yapan kişi Binali Yıldırım'dır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2021 yılında atanan Binali Yıldırım, bu görevi 2025 ve 2026 yıllarında da sürdürmektedir.
- Bingöl'de kurulan Aşağı Kaleköy Hibrit Güneş Enerji Santrali Tesisi Türkiye'nin ilk, Avrupa'nın en büyük, dünyanın ise 2. büyük hibrit enerji santralidir.
- TEKNOFEST ilk kez uluslararası olarak Azerbaycan'da yapılmıştır.
- Meksika Karpuzu olarak bilinen meyve Cucamelon'dur.
- Rusya, sinema tarihinde ilk kez uzayda film çekecek ekibi, Soyuz MS-19 aracı ile Kazakistan'ın Baykonur Üssü'nden uzaya göndermiştir. (2021)

KARMA VE GÜNCEL GELİŞMELER

- 🕒 Van Gölü'ndeki Akdamar Adası ilkbaharda badem ağaçlarının çiçek açmasıyla birlikte ilk kez "Badem Çiçeği Festivali"ne ev sahipliği yapmıştır. (2021)
- 🕒 Bilim insanları, güneş sisteminin dışında insan yaşamının mümkün olduğu birden fazla gezegen keşfettiklerini duyurmuştur. Cambridge Üniversitesinden araştırmacıların "Hycean" adını verdikleri gezegenler, okyanuslarla çevrili ve hidrojen zengini bir atmosfere sahiptir.
- 🕒 2025 Uluslararası Diyarbakır Zerzevan Gökyüzü Gözlem Etkinliği, 12 Ağustos 2025 gecesi "Tarihin Gölgesinde Yıldız Yağmuru" temasıyla, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ndeki tarihî Zerzevan Kalesi'nde düzenlendi.
- 🕒 Müsilaj, biyolojik ve kimyasal birçok koşulun bir araya gelmesiyle oluşur, başlangıçta belirli bir bölgede biriktikten sonra yayılmaya başlayıp sonunda su yüzeyinin geniş bir bölümünü kaplar. Denizel mikroskobik bitkiler olarak bildiğimiz fitoplankton, bunlarla beslenen hayvansal organizmalar olan zooplankton, bunları ayrıştıran bakteriler ve çürümüş parçacıklar birleşip sümüksü, yapışkan bir yapı müsilaj oluşumunu meydana getirir.
- 🕒 NASA'nın Mars'a gönderdiği Perseverance keşif aracı ile gezegene gönderilen MOXIE adlı cihaz ile Mars atmosferinde %95 oranında bulunan karbondioksit moleküllerinin oksijen atomlarını ayırmak için yüksek ısıdan faydalanılan elektroliz yöntemiyle saf oksijen üretmeyi başarmıştır.
- 🕒 Rusya'nın en kuzeyindeki Yamal Yarımadası'ndan yola çıkan "Christophe de Margerie" adlı tanker, Şubat 2021'de Kuzey Buz Denizi'ni (Kuzey Deniz Yolu) doğu-batı istikametinde geçen dünyadaki ilk ticaret gemisi olmuştur.
- 🕒 Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'ne göre her yıl 5 Haziran tarihinin bulunduğu hafta "Türkiye Çevre Haftası" olarak kutlanacaktır.
- 🕒 Göbeklitepe, Avrupa ülkelerinde benzer kategorideki anıtları bir araya getiren Avrupa Megalitik Kültür Rotası'na dâhil edilmiştir.
- 🕒 Türkçe'ye "Sanal Evren" olarak çevrilebilecek olan Metaverse "Kurgusal Evren" olarak da tarif edilmektedir.
- 🕒 Filoloji; dillerin yapısını, tarihsel gelişimini ve birbirleri ile ilişkilerini inceleyen bilim dalıdır. Eski Yunancada philos ve logos sözcüklerinin birleşmesi sonucunda ortaya çıkmıştır ve bire bir çevirisi "kelime sevgisi"dir. "Betikbilim" olarak da adlandırılmaktadır.
- 🕒 Sismoloji ya da deprem bilimi, yer hareketlerini ve depremleri inceleyen jeofizik dalıdır. Dalga yayılımı ilkesi ile Yer'in merkezi incelenemediği gibi, küçük bir yeryüzü parçasının incelenmesi de olanaklıdır.
- 🕒 Fatma Meriç Yılmaz, Kızılay tarihinde genel başkanlığa getirilen ilk kadın başkandır.
- 🕒 Tamer Karadağlı, Devlet Tiyatroları Genel Müdüdür.
- 🕒 Ocak 2026'da yayımlanan Resmî Gazete kararıyla Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü görevine Barış Salcan getirilmiştir.
- 🕒 Dârülbîdâyi ya da asıl adıyla Dârü'l-bedâyi-i Osmânî, 27 Ekim 1914 tarihinde İstanbul Belediyesi bünyesinde konservatuvar olarak açıldıktan sonra okul hüviyetinden çıkıp bir tiyatro topluluğuna dönüşen; hâlen İstanbul Şehir Tiyatroları adıyla varlığını sürdüren sanat kurumudur.
- 🕒 2025 Global Teacher Prize (Küresel Öğretmen Ödülü) kapsamında, geliştirdikleri özgün eğitim modelleriyle dünya genelinde ilk 50'ye giren Türk öğretmenler arasında, Kayasuyu İlkokulundaki "açık hava sınıfı" modeliyle Rumeysa Çevlik ve köy okullarında yürüttüğü çalışmalarla Aysel Şener yer almaktadır.
- 🕒 NATO tarihinin ilk terörle mücadele özel koordinatörü Tom Goffus'tur.
- 🕒 2026 yılı itibarıyla Dünya Belediyeler Birliği (UCLG) Başkanı, Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay'dır.

- 🔊 2023'te İngiltere'de 72 yıl aradan sonra ilk kral konuşmasını yapan Kral 11. Charles'tır.
- 🔊 2023'te UNESCO 2023 / 2027 Dünya Miras Komitesi üyeliğine seçilen ülke Türkiye'dir.
- 🔊 Türkiye'nin en büyük kütüphanesi, Ankara'da Beştepe Cumhurbaşkanlığı Külliyesi bünyesinde bulunan Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi'dir. 125.000 kapalı alana sahip olan kütüphane, 5,5 milyondan fazla basılı kaynağa ve 140'tan fazla dilde esere ev sahipliği yapmaktadır.
- 🔊 2025 yılı verilerine göre, çelik üretiminde Avrupa'nın birinci olan ülkesi Türkiye'dir.
- 🔊 UNESCO, 2026 yılını Osmanlı Devleti'nin manevi kurucusu Şeyh Edebali'nin vefatının 700. Yıl Dönümü münasebetiyle "Şeyh Edebali Yılı" ilan etmiştir.
- 🔊 Ankara'da Dijital Hayvanat Bahçesi bulunmaktadır.
- 🔊 Birleşmiş Milletler 25 Mayıs'ı "Dünya Futbol Günü" olarak ilan etmiştir.
- 🔊 NASA astronotu ve mühendis Christina Koch, 2019-2020 yıllarında Uluslararası Uzay İstasyonu'nda (ISS) aralıksız 328 gün kalarak "tek seferde uzayda en uzun süre kalan kadın" rekorunu kırdı ve tamamı kadınlardan oluşan ilk uzay yürüyüşünü gerçekleştirdi. Ayrıca, Artemis II göreviyle Ay yörüngesine seyahat eden ilk kadın astronot olarak tarihe geçti.

🔊 Türkiye Uzayda

- 🔊 Ocak 2024'te Türkiye'nin ilk uzay yolcusu Alper Gezeravcı'dır (19 Ocak 2024).
- 🔊 Ocak 2024'te Türkiye'nin ilk uzay yolcusu FALCON-9 roketi Dragon kapsülü ile uzaya fırlatıldı.
- 🔊 Ocak 2024'te Alper Gezeravcı'nın uzaydaki ilk sözü "İstikbal Göklerdedir".
- 🔊 Ocak 2024'te uzayda test edilecek bitki Tuz Gölü'nde yetişen Parvula'dır. (Tuz Gölü Hardalı)
- 🔊 Ocak 2024'te Falcon-9 roketinin fırlatıldığı yer Kennedy Uzay Merkezidir.

- 🔊 ABD-İran Savaşı (2026): 28 Şubat 2026'da Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail'in, İran'ın çeşitli şehirlerine yönelik geniş çaplı hava saldırılarıyla başlayan ve İran'ın bölgedeki ABD üsleri ile İsrail topraklarını balistik füzelerle hedef almasıyla hızla bölgesel bir askerî çatışmaya dönüşen savaştır. İsrail ve Amerika Birleşik Devletleri, 28 Şubat 2026'da İran'ın Tahran, İsfahan, Kum, Kerec ve Kirmanşah şehirlerine "Aslanın Kükreyişi" ve "Destansı Gazap Operasyonu" kod adlarıyla hava saldırılarını düzenledi. İran Devrim Muhafızları Ordusu ise saldırılara karşı "Gerçek Vaat 4 Operasyonu" olarak adlandırdığı operasyonu başlatmıştır. Operasyonda ABD ve İsrail, İran'ın yüksek askerî yetkililerini ve tesislerini hedef aldı. İran'ın lideri Ali Hamenei öldürüldü. İran saldırılara misilleme olarak, İsrail ve Ürdün, Suriye, Kuveyt, Bahreyn, Katar, Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki ABD askerî üslerini hedef alarak Basra Körfezi ve ötesine düzinelerce balistik füze fırlattı.

İran, Hürmüz Boğazı'nı belli bir süre kapattı.

- 🔊 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası (EURO 2032), Türkiye ve İtalya ortaklığında düzenlenecektir. UEFA tarafından 10 Ekim 2023 tarihinde resmen duyurulan bu organizasyon, Avrupa'nın ülkeler düzeyindeki en prestijli turnuvasının 19. edisyonu olacaktır. Nisan 2026 itibarıyla UEFA Başkanı Aleksander Ceferin, İtalya'nın altyapı eksikliklerine dikkat çekerek Türkiye'nin turnuvayı tek başına düzenleme potansiyelinden bahsetmiştir. Ancak resmî statü şu an için hâlâ ortak ev sahipliği şeklindedir.
- 🔊 ABD Başkanı Donald Trump, Venezuela'ya saldırılar düzenlediklerini ve ülkenin devlet başkanı Nicolas Maduro'yu ele geçtiklerini açıkladı.
- 🔊 Türkiye'deki Okul Saldırıları: Nisan 2026'da Şanlıurfa ve Kahramanmaraş'ta iki gün arka arkaya gerçekleşen okul saldırıları, 14 Nisan'da Şanlıurfa'da, 15 Nisan'da ise Kahramanmaraş'ta meydana gelmiştir. 14 Nisan Salı günü Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde Ahmet Koyuncu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesine yapılan silahlı saldırı sonucu 16 kişi yaralanmış, saldırgan intihar etmiştir. Kahramanmaraş'ın Onikişubat ilçesindeki Ayser Çalık Ortaokulunda yaşanan silahlı saldırıda da Matematik Öğretmeni Ayla Kara, 9 öğrenci ve saldırgan dâhil olmak üzere toplam 11 kişi yaşamını yitirmiş ve çok sayıda öğrenci yaralanmıştır.

KARMA VE GÜNCEL GELİŞMELER

- 2026 NATO Zirvesi, 7-8 Temmuz 2026 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilecektir.
- 2026 Kış Olimpiyatları (Milano Cortina 2026), 6-22 Şubat 2026 tarihleri arasında İtalya'nın Milano ve Cortina d'Ampezzo şehirlerinde düzenlendi.
- 2026 Avrupa Açık Hava Okçuluk Şampiyonası, Türkiye'nin ev sahipliğinde, Antalya'daki 100. Yıl Okçuluk Tesislerinde gerçekleştirilmiştir. [Altın Madalya: Emircan Haney (Makaralı Yay Erkekler Bireysel), Hazal Burun (Makaralı Yay Kadınlar Bireysel), Elif Berra Gökçür & Mete Gazoz (Klasik Yay Karışık Takım); Bronz Madalya: Elif Berra Gökçür (Klasik Yay Kadınlar Bireysel), Mete Gazoz (Klasik Yay Erkekler Bireysel)]
- 2026 Dünya Göçebe Oyunları, 31 Ağustos-6 Eylül 2026 tarihleri arasında, oyunların doğduğu yer olan Kırgızistan'da düzenlenecektir.
- Dünya Ekonomik Forumu (Davos 2026), 19-23 Ocak 2026 tarihlerinde İsviçre'nin Davos kentinde "Diyalog Ruhı" temasıyla gerçekleştirildi.
- Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda, 2026 yılı Türk Dünyası Turizm Başkenti Ankara seçildi.
- Ziya Gökalp'in doğumunun 150. yılı olması nedeniyle 2026 yılı, TÜRKSOY ve Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "Ziya Gökalp Anma Yılı" ilan edilmiştir.
- Sağlık Bakanlığı'nın pilot projesi kapsamında Artvin, Türkiye'nin ilk "sigarasız şehri" olarak ilan edilmiştir.
- Telkâri: İnce gümüş tellerin birleştirilmesinden oluşan gümüş işleme sanatıdır.
- 1920 yılında Hilal-i Ahdar adıyla kurulan ve bağımlılıklarla mücadeleyle yönelik çalışmalarına günümüzde de devam eden kuruluş, Yeşilay'dır.
- Aile ve Nüfus Genelgesi, Resmî Gazete'de yayımlandı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanan genelgeye göre, 2026-2035 yılları arası "Aile ve Nüfus On Yılı" ilan edildi. Genelgeye göre, her yıl mayıs ayının son haftasının "Millî Aile Haftası" olarak kutlanmasına karar verildi. (Mayıs, 2026)
- 61'inci Cumhurbaşkanlığı Türkiye Bisiklet Turu'nda şampiyon Sebastian Berwick oldu. (2026)
- Geben Vadisi Millî Parkı (Kahramanmaraş), en son ilan edilen millî parktır. (Mayıs, 2025)
- 2028 Avrupa Üniversiteler Kış Oyunları'na Erzurum ev sahipliği yapacak. (Mart, 2026)
- En son ilan edilen tabiat parkı, Yedimeşe Tabiat Parkı (Giresun)'dır. (Şubat, 2026)
- Yıldırımhan, Türkiye tarafından yerli imkânlarla geliştirilen ilk Kıtalararası Balistik Füze (ICBM) sistemidir. İlk kez 5 Mayıs 2026 tarihinde düzenlenen SAHA EXPO fuarında kamuoyuna tanıtılan füze, Türkiye'nin bugüne kadar ürettiği en büyük ve en uzun menzilli silah sistemi olma özelliğini taşımaktadır.

MEB Müfredatında Değişen Bazı Temel Kavramlar:

- ➡ Haçlı Seferleri \ Haçlı Saldırıları
- ➡ Orta Asya \ Türkistan
- ➡ Ege Denizi \ Adalar Denizi
- ➡ Coğrafi Keşifler \ Sömürgeciliğin Başlangıcı

Önemli Ünvan Alan İsimler		Şehirler	Ünvanlar
Hindistan Fatih	Gazneli Mahmut	Ötüken	Toprak Ana – Kutlu Kent
Kudüs Fatih	Selahattin Eyyûbî	Semerkant	Şehirlerin Şahı – Zengin Şehir
Gelibolu Fatih	Süleyman Paşa	Buhara	İslam'ın Roması
Plevne Kahramanı	Gazi Osman Paşa	Balasagun	Türk Hakanlarının Şehri
Hamidiye Kahramanı	Rauf Orbay	Kaşgar	İşıldayan İnci
Edirne Fatih	Enver Paşa	Mekke-Medine	İki Kutsal Cami
Bağdat Fatih	IV. Murat	Kurtuba	Dünyanın Mücevheri
		Bayburt	Ululuk Şehri
		Sivas	Yücelik Beldesi
		İsfahan	Dünyanın Yarısı

VEFAT EDEN İSİMLER

ADALET AĞAOĞLU (14 TEMMUZ 2020)

Türk edebiyatının usta ismi Adalet Ağaoğlu Temmuz 2020 tarihinde vefat etmiştir.

Ödülleri:

1974 - TDK Tiyatro Ödülü

1975 - Sait Faik Hikâye Armağanı, Yüksek Gerilim ile

1979 - Sedat Simavi Edebiyat Ödülü, Bir Düğün Gecesi ile

1980 - Orhan Kemal Roman Armağanı, Bir Düğün Gecesi ile

1980 - Madaralı Roman Ödülü, Bir Düğün Gecesi ile

1991 - Türkiye İş Bankası Büyük Ödülü, Çok Uzak Fazla Yakın ile

1992 - Lebon Kültür Merkezi (Lebon Cinema Clup) Edebiyat Ödülü, Ruh Üşümesi ile

1997 - Aydın Doğan Roman Ödülü, Romantik Bir Viyana Yazı ile

2018 - Erdal Öz Edebiyat Ödülü

Eserleri: Ölmeye Yatmak, Fikrimin İnce Güllü, Bir Düğün Gecesi, Yazsonu, Üç Beş Kişi, Hayır..., Ruh Üşümesi, Romantik Bir Viyana Yazı, Dert Dinleme Uzmanı, Yüksek Gerilim, Sessizliğin İlk Sesi, Hadi Gidelim, Hayatı Savunma Biçimleri

DIEGO ARMANDO MARADONA (25 KASIM 2020)

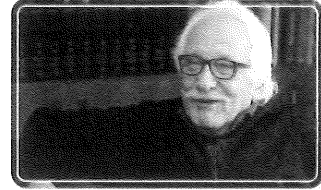
Arjantinli efsanevi futbolcudur. Birçok uzman, futbol eleştirmenleri, eski futbolcular, faal futbolcular ve futbol taraftarlarının tüm zamanların en iyi futbolcularından biri olarak görülmektedir.

YAVUZ BAHADIROĞLU (20 OCAK 2021)

Türk roman ve hikâye yazarı, gazeteci, radyo programcisidir. Yazarın gerçek adı Niyazi Birinci'dir. Köşe yazılarında, kitaplarında Yavuz Bahadıroğlu mahlasını kullanmıştır.

Eserleri: Malazgirt'te Bir Cuma Sabahı, Sunguroğlu, Selahattin Eyyûbî, Buhara Yaniyor, Elveda Buhara, Şirpençe, Kırım'da Kan Ağlıyor, Fatih Sultan Mehmet, Yavuz Sultan Selim, Zafer Rüzgârları eserleri yazısı bold olsun

DOĞAN CÜCELOĞLU (16 ŞUBAT 2021)

Ünlü psikolog ve akademisyendir. Kişisel gelişim kitapları ile ünlüdür. Şubat 2021 tarihinde vefat etmiştir.

Eserleri: İnsan İnsana (1991), İnsan ve Davranışı (1992), İçimizdeki Çocuk (1992), 'Miş' Gibi Yetişkinler: Yetişkin Çocuklar (1994), İçimizdeki Biz (1996), İyi Düşün Doğru Karar Ver (1998), Savaşçı (1999), 'Keşke'siz Bir Yaşam İçin İletişim: İletişim Donanımları (2002), Başarıya Götüren Aile - Sınav Döneminde Ana Babalık (2006),

Bir Kadın Bir Ses (2006), Korku Kültürü: Niçin 'Miş Gibi' Yaşıyoruz? (2008), Onlar Benim Kahramanım (2009), İnsan İnsana Sohbetler (2011), İnsanı Ararken Damdan Düşen Psikolog (2013), Gerçek Özgürlük (2014), Derviş'in Akli: Profesör Ahmet Dervişoğlu ile Sohbetler (2016), Öğretmenim Bir Bakar Mısın? Öğretmen'in Gücü Üzerine (2018), Var Mısın? (2021), Geliştiren Anne-Baba (2021)

VEFAT EDEN İSİMLER

RASİM ÖZTEKİN (8 MART 2021)

Türk tiyatro, sinema, dizi oyuncusu ve seslendirme sanatçısıdır. Profesyonel tiyatro sanatçılığına, Ferhan Şensoy'un Ortaoyuncular topluluğunda başlamıştır. 2016 yılında Kel Hasan Efendi'nin kavuğu Ferhan Şensoy tarafından kendisine devredilmiş, 20 Eylül 2020 tarihinde ise kavuğu kendisi Şevket Çoruh'a devretmiştir.

Usta tiyatrocu Mart 2021'de vefat etmiştir.

FERHAN ŞENSOY (31 AĞUSTOS 2021)

Türk tiyatro, sinema ve televizyon oyuncusu; roman, deneme, günlük, televizyon dizisi ve film senaryoları yazarı, şair ve Orta Oyuncular Tiyatro Topluluğunun kurucusu Ferhan Şensoy, Ağustos 2021'de 70 yaşında vefat etmiştir.

En Önemli Eserleri:**Oyunları**

- ☐ Nereye Gidiyor Lan Bu Gemi?
- ☐ Nasri Hoca ve Muhalif Eşeği
- ☐ Biri Bizi Dikizliyor
- ☐ Kahraman Bakkal Süpermarkete Karşı
- ☐ Ferhangi Şeyler
- ☐ Hayrola Karyola
- ☐ Fername

Kitapları

- ☐ Kalemimin Sapını Gülle Donattım
- ☐ Eşeğin Fikri
- ☐ Ferh Antoloji
- ☐ Elveda SSK
- ☐ Falınızda Rönesans Var
- ☐ Afıtap'ın Kocası İstanbul
- ☐ Kazancı Yokuşu
- ☐ Gündeste
- ☐ Gecedeste
- ☐ Dündeste
- ☐ Derdeste

FATMA GİRİK (24 OCAK 2022)

Yeşilçam'ın usta oyuncusu Fatma Girik, COVID-19'a bağlı çoklu organ yetmezliği nedeniyle İstanbul'da 79 yaşında yaşamını yitirmiştir.

Ödülleri:

- ☐ 1965 Antalya Altın Portakal Film Festivali, en iyi kadın oyuncu ödülü, Keşanlı Ali Destanı
- ☐ 1. Adana Altın Koza Film Festivali, 1969, Büyük Yemin, en iyi kadın oyuncu
- ☐ 1. Adana Altın Koza Film Festivali, 1969, Ezo Gelin, en iyi kadın oyuncu
- ☐ 3. Adana Altın Koza Film Festivali, 1971, Acı, en iyi kadın oyuncu
- ☐ 35. Altın Portakal Film Festivali, 1998, Sürtüğün Kızı, yaşam boyu onur ödülü
- ☐ 18. Ankara Uluslararası Film Festivali, Aziz Nesin Emek Ödülü

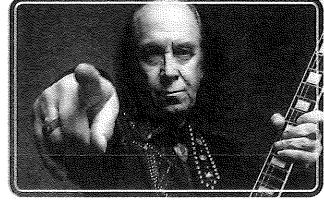
ÖZKAN UĞUR (8 TEMMUZ 2023)

MFÖ (Mazhar-Fuat-Özkan) grubunun üyelerinden sevilen sanatçı Özkan Uğur 2023'te yaşamını yitirdi.

ERKİN KORAY (7 AĞUSTOS 2023)

Türk Rock Müziğinde iz bırakan ünlü müzisyen Erkin Koray, Kanada'nın Toronto kentinde 82 yaşında vefat etti.

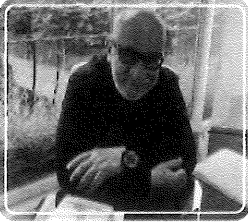
AYLA ALGAN (4 OCAK 2024)

Tiyatro sanatçısı, yönetmen, şarkıcı ve eğitmen Ayla Algan, İstanbul'da 86 yaşında vefat etti. Yunus Emre'nin şiirlerini Almanca, Fransızca, İngilizce dillerinde şiirli-şarkılı okuyarak Yunus Emre'yi dünyada tanıtmıştır. Onu halka mal eden ise mizahi bir dili olan "Koca Öküz" adlı şarkısıdır.

MARIO LEVI (31 OCAK 2024)

Yazar ve iletişim eğitmeni Mario Levi 66 yaşında İstanbul'da hayatını kaybetti. "İstanbul Bir Masaldı", "En Güzel Aşk Hikâyemiz", "Bir Şehre Gidememek", "Lunapark Kapandı" ve "Size Pandispanya Yaptım" dâhil birçok esere imza atan Levi, Türkçe'ye sevgisini şöyle açıklamıştır:

"Fransızca yazabilirdim. Yazsaydım da işim çok kolaylaşırdı bir dünya yazarı olmak açısından. Bunu tercih etmedim. Zor yolu seçtim belki ama kendi doğallığı içinde geliştirdi bu. Çünkü çocukken sokakta hangi dilde top oynayırsan, gençken hangi dilde ilk aşkı yaşayırsan, çok kızdığında hangi dilde sövmek geliyorsa içinden, o dil senin dilindir ve o dil Türkçeydi. O sebeptendir ki, kendime hep şunu söylüyorum, benim en derin vatanım Türkçedir."

ALEV ALATLI (2 Şubat 2024)

Yazar ve eğitimci Alev Alatlı 2 Şubat 2024'te İstanbul'da tedavi gördüğü hastanede KOAH ve çoklu organ yetmezliği nedeniyle 81 yaşında hayatını kaybetti.

Atatürk, "Yaseminler Tüter mi, Hâlâ?", "İşkenceci", "O.K. Musti Türkiye Tamamdır", "Schrödinger'in Kedisi" nin de aralarında olduğu çok sayıda esere imza attı.

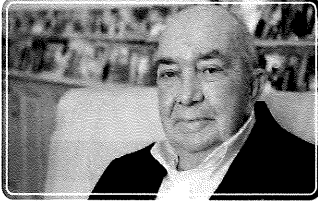
Filistin davasının tanıtımına yaptığı katkılardan dolayı 1986'da Tunus'ta sürgünde bulunan Yaser Arafat tarafından "Özgürlük Madalyası"yla onurlandırılmıştı.

FERUZE ÇERÇİ (11 ŞUBAT 2024)

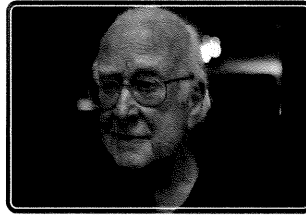
"Parasız Yatılı", "Kuşatma", "Benim Sinemalarım", "Gül Mevsimidir", "47'liler", "Gecenin Öteki Yüzü", "Berlin'in Nar Çiçeği" ve "Sevda Dolu Bir Yaz" kitaplarının yazarı gerçek adı Feruze Çerçi olan Fûruzan yaşamını yitirdi.

TÜRKER İNANOĞLU (2 NİSAN 2024)

Türk sinemasında "Bay Sinema" olarak anılan, yönetmen ve yapımcı Türker İnanoğlu 2024'te hayatını kaybetti.

PETER WARE HIGGS (8 NİSAN 2024)

Büyük Patlama'dan (Big Bang) sonra maddenin nasıl oluştuğunu açıklamaya yardımcı olan "God particle" olarak da bilinen "Higgs Bozonu" kavramını bulan Nobel ödüllü fizikçi Peter Ware Higgs, 94 yaşında hayatını kaybetti.

19 Mayıs 2024'te İran'ın sekizinci Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile yaptığı baraj açılış ziyaretinden sonra İran'a dönerken İran Dışişleri Bakanı Hüseyin Emir Abdullahiyan'ın da içinde bulunduğu helikopter Azerbaycan sınırında kaza yaptı. 20 Mayıs sabahına doğru enkaza ulaşan İranlı yetkililer, düşen helikopterden kimsenin kurtulamadığını açıkladı.

Helikopterde Cumhurbaşkanı İbrahim Reisi, Dışişleri Bakanı Emir Abdullahiyan, Tebriz Valisi Malik Rahmeti ve İran lideri Ali Hameney'in Tebriz Temsilcisi Muhammed Ali Al-i Haşim bulunuyordu. Reisi'nin hayatını kaybetmesi üzerine İran'da 5 günlük yas ilan edildi. Ayrıca Bangladeş, Küba, Hindistan, Lübnan, Pakistan, Sri Lanka, Suriye ve Türkiye'de yas ilan edildi.

2024 YILINDA VEFAT EDEN BAZI ÖNEMLİ İSİMLER

☒ Tolga Savacı (Oyuncu)	☒ Murat Soydan (Yeşilçam Oyuncusu)
☒ Ahmet Uğurlu (Oyuncu)	☒ Bahar Öztan (Oyuncu)
☒ Sevda Ferdağ (Oyuncu)	☒ Aydemir Akbaş (Oyuncu/Yönetmen)
☒ Kenan Işık (Sunucu/Oyuncu)	☒ Ferit Edgü (Yazar)
☒ Genco Erkal (Tiyatro Sanatçısı)	☒ Muazzez İlmiye Çığ (Sümerolog)
☒ Vural Çelik (Oyuncu)	☒ Maggie Smith (Oyuncu)
☒ Metin Arolat (Şarkıcı/Yönetmen)	☒ Alain Delon (Oyuncu)
☒ Ağu Tuğba (Oyuncu)	☒ Donald Sutherland (Oyuncu)

2025 YILINDA VEFAT EDEN BAZI ÖNEMLİ İSİMLER

FERDİ TAYFUR (15 Kasım 1945, Adana - 2 Ocak 2025, Antalya)

Türk şarkıcı, besteci, söz yazarı, sinema yönetmeni ve oyuncusudur. Toplamda dokuz defa Altın Plak Ödülü kazanan sanatçı sinema filmlerinde de yer alan kendi yazdığı şarkılarla ünlenmiştir. 2 Ocak 2025 tarihinde Antalya'da organ yetmezliği sebebiyle hayatını kaybetti.

ALİ SELİM İLERİ (30 Nisan 1949, İstanbul - 8 Ocak 2025, İstanbul)

Türk yazar, senarist, eleştirmen. 1973'te Destan Gönüller adıyla ilk romanı yayımlandı. *Dostlukların Son Günü* adlı öykü kitabıyla 1976'da Sait Faik Öykü Ödülü'nü kazandı. 2025 yılında kadar çeşitli türlerde birçok eser verdi. 2021'de Erdal Öz Edebiyat Ödülü'nü aldı. 8 Ocak 2025'te İstanbul'da 75 yaşında hayatını kaybetti.

Romanlarından bazıları şunlardır:

Destan Gönüller	Kafes	Solmaz Hanım, Kimsesiz Okurlar İçin
Her Gece Bodrum	Mavi Kanatlarınla Yalnız Benim Olsaydın	Bu Yaz, Ayrılığın İlk Yazı Olacak
Ölüm İlişkileri	Kırk Deniz Kabukları	Yarın Yapayalnız
Cehennem Kraliçesi	Gramafon Hala Çalışıyor	İstanbul Lâle ile Sümbül
Bir Akşam Alacası	Cahide - Ölüm ve Elmas (1995, YKY)	Hepsi Alev
Yaşarken ve Ölürken	Cemil Şevket Bey - Aynalı Dolaba İki El Revolver	Daha Dün
Ölünceye Kadar Seninim	Ada, Her Yalnızlık Gibi	Bu Yalan Tango
Yalancı Şafak		Mel'un - Bir Us Yarılmısı
Saz Caz Düşün Varyete		Sona Ermek
Hayal ve İstirap		

FİLİZ AKIN KÖKSAL (2 Ocak 1943, Ankara - 21 Mart 2025, İstanbul)

Türk sinema oyuncusu, yazar ve sunucudur. Türkan Şoray, Hülya Koçyiğit ve Fatma Girik ile birlikte "Yeşilçam'ın dört yapraklı yoncası" olarak tasvir edilmekte ve Türk sinemasının bir dönemine damgasını vurmuş önemli kadın oyuncularından biri kabul edilmektedir. 21 Mart 2025'te İstanbul'da 82 yaşında vefat etti.

VOLKAN KONAK (1 Şubat 1967, Maçka, Trabzon - 31 Mart 2025, Gazimağusa)

Türk halk müziği sanatçısıdır. Karadeniz müziğini evrensel müzik formlarıyla buluşturarak özgün bir yapıda yeniden şekillendirmiştir. 2006 yılında çıkardığı albümü, MÜ-YAP tarafından altın plak ile ödüllendirilmiştir. 30 Mart 2025 tarihinde KKTC'de konser verdiği esnada kalp krizi geçiren 58 yaşındaki sanatçı yapılan tüm müdahalelere rağmen 31 Mart 2025 tarihinde vefat etti.

- ☑ Bedia Ener (14 Ocak): Yaprak Dökümü dizisiyle tanınan usta oyuncu.
- ☑ Deniz Arman (24 Ocak): Gazeteci ve televizyon spikeri.
- ☑ Sezai Altekin (31 Ocak): Usta tiyatro ve sinema oyuncusu.
- ☑ Kahtalı Miçe (15 Şubat): Türk Halk Müziği sanatçısı.
- ☑ Emin Gümüşkaya (18 Şubat): Çocuklar Duymasın dizisinin "Seyyar Tayyar"ı.
- ☑ Edip Akbayram (2 Mart): Protest müziğin öncülerinden.
- ☑ Şinasi Yurtsever (16 Mart): Tiyatro ve sinema oyuncusu.
- ☑ Engin Çağlar (1 Kasım): Sinema oyuncusu. "Kadın Değil Başbelası", "Kınalı Yapıncak", "Feride", "Makber", "Aşka Susayanlar", "Tatlı Dillim", "Yalnız Adam", "Rüyalar Gerçek Olsa" ve "İntizar" adlı filmlerde rol almıştır.
- ☑ Ahmet Gülhan (3 Kasım): Devekuşu Kabare'nin kurucularından, tiyatro sanatçısı.
- 🔊 Uzun bir süredir kanser tedavisi gören İlhan Şeşen 76 yaşında hayatını kaybetti.
- 🔊 İtalya moda efsanesi Giorgio Armani hayatını kaybetti. 91 yaşındaki Armani modern İtalyan tarzının simge isimlerinden biri olarak yılda 2,7 milyar ciro yapan şirketi yaratan isimdir.
- 🔊 Türk edebiyatının önemli isimlerinden şair ve yazar Yavuz Bülent Bakiler, 89 yaşında vefat etti. Türkçe kullanımına özen göstermesiyle bilinen Yavuz Bülent Bakiler, "Harman", "Yalnızlık", "Duvak" ve "Seninle"nin de aralarında bulunduğu çok sayıda şiir kitabıyla tanınıyor.
- 🔊 Fransız oyuncu Brigitte Bardot, 91 yaşında hayatını kaybetti.
- 🔊 Bu isimlerin yanı sıra Osman Sınay, Tanyeli, Yavuz Top ve Balık Ayhan da 2025 yılı içerisinde hayatını kaybetmiştir.

2026 YILINDA VEFAT EDEN BAZI ÖNEMLİ İSİMLER

AHMET HALDUN DORMEN (5 Nisan 1928, Mersin - 21 Ocak 2026, İstanbul)

Türk tiyatro oyuncusu ve yönetmeni, oyun yazarı ve çevirmendir. Güldürü ve vodvil türünde uzmanlaşmış bir tiyatro yönetmenidir. 1955 yılında Dormen Tiyatrosu'nu kurdu. 1961 yılında Türkiye'de sahnelenen ilk Batılı müzikal olan Sokak Kızı Irma'yı yönetti. 1980'li yıllarda Hisseli Harikalar Kumpanyası, Şen Sazın Bülbülleri gibi müzikalleri sahneye koydu. 1985 yılında İstanbul Şehir Tiyatroları'nda sahneye koyduğu Lüküs Hayat, 30 yıl boyunca aralıksız ve genellikle kapalı gişe olarak devam etti. Yaşamı boyunca iki yüz ellinin üstünde ödül kazanan sanatçı, İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarında ders verdi. Hacettepe Üniversitesi tarafından fahri doktora ünvanı ile ödüllendirildi. Haldun Dormen, enfeksiyon nedeniyle 21 Ocak 2026 tarihinde vefat etti.

SEHA OKUŞ (7 Nisan 1928, Teşvikiye - 25 Ocak 2026, İstanbul)

Türk halk müziği sanatçısı ve akademisyen. Okuş, 1972 yapımı olan ve başrollerinde Türkan Şoray ve Kadir İnanır'ın rol aldığı Dönüş filmindeki Hasretinle Yandı Gönülüm şarkısını seslendirmesi ile geniş kitlelere ulaştı. 1976 yılında kısa bir süre İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarının Halk Müziği bölümünde repertuar dersi verdi. 25 Ocak 2026'da İstanbul'da solunum yetmezliği nedeniyle 97 yaşında öldü.

İLBER ORTAYLI (1947 - 13 Mart 2026)

Tarihçi akademisyen ve yazar. Avusturya Bregenz'de, Kırim Tatari bir ailenin çocuğu olarak doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul ve Ankara'da tamamladı. Ankara Atatürk Lisesinden mezun oldu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi ile Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümünü bitirdi. Viyana Üniversitesinde Slavistik ve Orientalistik okudu. Chicago Üniversitesinde yüksek lisans çalışmasını Prof. Dr. Halil İnalcık ile yaptı.

"Tanzimat Sonrası Mahalli İdareler" ile doktorasını tamamladı. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Alman Nüfuzu" çalışmasıyla doçent oldu. Viyana, Cambridge, Oxford ve Tunus üniversitelerinde misafir öğretim üyeliğiyle birlikte seminerler ve konferanslar verdi. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İdare Tarihi bilim dalı başkanı olarak göreve başladı. Topkapı Sarayı Müzesi Başkanlığı görevinde bulundu. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Hukuk Tarihi dersleri verdi. 13 Mart'ta tedavi gördüğü hastanede hayatını kaybetti.

- 🎧 **Sanat ve Medya (Türkiye):** Kanbolat Görkem Arslan, Haldun Dormen, Fatih Ürek, Necdet Kökeş.
- 🎧 **Oyuncu ve Sanatçılar (Dünya):** Nathalie Baye (Fransız oyuncu), Chuck Norris, Nicholas Brendon, Robert Duvall, James Van Der Beek.
- 🎧 **Spor ve İş Dünyası:** Atay Aktuğ (Trabzonspor eski başkanı), Bob Pulford (Kanadalı buz hokeyi oyuncusu).
- 🎧 **Diğer:** Rahip Jesse Jackson (Sivil haklar lideri).
- 🎧 Levent Kırca ile birlikte "Olacak O Kadar" da uzun yıllar rol olan Ferdi Atuner Nisan ayında vefat etti.
- 🎧 Tülay Özer (şarkıcı), 1 Mayıs 2026 tarihinde vefat etti.
- 🎧 Türk pop müziğinin önemli isimlerinden Mehmet Taneri vefat etti. (Mayıs, 2026)
- 🎧 Televizyon programcısı, yorumcusu ve haber sunucusu Reha Muhtar 3 Haziran 2026 tarihinde vefat etti.

- 🔊 **Merkür:** Güneş Sistemi'nde Güneş'e en yakın olan gezegen olarak bilinir. Güneş Sistemi gezegenleri arasında en küçük olanıdır.
- 🔊 **Venüs:** Güneş Sistemi'ndeki en sıcak gezegen ünvanına sahiptir. Dünya'nın ikizi olarak adlandırılır.
- 🔊 **Dünya:** Güneş Sistemi gezegenleri arasında aktif yaşam olan tek gezegendir. Dünya'nın sadece bir uydusu vardır: Ay, Dünya, uzaydan mavi renkte görünür.
- 🔊 **Mars:** Yüzeyinde demir oksit yoğunluğu nedeniyle kırmızımsı bir tona sahiptir. Bu yüzden "Kızıl Gezegen" olarak da bilinir.
- 🔊 **Jüpiter:** Güneş Sistemi'ndeki en büyük gezegendir. Güneş Sistemi'ndeki gezegenler arasında en hızlı dönen gezegendir.
- 🔊 **Satürn:** Güneş Sistemi'nin halkalı gezegeni Satürn'ün halkaları bir kum tanesinden bir arabanın büyüklüğüne kadar değişen buz parçacıklarından meydana gelir.
- 🔊 **Uranüs:** Güneş Sistemi'nin en soğuk gezegendir ve "buz" gezegen olarak isimlendirilir.
- 🔊 **Neptün:** Güneş Sistemi'nde Güneş'e en uzak gezegen ünvanına sahiptir.

Dünyanın Yeni 7 Harikası	Dünyanın 7 Harikası
🔊 Chichén Itzá (Meksika)	🔊 Babil'in Asma Bahçeleri (Irak)
🔊 Kurtarıcı İsa Heykeli (Brezilya)	🔊 Olimpiya'daki Zeus Heykeli (Yunanistan)
🔊 Çin Seddi (Çin Halk Cumhuriyeti)	🔊 Rodos Heykeli (Yunanistan)
🔊 Machu Picchu Antik Kenti (Peru)	🔊 İskenderiye Feneri (Mısır)
🔊 Petra Antik Kenti (Ürdün)	🔊 Halikarnas Mozolesi (Türkiye)
🔊 Kolezyum (İtalya)	🔊 Artemis Tapınağı (Türkiye)
🔊 Tac Mahal Anıt Mezarı (Hindistan)	🔊 Keops Piramidi (Mısır)
🔊 Dünyanın okyanuslar içindeki en derin yeri Pasifik'te yer alan Mariana Çukuru'dur.	🔊 Türkiye'de yüz ölçümü en küçük il Yalova'dır.
🔊 Dünyanın en yüksek dağı Everest'tir.	🔊 Türkiye'de en uzun kıyılara sahip il Muğla'dır.
🔊 Dünyanın en büyük adası Danimarka'ya ait olan Grönland Adası'dır.	🔊 Türkiye'de en çok sınır kapısı bulunan il Edirne'dir.
🔊 En fazla iklim tipinin görüldüğü kıta, Asya kıtasıdır.	🔊 Türkiye'de en çok ülkeye sınırı bulunan il Iğdır'dır.
🔊 Dünyanın en çok yağış alan noktası Hindistan'ın Meghalaya eyaletinde bulunan Mawsynram köyüdür.	🔊 Türkiye'de en çok millî park bulunan il Antalya'dır.
🔊 Türkiye'de yüz ölçümü en büyük il Konya'dır.	🔊 Türkiye'de ilk millî park Yozgat Çamlığı Millî Parkı'dır.

- 🔊 Hastalığın Adının Verilmesi: Dünya Sağlık Örgütü hastalığın resmî adını ilk olarak koronavirüs hastalığı 2019 olarak belirledi. Resmî kısaltma olan COVID-19, hastalığın İngilizce ismi olan corona (CO), virus (VI) ve disease (D) kelimelerinin kısaltılması ile hastalığın keşif yılı olan 2019'a (-19) atfen oluşturuldu.
- 🔊 Ortaya Çıktığı Yer: ÇİN (Vuhan Kenti)
- 🔊 Ortaya Çıktığı Tarih: 2019
- 🔊 Virüsün Tanımlandığı Tarih: 13 Ocak 2020
- 🔊 Virüsün Duyulmasını Sağlayan Kişi: Çin'in Vuhan kentinde doktorluk yapan Li Venliang
- 🔊 Salgına Dönüştüğü Tarih: 11 Ocak 2020
- 🔊 Virüsün Neden Olduğu İlk Ölüm Tarihi ve Yeri: Çin, 11 Ocak 2020
- 🔊 Virüsün Görüldüğü İlk Avrupa Ülkesi: Fransa
- 🔊 Pandemi Olarak İlan Edildiği Tarih: 11 Mart 2020
- 🔊 Pandemi İlan Eden Uluslararası Kuruluş: Dünya Sağlık Örgütü (WHO)
- 🔊 Türkiye'de İlk Vakanın Görüldüğü Tarih: 11 Mart 2020

🌐 Koronavirüs Hastalığı ile Hayatımıza Giren Kavramlar

- 🔊 Koronavirüs: Büyük bir virüs ailesidir. (CoV), soğuk algınlığından Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS-CoV) ve Ağır Akut Solunum Sendromu (Severe Acute Respiratory Syndrome, SARS-CoV) gibi çeşitli hastalıklara yol açan tipleri vardır.
- 🔊 Pandemi: Dünyada birden fazla ülkede veya kıtada, çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara verilen genel isimdir.
- 🔊 Sosyal Mesafe: El sıkışmamak, kalabalıklardan uzak durmak, insanlarla araya belirli bir mesafe koymak, hasta hissedildiğinde evinde olmak gibi geniş bir yelpazeyi tanımlar.
- 🔊 İzolasyon: Hastalığın yayılmasını önlemek için hasta insanları sağlıklı insanlardan ayırma yöntemidir.
- 🔊 Karantina: Bulaşıcı olduğu bilinen bir hastalığın yaygın olduğu kaynaktan (yer, ülke) gelen bireylerin, hayvanların, malların vb. belirlenmiş geçici bir süre belirlenmiş yerde/mekânda tutulup gözlenerek uygulanan önlemdir.
- 🔊 Entübe: Entübe durumu, solunum sıkıntısı çeken hastalarda solunum yoluna ağız ya da burun yoluyla özel bir tüp yerleştirilmesidir. Kendi kendine yeterli soluk alamama durumu olarak da tanımlanabilen entübasyon durumu ayrıca, ameliyat süresince hastanın solunum cihazına bağlanmasını da ifade eder.
- 🔊 Filyasyon: Herhangi bir bulaşıcı hastalığın hangi nedenlerden kaynaklandığının tespit edilmesi işlemine verilen isim. Bir başka ifadeyle kaynak arama çalışması.
- 🔊 Sürveyans: Hastalıklara ait verilerin düzenli olarak toplanması, bu verilerin analiz edilerek değerlendirilmesi ve ilgili birimlere dağıtılması işlemlerinin tümüdür.
- 🔊 Antiseptik: Canlı doku üzerindeki (özellikle patojen) mikroorganizmaların öldürülmesi veya üremelerinin engellenmesi için kullanılan kimyasal ürünlerdir.
- 🔊 Dezenfeksiyon: Cansız maddeler ve yüzeyler üzerinde bulunan mikroorganizmaların (bakteri sporları hariç) yok edilmesi veya üremelerinin durdurulması işlemidir.
- 🔊 Enfekte Olmak: Kelime anlamı olarak hastalık yapan bir mikroorganizmanın yani virüsün, bir kişiye bulaşarak yayılması anlamını taşımaktadır.

- Endemi: Vakaların toplumda beklenenden fazla görülmesi olarak tanımlanmaktadır.
- Epidemiyoloji: Belirli popülasyonda sağlıkla ilgili durumların ya da olayların dağılımını ve belirleyicilerini inceleyen çalışmalar ve bu çalışmaları sağlık sorunlarının kontrolü için uygulayan bilimdir.
- Fatalite: Bir hız ölçütüdür. Belirli bir zaman diliminde bir hastalığa yakalananların ne kadarının öldüğünü ortaya koyar.
- Maske: Kişiyi etkenden korumak, başkalarını da kişinin risklerinden korumak için kullanılan malzemedir. Sağlık çalışanlarının kullandıkları cerrahi maskeler olduğu gibi sağlık çalışanlarının solunum izolasyonunda kullandıkları N95 maddeli maskeler de bulunmaktadır.
- Patojenite: Etkenin konakçının vücudundaki dokularda meydana getirebildiği patolojik reaksiyonlardır.
- Salgın: Belirli bir alanda, belirli bir grup insan arasında, belirli bir süre boyunca beklenenden daha fazla vaka görülmesidir.
- Semptom: Belirti.
- Solunum Cihazı (Ventilatör): Kendisi nefes alamayan ya da yetersiz nefes alan bir hastaya nefes vermek amacıyla kullanılan makine.
- Sterilizasyon: Herhangi bir maddenin ya da cismin üzerinde ve içinde bulunan tüm mikroorganizmaların, sporlar da dâhil olmak üzere, yok edilmesi işlemidir.
- Toplumsal Bağışıklık: Aşılama yüzdesi belirli bir seviyeye ulaşan bir toplumda aşılanmamış bireylerin aşılanmış bireyler nedeniyle hastalıkla karşılaşma olasılıklarının azalmasıdır.
- Vaka: Süreyans amaçları veya salgın için yapılmış bir vaka tanımı ile uyumlu bir hastalığa ya da sağlık sorununa sahip kişidir.
- COVID-19 Teması: COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda (hastane veya banka bekleme salonları, otobüs, servis vb. ulaşım araçları) 1 metreden uzak mesafede bulunmuş kişiler.
- HES (Hayat Eve Sığar) Kodu: Kontrollü sosyal hayat kapsamında, ulaşım ya da ziyaret gibi işlemlerinizi kurumlarla ve kişilerle, Covid-19 hastalığı açısından herhangi bir risk taşıyıp taşımadığınızı güvenli şekilde paylaşmanıza yarayan bir koddur.
- COVID-19 için geliştirilen bazı aşılar: BionTech (Almanya), Sputnik V (Rusya), Moderna (ABD), AstraZeneca (İngiltere), Sinovac (Çin) ve Turkovac (Türkiye)

HANTAVİRÜS

- Hantavirüs: Genellikle fare ve sıçan gibi kemirgenlerin idrar, dışkı veya tükürükleriyle temas edilmesi sonucu insanlara bulaşan ciddi, viral bir enfeksiyondur. Virüsün yol açtığı hastalıklar genellikle akciğerleri veya böbrekleri hedef almaktadır. Hastalık ateş, ishal, bulantı ve kusma gibi belirtilerle başlamakta fakat ilerleyen süreçte ağır solunum problemleri, kanama ve böbrek yetmezliği gibi ciddi klinik durumlar ortaya çıkmaktadır.
- Nisan ayında (2026) Arjantin'den Yeşil Burun Adaları'na sefer yapan Hollanda bayraklı MV Hondius adlı yolcu gemisinde yolcular arasında hastalığın belirtileri görüldü. Gemideki vakalarda hantavirüsün Andes suşu tespit edildi. Bu tür, insanlar arasında nadiren de olsa bulaşabilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 7-8 Mayıs 2026 tarihli güncel açıklamasına göre vaka sayısı dünyada 7'dir. Ayrıca gemideki 3 yolcu hantavirüs nedeniyle vefat etmiştir.
- DSÖ tarafından Türkiye, Kanada, Danimarka, Almanya, Hollanda, Yeni Zelanda, Saint Kitts ve Nevis, Singapur, İsveç, İsviçre, İngiltere, ABD bilgilendirilme geçilen ülkeler arasındadır.
- Sağlık Bakanlığı, 8 Mayıs 2026 tarihinde yaptığı açıklamada, Türkiye'de şu ana kadar herhangi bir pozitif hantavirüs vakasının tespit edilmediğini resmi olarak duyurmuştur.

Türkiye, hantavirüsle 1997 yılında tanıştı. 1997 yılında İzmir bölgesinde böbrek yetmezliği şikâyeti ile hastaneye başvuran bazı vakaların hantavirüse yakalandığı tespit edilmişti.

ULUSAL KURULUŞLAR

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye'nin tüm para ve kur politikalarının düzenlenmesi ve kâğıt para dolaşımının sağlanmasından sorumlu bağımsız bir kamu finans kuruluşudur. Türkiye Büyük Millet Meclisi, devlet adına para basma yetkisini Merkez Bankasına devretmiştir. Hazinesin denetiminde bastırılan madenî paralar Merkez Bankasının kontrolü altında piyasaya sürülür. 11 Haziran 1930 yılında anonim şirket olarak kurulan T.C. Merkez Bankası, 1211 sayılı Merkez Bankası Kanunu'na göre özel hukuk kurallarına tabidir.

Başkan (Guvernör), Cumhurbaşkanın kararıyla dört yıllık bir dönem için atanır. Bu sürenin sonunda yeniden atanabilir.

Başkan: Cumhurbaşkanın Recep Tayyip Erdoğan, Hafize Gaye Erkan'ın istifa etmesiyle boşalan T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'na Fatih Karahan'ı atadı.

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA)

TÜBA, tüm bilim alanlarını kapsayan, ülkemizin özerk, ulusal akademisi olarak 1993'te kurulmuştur. Bununla birlikte, ülkemizde Osmanlı'nın son dönemlerinden bu yana bilim akademisi özelliğini taşıyan çeşitli kuruluşlar var olmuştur. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nin Semâniye Medresesi ilk örneklerdendir.

Başkan: Prof. Dr. Muzaffer Şeker

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye'de bilim ve teknolojiyi teşvik etme, yönlendirme ve popülerleştirmeyi amaçlayan, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili kuruluşlarından olup özel hukuk hükümlerine tabidir.

Başkan: Prof. Dr. Orhan Aydın

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)

Ülkemizde özel radyo ve televizyon yayınları 1990 yılından itibaren herhangi bir yasal düzenlemeye tabi olmaksızın başlamıştır. 1993 yılında Anayasa değişikliği yapılarak radyo ve televizyon yayınları üzerindeki kamu tekeli ortadan kaldırılmış, özel radyo ve televizyon yayınlarının yapılmasına olanak sağlanmıştır. Özel radyo ve televizyon yayınlarını düzenleyen Mülga 3984 Sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 1994 yılında yürürlüğe girmesiyle Radyo ve Televizyon Üst Kurulu kurulmuştur. 9 üyeden oluşur. Üyeleri TBMM tarafından seçilir.

Başkan: Mehmet Daniş

Yükseköğretim Kurulu (YÖK)

Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Cumhuriyeti'nin 1982 Anayasası ile belirlenen yükseköğretim sisteminin temel esaslarına göre oluşturulan anayasal bir kuruluştur.

Başkan: Prof. Dr. Erol Özvar

Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanın Kararı'na göre, Diyanet İşleri Başkanlığına İstanbul Müftüsü Prof. Dr. Safi Arpaguş atandı.

ULUSLARARASI KURULUŞLAR

Türkiye'nin Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

- 🔊 Avrupa Konseyi
- 🔊 Birleşmiş Milletler (BM)
- 🔊 D-8 (Gelişmekte Olan 8 Ülke)
- 🔊 Uluslararası Türk Kültür Teşkilatı (TÜRKSOY)
- 🔊 Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
- 🔊 Ekonomik İşbirliği Örgütü
- 🔊 İslam İşbirliği Teşkilatı
- 🔊 İslam Kalkınma Bankası
- 🔊 Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı
- 🔊 Türk Konseyi
- 🔊 Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)
- 🔊 Dünya Ticaret Örgütü (WTO)
- 🔊 Dünya Bankası
- 🔊 Uluslararası Para Fonu (IMF)
- 🔊 Avrasya Askerî Statülü Kolluk Kuvvetleri Teşkilatı (TAKM)
- 🔊 Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)

Avrupa Konseyi

Avrupa Konseyi'nin (AK) amaçları; insan hakları, hukukun üstünlüğü ve çoğulcu demokrasi ilkelerini korumak ve güçlendirmek; ırkçılık, hoşgörüsüzlük ve yabancı düşmanlığı, sosyal dışlanma, uyuşturucu madde ve çevre konularındaki sorunlara çözüm aramak; Avrupa kültürel benliğinin oluşmasına ve gelişmesine katkıda bulunmak olarak özetlenebilir.

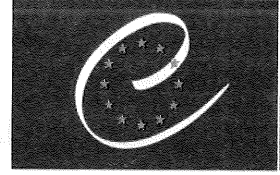
Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa Konseyinin bir organıdır.

Merkezi: Strazburg / Fransa

Mart 2022'de Rusya, Avrupa Konseyinden ayrılmıştır.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

D-8 Ülkeleri

Gelişmekte olan 8 ülkeyi ifade eden kuruluştur. D-8 ülkeleri aynı zamanda İslam Konferansı Örgütü üyesidir.

Üye devletler; Türkiye, İran, Pakistan, Bangladeş, Malezya, Endonezya, Nijerya, Mısır

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)

NATO'nun aslı görevi, üye ülkelerin özgürlük ve güvenliklerini korumaktır. Türkiye 1952 yılında ittifaka üye olmuştur. En son 2024'te İsveç katılmıştır. İsveç'in üyeliğine en son onay veren ülke Macaristan olmuştur.

Merkezi: Brüksel / Belçika

NATO Genel Sekreteri: Mark Rutte'dur.

Kuruluş Tarihi: 4 Nisan 1949

☐ ABD	☐ Danimarka	☐ İspanya	☐ Litvanya	☐ Romanya
☐ Almanya	☐ Estonya	☐ İtalya	☐ Lüksemburg	☐ Slovakya
☐ Arnavutluk	☐ Fransa	☐ İzlanda	☐ Macaristan	☐ Slovenya
☐ Belçika	☐ Hırvatistan	☐ Kanada	☐ Norveç	☐ Türkiye
☐ Bulgaristan	☐ Hollanda	☐ Karadağ	☐ Polonya	☐ Yunanistan
☐ Çek Cumhuriyeti	☐ İngiltere	☐ Letonya	☐ Portekiz	☐ K. Makedonya
				☐ Finlandiya (2023)
				☐ İsveç (2024)

G-20 Ülkeleri

G-20 ülkelerini Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Avustralya, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika, Güney Kore, Hindistan, İngiltere, İtalya, Japonya, Kanada, Meksika, Rusya, Suudi Arabistan, Türkiye ve Avrupa Birliği Komisyonu oluşturmaktadır.

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)

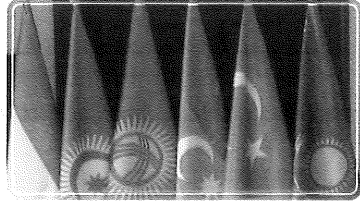
TÜRKSOY

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY), Türk dil ailesine ait dilleri konuşan Türk nüfusuna sahip ülkeler ve topluluklar arası uluslararası kültür örgütüdür. Eski adı "Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi"dir.

Merkezi: Ankara

Türk Konseyi

Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi ya da kısa ve Türkçe adıyla Türk Keneşi 3 Ekim 2009'da Nahçıvan'da imzalanan Nahçıvan Anlaşması ile Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye arasında kurulmuş olan uluslararası örgüttür. Türk dünyası için Türkiye, Kazakistan, Azerbaycan ve Özbekistan gibi pilot (mihver) ülkelerin iş birliğinin artarak devam etmesi, gelecekte Türk dünyasının birlik ve beraberliği için büyük önem taşıyor.

"Bir millet altı devlete doğru."

Türkiye ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)

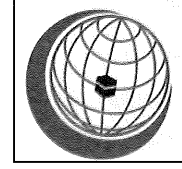
Örgütün Amacı: AGİT, güvenliğin üç boyutunda (siyasi-askerî, ekonomi-çevre ve insani) ilke, norm ve standartlar geliştirmekte, yükümlülüklerin uygulanma durumlarını izlemekte, esnek müzakere ve siyasi diyalog forumu teşkil etmekte, ayrıca katılımcı devletlerin demokratikleşme, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygı alanlarındaki çabalarına destek ve yardım işlevi görmektedir.

Merkezi: Viyana / Avusturya

İslam İşbirliği Teşkilatı

Teşkilatın Amacı: Üye devletler arasında iş birliği ve dayanışmayı güçlendirmek, İslam dünyasının hak ve çıkarlarını korumaktır.

Merkezi: Cidde / Suudi Arabistan

Birleşmiş Milletler (BM)

Birleşmiş Milletler Örgütü ya da kısaca Birleşmiş Milletler (BM), 24 Ekim 1945'te kurulmuş dünya barışını, güvenliğini korumak ve uluslar arasında ekonomik, toplumsal ve kültürel bir iş birliği oluşturmak için kurulan uluslararası bir örgüttür.

Daimî üyeler: Fransa, İngiltere, Rusya, Çin, ABD

Genel Sekreter: António Guterres

Türkiye, BM'nin kurucu üyelerindendir.

Teşkilatın Amacı:

- Savaşları ve barışa yönelik tehditleri önlemek
- Ülkeler arasında dostane ilişkiler kurmak
- Uluslararası ekonomik ve sosyal iş birliğini sağlamak
- Uluslararası Adalet Divanı, Birleşmiş Milletlerin yargı organıdır.
- Uluslararası Adalet Divanı, Hollanda'nın bir kenti olan Lahey'dedir.
- Arapça, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça örgütün resmî dilleridir.

BM 80. Genel Kurul Başkanı: Annalena Baerbock

Birleşmiş Milletlere Bağlı Bazı Önemli Kuruluşlar**Dünya Gıda Programı**

Bir yardım kuruluşu olan Dünya Gıda Programı (WFP), doğal afetler, savaşlar veya sivil çatışmalar gibi nedenlerle ani açlığa maruz kalan halk kitlelerine insani amaçlarla gıda yardımı sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgüttür. Dünya Gıda Programının merkezi FAO ve IFAD gibi Roma İtalya'da yerleşik olarak bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler Dünya Gıda Programı, 2020 Nobel Barış Ödülü'ne layık görülmüştür.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO)

Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Birleşmiş Milletler'in uluslararası kamu sağlığı ile ilgilenen uzman kuruluşudur. 7 Nisan 1948 tarihinde kurulmuştur ve öncelikli görevi Birleşmiş Milletler sistemi içerisinde uluslararası sağlığı yönlendirmek ve koordine etmektir. WHO tüm insanlar için mümkün olan en yüksek sağlık düzeyinin temini için hükümetlerle ve diğer paydaşlarla birlikte çalışmaktadır. Kuruluşundan bu yana, çiçek hastalığının ortadan kaldırılmasında lider bir rol oynamıştır. Mevcut öncelikleri arasında, HIV / AIDS, ebola, sıtma ve tüberküloz başta olmak üzere bulaşıcı hastalıklarla mücadele; bulaşıcı

olmayan hastalıkların etkilerinin azaltılması; cinsel ve üreme sağlığı, gelişme ve yaşlanma; beslenme, gıda güvenliği ve sağlıklı beslenme; iş sağlığı; madde bağımlılığı; ve raporlama, yayıncılık ve ağ oluşturma faaliyetlerinin gelişimini yönlendirmek yer almaktadır.

Merkezi: Cenevre / İsviçre

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Başkanı: Tedros Adhanom Ghebreyesus

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)

UNEP, Birleşmiş Milletler'de çevre konusunun eş güdümünü, çevrenin durumunun küresel düzeyde sürekli gözden geçirilmesini çevre sorunları hakkında uluslararası toplumun dikkatini çekilmesini ve uluslararası ve ulusal çevre politikasının ve hukukunun gelişiminin sağlanmasını amaçlamaktadır.

Merkezi: Nairobi / Kenya

Başkanı: Inger Andersen

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu kısaltması UNICEF olarak söylenir. 1946 yılında Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu adıyla kurulmuş ve daha sonra 1954 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından çocuk haklarının korunması adına tanıtım ve savunma çalışmaları yapmak, çocukların temel gereksinimlerinin karşılanmasına yardımcı olmak ve çocukların potansiyellerini eksiksiz biçimde gerçekleştirmek için fırsatlar yaratmak üzere görevlendirilmiştir.

Merkezi: New York / ABD

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO)

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), Birleşmiş Milletler'in özel bir kurumu olarak 1946 yılında kurulmuştur. Kuruluş amacı; eğitim, bilim ve kültür alanında uluslararası iş birliği sağlamaktır. UNESCO, üye devletlerinde bulunan komisyonları aracılığıyla çeşitli çalışmalar yapar. Bu görevleri bilim, kültür ve eğitim alanlarında olup, en önemlilerinden bir tanesi üye ülkelerde bulunan tarihi eserleri, yapıları dünya mirası kabul ederek koruma altına almaktır.

Merkezi: Paris / Fransa

 Uluslararası Adalet Divanı, halk arasında Dünya Mahkemesi olarak da bilinen, Birleşmiş Milletlerin (BM) başlıca yargı ve altı ana organından biridir. Devletler arasındaki hukuki uyuşmazlıkları çözer ve BM organları ile uzman kuruluşlar tarafından kendisine yöneltilen hukuki konularda danışma görüşleri sunar. Uluslararası Adalet Divanı, devletler arasındaki genel uyuşmazlıkları yargılayan tek uluslararası mahkeme olup, kararları ve danışma görüşleri uluslararası hukukun temel kaynakları arasında yer alır. Uluslararası Adalet Divanı, Hollanda'nın Lahey kentindeki Barış Sarayı'nda bulunur ve bu özelliğiyle New York dışında yer alan tek BM organıdır. Mahkemenin resmî çalışma dilleri İngilizce ve Fransızcadır.

UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE

UNESCO Dünya Miras Listesi

- Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) 1985
- İstanbul'un Tarihî Alanları (İstanbul) 1985
- Göreme - Kapadokya (Nevşehir) 1985 (Karma Miras Alanı)
- Hattuşa: Hitit Başkenti (Çorum) 1986
- Nemrut Dağı (Adıyaman) 1987
- Hierapolis - Pamukkale (Denizli) 1988 (Karma Miras Alanı)
- Xanthos-Letoon (Antalya-Muğla) 1988
- Safranbolu Şehri (Karabük) 1994
- Truva Arkeolojik Alanı (Çanakkale) 1998
- Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) 2011
- Çatalhöyük Neolitik Alanı (Konya) 2012
- Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğu'nun Doğuşu (Bursa) 2014
- Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir) 2014
- Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı (Diyarbakır) 2015
- Efes (İzmir) 2015
- Ani Arkeolojik Alanı (Kars) 2016
- Aphrodisias (Aydın) 2017
- Göbekli Tepe (Şanlıurfa) 2018
- Arslantepe Höyüğü (Malatya) 2021
- Gordion (Ankara) 2023
- Anadolu'nun Orta Çağ Dönemi Ahşap Hipostil Camiileri (Konya-Eşrefoğlu Camii, Kastamonu-Mahmut Bey Camii, Eskişehir-Sivrihisar Camii, Afyon-Afyon Ulu Camii, Ankara-Arslanhane Camii) 2023
- Sardes Antik Kenti ve Bin Tepe Lidya Tümülüsleri (2025)

UNESCO Dünya Miras Geçici Listesine En Son Eklenen Miraslar

- Kemaliye Tarihî Kasabası (Erzincan) (2021)
- Midyat ve çevresindeki Geç Antik ve Ortaçağ Kiliseleri ve Manastırları (Tur Abdin) (2021)
- **Ankara:** Cumhuriyetçi Modern Başkentin Planlanması ve İnşası (2025)

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesine Son Yıllarda Eklenenler

- 🔊 Çay Kültürü (Azerbaycan ile ortak dosya, 2022)
- 🔊 İpek Böcekçiliği ve Dokuma İçin İpeğin Geleneksel Üretimi (Afganistan, Azerbaycan, İran, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan ile ortak dosya, 2022)
- 🔊 Nasreddin Hoca/Molla Nesreddin/Molla Ependi/Apendi/Afendi Kozhanasır Fıkra Anlatma Geleneği (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan ile ortak dosya, 2022)
- 🔊 Tezhip/Tazhib/Zarhalkori/Tezhip/Naqqoshlik (Azerbaycan, İran İslam Cumhuriyeti, Tacikistan ve Özbekistan ile ortak dosya, 2023)
- 🔊 İftar/Eftari/İftar/İftor ve Sosyo-Kültürel Gelenekleri (Azerbaycan, İran İslam Cumhuriyeti ve Özbekistan ile ortak dosya, 2023)
- 🔊 Balaban/Mey Zanaatkârlığı ve İcra Sanatı (Azerbaycan ile ortak dosya, 2023)
- 🔊 Sedef Kakma İşçiliği (Azerbaycan ile ortak dosya, 2023)
- 🔊 Geleneksel Gayda/Tulum Yapımcılığı ve İcrası (2024)
- 🔊 Nevruz (2024)
- 🔊 Antep İşi Nakışı (2025)

Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi

- 🔊 Islık Dili (2017)
- 🔊 Geleneksel Ahlat Taş İşçiliği (2022)
- 🔊 Zeytin Yetiştiriciliği ile İlgili Geleneksel Bilgi, Yöntem ve Uygulamalar (2023)

UNESCO Yaratıcı Şehirlerimiz:

- 🔊 Gaziantep – Gastronomi (2015)
- 🔊 Hatay – Gastronomi (2017)
- 🔊 İstanbul – Tasarım (2017)
- 🔊 Kütahya – Zanaat ve Halk Sanatları (2017)
- 🔊 Afyonkarahisar – Gastronomi (2019)
- 🔊 Kırşehir – Müzik (2019)
- 🔊 Bursa - Zanaat ve Halk Sanatları (2021)
- 🔊 Şanlıurfa – Müzik (2023)
- 🔊 Kahramanmaraş - Edebiyat (2025)

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ulusal Listemiz

- 🔊 Sivas - Müzik (2021)
- 🔊 Adana - Gastronomi (2021)
- 🔊 Balıkesir - Gastronomi (2021)
- 🔊 Diyarbakır - Gastronomi (2021)
- 🔊 Kayseri - Gastronomi (2021)
- 🔊 Konya - Gastronomi (2021)
- 🔊 İzmir – Edebiyat (2023)
- 🔊 Antalya – Film (2023)
- 🔊 Nevşehir- Gastronomi (2023)
- 🔊 Tokat – Gastronomi (2023)
- 🔊 Erzurum – Gastronomi (2025)

2026 Yılı Yaşayan İnsan Hazinesi

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belirlenen 2026 yılı “Yaşayan İnsan Hazinesi” listesine 10 yeni isim eklenmiştir. T.C. Cumhurbaşkanlığı himayesinde 20 Ocak 2026 tarihinde Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi’nde düzenlenen resmî törenle, geleneksel sanat ve zanaatları gelecek nesillere aktaran şu ustalar ödülleri almıştır:

- 🔊 Hüseyin Öksüz – Hüsn-i Hat Sanatı
- 🔊 Sevan Bıçakçı – Geleneksel Kuyumculuk Sanatı
- 🔊 Mustafa Karpuzcu – Körüklü Çizme Ustası
- 🔊 Emine Polat – Folklorik Bebek Yapımcılığı
- 🔊 Mehmet Karslı – Cilt Sanatı (Mücellit)
- 🔊 Mehmet Tamdeğer – Zil Yapım Ustası
- 🔊 Mehmet Bülent Fıstıkçı – Sedef Kakma Sanatı
- 🔊 Emel Duman – İpek Böcekçiliği ve Dokumacılığı
- 🔊 Osman Kırca – Üç Telli Bağlama İcracılığı
- 🔊 Ertuğrul Şengünel – Devdahlık Geleneği

UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri

- UNESCO 43. Genel Konferansında alınan bu kararla Türkiye adına UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından hazırlanan ve ilki 1981 yılında Atatürk'ün Doğumunun 100. Yıl Dönümünün kabulüyle başlayan süreçte Türkiye'den toplam 38 önemli olay ve şahsiyetin 50 ve katları şeklinde yıl dönümleri UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasına alınmış oldu.
- UNESCO 43. Genel Konferansı İdari ve Mali İşler (APX) Komisyonu'nda 2026-2027 yılları kapsamında ülkemizin önerisiyle "Bâki'nin Doğumunun 500. Yıl Dönümü (2026)" (Kuzey Makedonya Cumhuriyeti ve İran'ın desteğiyle) ve "Şeyh Edebalı'nın Vefatının 700. Yıl Dönümü (2026)" (Kazakistan, Kırgızistan ve Romanya'nın desteğiyle) UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri Programına dâhil edildi.

Uluslararası Para Fonu (IMF)

Uluslararası Para Fonu; küresel finansal düzeni takip etmek, borsa, döviz kurları, ödeme planları gibi konularda denetim ve organizasyon yapmak, aynı zamanda teknik ve finansal destek sağlamak gibi görevleri bulunan uluslararası bir organizasyondur.

Merkezi: Washington / ABD

Başkanı: Kristalina Georgieva

Dünya Bankası

Dünya Bankası, II. Dünya Savaşı'nın ardından 1945 yılında Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası adıyla kurulmuş, 1947 yılında Birleşmiş Milletler'in özerk uzman kuruluşlarından biri olma özelliği kazanmıştır.

Merkezi: Washington / ABD

Başkanı: Ajay Banga

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

Avrupa Birliği, yirmi yedi üye ülkeden oluşan ve toprakları büyük ölçüde Avrupa kıtasında bulunan siyasi ve ekonomik bir örgütlenmedir. Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Kıbrıs, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya, Yunanistan, Hırvatistan üyedir.

İngiltere, Lizbon Anlaşması'nın 50. maddesini işleme koyarak, Avrupa Birliği'nden ayrılmıştır. Brexit Süreci (2020) ile AB'nin coğrafi olarak merkezi Almanya'da bulunan "Gadheim Köyü" olmuştur.

Avrupa Birliği dönem başkanlığı, AB üye ülkeleri arasında her 6 ayda bir el değiştirilmektedir. Dönem başkanı, bu 6 aylık dönemde AB'nin Konsey'deki faaliyetlerinin devamını sağlamak için Konsey'in her kademesinde toplantılara başkanlık eder.

AB Dönem Başkanlıkları

Ocak - Haziran 2025: Polonya

Temmuz - Aralık 2025: Danimarka

Ocak - Haziran 2026: Kıbrıs Cumhuriyeti

Temmuz - Aralık 2026: İrlanda (Planlanan)

Avrupa Birliği Kurumları

Avrupa Parlamentosu: AB kurumları içinde doğrudan halk tarafından seçilen organdır.

Avrupa Komisyonu: Yasama sürecini başlatan, ayrıca birliğin yürütme organı olarak AB müktesebatını, bütçeyi ve programları uygulamaktan ve idari denetimden sorumlu kurumdur.

Avrupa Birliği Konseyi: Konsey, Avrupa Birliği üyesi devletlerin hükümetlerinde görev yapan bakanlardan oluşur. Konsey, Avrupa Birliği içinde üye devletlerin ulusal çıkarlarının temsil edildiği organdır.

Avrupa Birliği Zirvesi: Avrupa Birliği'ne üye devletlerin başbakanları veya devlet başkanları ile Avrupa Birliği Zirvesi Başkanı ve Avrupa Komisyonu Başkanı'nın katılımı ile meydana gelir.

Avrupa Birliği Adalet Divanı: Avrupa Birliği'nin yargı organıdır ve Adalet Divanı, Genel Mahkeme ve uzmanlık mahkemeleri olmak üzere üçlü bir yapıdan oluşur.

Avrupa Sayıştay: Birliğin tüm gelir ve giderlerini inceleyen, işlemlerinin hukuka ve usule uygunluğunu temin eden organdır.

Avrupa Merkez Bankası

Avrupa Merkez Bankası tüzel kişiliğe sahip, bağımsız bir AB organıdır. Görevi, para birimi olarak Avro'yu kullanan AB üyesi ülkelerden oluşan Avro bölgesinde fiyat istikrarını sağlamaktır. Bu görevini üye devletlerin merkez bankaları ve Avrupa Merkez Bankası'ndan oluşan Avrupa Merkez Bankaları Sistemi içinde yerine getirir.

Başkan: Christine Lagarde

Avrupa Merkez Bankası;

- 🔹 AB'nin para politikasının tespiti ve uygulanması,
- 🔹 Döviz işlemlerinin yürütülmesi,
- 🔹 Üye devletlerin resmî döviz rezervlerinin tutulması ve yönetilmesi,
- 🔹 Ödeme sistemlerinin düzgün işleminin sağlanması

görevlerini yerine getirir.

Merkezi Almanya'nın Frankfurt kentinde olan bankanın karar alma organları, Yürütme Kurulu, Yönetim Konseyi ve Genel Kurul'dur.

Amerikan Merkez Bankası (FED) Başkanı: Jerome H. Powell

1986 tarihinde Sovyetler Birliği'ne bağlı Ukrayna Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin Pripyat şehri yakınındaki nükleer santralin patlaması ile gerçekleşen kaza nedir?

Cernobil Faciası

1997'de iklim değişikliği ve küresel ısınmayı önlemek için Türkiye de dâhil birçok ülkenin Japonya'da imzaladığı protokol nedir?

Kyoto Protokolü

1999'da mayınların temizlenmesi ve kontrolü için Türkiye dâhil imzalanan metin nedir?

Ottawa Sözleşmesi

1896 yılında Türkiye'de sinema gösterimlerinin ilk kez başladığı yer neresidir?

Yıldız Sarayı

1914'te Fuat Uzkınay'ın çekmiş olduğu Türk sinema tarihinin ilk filmi nedir?

Ayastefanos'taki Rus Abidesi'nin Yıkılışı

Kurtuluş Savaşı'nı konu edinen ilk film nedir?

Ateşten Gömlek

Muhsin Ertuğrul "Aysel Bataklı Damın Kızı"yla Türk sinemasına ilk köy filmini kazandırır ve Aysel rolüyle Türk sinemasının ilk kadın yıldızı olan sanatçı kimdir?

Cahide Sonku

İbrahim Şinasi tarafından yazılan ilk tiyatro eseri nedir?

Şair Evlenmesi

Avrupa Birliği'ne en son hangi ülke üye olmuştur?

Hirvatistan

Avrupa Birliği'nden en son hangi ülke ayrılmıştır?

Birleşik Krallık (İngiltere)

İslam Konferansı Örgütünün merkezi neresidir?

Cidde

1961 yılında uzaya gönderilen ilk insan kimdir?

Yuri Gagarin

Uzaya gönderilen ilk kadın astronot kimdir?

Valentina Tereškova

Uzayda yürüyen ilk kişi kimdir?

Aleksey Leonov

Türk dil ailesine ait dilleri konuşan Türk nüfusuna sahip ülkeler ve topluluklar arası uluslararası kültür örgütü nedir?

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)

Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı (TÜRKSOY)'nın genel merkezi hangi ildir?

Ankara

1938 yılında kurulan bağımsız Hatay Cumhuriyeti Devletinin cumhurbaşkanlığı yapan siyasi kimdir?

Tayfur Sökmen

1938 yılında kurulan bağımsız Hatay Cumhuriyeti Devletinin başkanlığını yapan siyasi kimdir?

Abdurrahman Melek

Türk tiyatrosunda sahneye çıkan ilk Müslüman kadın oyuncu kimdir?

Afife Jale

İlk kadın öğretmen kimdir?

Fatma Refet Angın

Aile, kadın-erkek hakları ve ilişkileri, miras ve borçlar gibi konuları inceleyen Türk Medeni Kanunu ne zaman kabul edilmiştir?

17 Şubat 1926

Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu hangi ülkeden alınmıştır?

 İsviçre

Türk Ceza Kanunu hangi ülkeden alınmıştır?

 İtalya

Türk Ticaret Kanunu hangi ülkeden alınmıştır?

 Almanya

Soyadı Kanunu hangi ülkeden alınarak düzenlenmiştir?

 İtalya

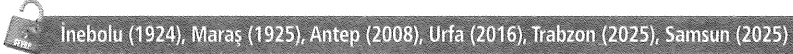

Türk Dil Kurumunun ilk başkanı kimdir?

 Samih Rifat

İstiklal Madalyası verilen iller ve ilçeler hangileridir?

Türkiye'nin Einstein'ı olarak bilinen ve genç yaşta profesör olan isim kimdir?

 Oktay Sinanoğlu

Everest Tepesi'ne tırmanan ilk dağcı kimdir?

 Yeni Zelandalı Edmund Hillary ve Nepalli Şerpa rehber Tenzing Norgay

Everest Tepesi'ne tırmanan ilk Türk dağcı kimdir?

 Ali Nasuh Mahruki

2025 TÜİK verilerine göre en çok ithalat yapılan ülke hangisidir?

 Çin

2025 TÜİK verilerine göre en çok ihracat yapılan ülke hangisidir?

 Almanya

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından 2021 yılında yoksullukla mücadele savunucusu ilan edilen milli futbolcu kimdir?

Yusuf Yazıcı

Türkiye'nin ilk kadın taarruz helikopter pilotu kimdir?

Özge Karabulut

Türkiye'nin son milli parkı ilan edilen park hangisidir?

Geben Vadisi Milli Parkı

Tom ve Jerry – Temel Reis çizgi filmlerinin yaratıcısı kimdir?

Gene Deitch

Dünyanın en büyük tuval resmi hangisidir?

İnsanlığın Yolculuğu

2021 yılında İlham Aliyev tarafından Karabağ Nişanı verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

Selçuk Bayraktar

Mart 2021'de Diyarbakır'ın Kulp ilçesine bağlı Şenyayla bölgesi hangi ile bağlanmıştır?

Muş

Türkiye'nin en büyük bayrağının 23 Nisan 2021'de göndere çekildiği tepenin adı nedir?

Çamlıca Tepesi

Lozan Antlaşması'nın resmî dili nedir?

Fransızca

Mezopotamya'nın incisi olarak anılan şehir hangisidir?

Mardin

Türkiye'nin en yüksek köprüsü hangisidir?

Beğendik (Botan) Köprüsü

NASA için Venüs'ün yörüngesel toz halkasının ham görüntüsünü ilk kez tam yakalayan uzay sondasının adı nedir?

Parker Solar Probe

Yağmur yağdıktan sonra topraktan çıkan kokuya ne ad verilir?

Petrikor

TC Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurulan sosyal nitelikli eğitsel elektronik içerik ağı nedir?

Eğitim Bilişim Ağı (EBA)

En son NATO üyesi olan ülke hangisidir?

İsveç

3 Başkenti, 11 resmî dili ve 5 farklı dilde sözleri yazılı ulusal marşı olan ülke hangisidir?

Güney Afrika

Osmanlı Devleti'nde ilk karantina uygulaması yapan padişah kimdir?

II. Mahmut

Dede Korkut Şenlikleri hangi ilde düzenlenir?

Bayburt

İki astronotu uzaya gönderen ilk özel şirketin adı nedir?

Space X

Hangi ülke tarafından Ay'da ilk kez pamuk yetiştirilmiştir?

Çin

İspanyolların ünlü spor gazetesi Marca tarafından yapılan ankette hangi ülke bayrağı dünyanın en güzel bayrağı seçilmiştir?

Türkiye

Fransız yazar Georges Perec'in hiç "e" harfi kullanmadan yazdığı romanının adı nedir?

'La Disparition - Kayboluş'

Türkiye'de seçilmiş cumhurbaşkanları arasında en kısa süre cumhurbaşkanlığı yapan siyasi kimdir?

Turgut Özal

2022 yılı son çeyreğinde ilk seri versiyonunu banttan indireceği C-SUV modeli ile dünyanın en prestijli tasarım ödülllerinden 2021 iF Design Award'da, Türkiye'den mobilite alanında ödül kazanan ilk marka nedir?

TOGG

BioNTech ile Pfizer'in geliştirdiği koronavirüs aşısının yaygın kullanımına onay veren ilk ülke hangisidir?

İngiltere

Falih Rıfkı Atay'ın Cumhuriyet Dönemi anılarını anlattığı eser nedir?

Cankaya

İlk yerli yer gözlem uydusu nedir?

RASAT

İlk yerli sondaj gemisinin adı nedir?

Fatih

Mart 2021'de Süveyş Kanalı'nı tıkayan Tayvanlı geminin adı nedir?

Ever Given

Ses kasedinin mucidi olarak anılan mucit kimdir?

Lou Ottens

Sotheby's'in "İslam Dünyası ve Hindistan Sanatı" müzayedesinde portresi rekor fiyata satılan Osmanlı padişahı kimdir?

Kanuni Sultan Süleyman

Dünyanın ilk tamamı biyodizel ile çalışan jeneratörü hangi ülkede üretilmiştir?

Türkiye

Şampiyonlar Ligi tarihinde görev alan ilk kadın hakem kimdir?

Stéphanie Frappart

Geliştirdiği Hız Düzenleyici Hareketli Aydınlatma Teknolojisi (Pacemaker) ile Enterprise Asia tarafından en yenilikçi firmaları ödüllendirmek için her yıl düzenlenen Uluslararası İnovasyon Ödülleri 2020'de "Hizmet ve Çözüm" kategorisinde hangi tünel ödüle layık görülmüştür?

Avrasya Tüneli

Güneş'in kendine özgü hareketini keşfeden Batılıların Alfraganus olarak andığı ilk Türk Müslüman astronom kimdir?

El Fergani

"Hayalet Şehir" olarak anılan KKTC sınırları içinde yer alan şehrin adı nedir?

Kapalı Maraş

Bereketin sembolü ve koruyucusu olduğuna inanılan Amerika'dan Türkiye'ye getirilen heykelin adı nedir?

Kibele Heykeli

Samuel Clemens hangi yazarın gerçek adıdır?

Mark Twain

Malta eriği olarak bilinen meyvenin adı nedir?

Yenidünya

ABD'nin New York şehrinde Christie's Müzayede Evi tarafından düzenlenen açık artırmada, 103 milyon (875 bin 330 TL) dolara satılan "Pencerenin Yanında Oturan Kadın (Marie-Therese)" adlı tablonun sahibi kimdir?

Pablo Picasso

Yaratılış ve Gılgamış destanlarının ait olduğu uygarlığın adı nedir?

Sümerler

Anadolu'da Asurlulara ait ilk yazılı belge olan Kültepe Tabletleri hangi ildedir?

Kayseri

Şehname adlı eserin sahibi olan ve bu eseri Gazneli Mahmut'a sunan İslam bilgini kimdir?

Firdevsi

Siyasetname adlı eserin sahibi olan siyaset bilimci devlet adamı kimdir?

Nizamülmülk

Alkol ve gaz yağını bulan ve çiçek hastalığının kızamıktan farklı olduğunu ilk keşfeden bilim insanı kimdir?

Ebû Bekir er-Râzî

Türk Kurtuluş Savaşı hakkındaki haberleri duyurmak amacıyla Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Halide Edip Adıvar ve Yunus Nadi tarafından 6 Nisan 1920'de Ankara'da kurulan haber ajansının adı nedir?

Anadolu Ajansı

Mustafa Kemal Atatürk'ün "Ben inkılap ruhunu ondan aldım." sözünde bahsettiği isim kimdir?

Tevfik Fikret

İstiklal Marşı kaç yılında kabul edilmiştir?

12 Mart 1921

İstiklal Marşı nerede yazılmış ve kime ithaf edilmiştir?

Tacettin Dergâhı (Ankara) / Ordu

İstiklal Marşı'nın ilk bestesini ve bugünkü bestesini yapan kimdir?

Ali Rıfat Çağatay / Osman Zeki Üngör

Peygamberler şehri olarak anılan şehrin adı nedir?

Şanlıurfa

İlk Türk-İslam yazılı eseri kabul edilen Kutadgu Bilig adlı eserin yazarı kimdir?

Yusuf Has Hacib

Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan Türkçe-Arapça sözlüğün adı nedir?

Divānu Lugātî't-Türk

"Hakikatlerin Eşiği" anlamına gelen Hakaniye lehçesi ile yazılmış Atabetü'l-Hakayık adlı eserin sahibi kimdir?

Edip Ahmet Yükrski

"Toprak Dede" olarak anılan Hayrettin Karaca tarafından kurulun Türkiye'nin ilk özel ağaç parkı (arboretumu) nerede kurulmuştur?

Yalova

Hoca Ahmed Yesevî'nin Türkistan'da söylediğı "Hikmet" adlı şiirleri bir araya getiren Türk tasavvuf edebiyatının bilinen en eski örneklerini içeren eser nedir?

Divan-ı Hikmet

Devlet yönetimi konusunu işleyen Prens adlı eserin sahibi kimdir?

Machiavelli

Don Kışot adlı eserin sahibi kimdir?

Cervantes

Röntgen ışınlarını bulan Alman fizikçi kimdir?

Wilhelm Conrad Röntgen

Türkiye'nin Maldivleri olarak anılan gölün adı nedir?

Salda Gölü

Konya ilinde yer alan ve dünyanın Nazar Boncuğı olarak adlandırılan gölün adı nedir?

Meke Gölü

Türkiye Cumhuriyeti'nde cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesi ile birlikte başbakanlık kaldırılmıştır. Buna göre en son başbakan kimdir?

Binali Yıldırım

Avrupa Birliği'nin merkezi neresidir?

Brüksel

Birleşmiş Milletler tarafından 27 Aralık ne olarak ilan edilmiştir?

Uluslararası Salgına Hazırlık Günü

Ocak 2020'de hayatını kaybeden "Black Mamba" lakabıyla tanınan ünlü basketbolcu kimdir?

Kobe Bryant

İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılmasından sonra coğrafi olarak Avrupa Birliği merkezi hâline gelen yerin adı nedir?

Gadheim

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin merkezi neresidir?

Strazburg (Fransa)

Birleşmiş Milletlerin kuruluş tarihi nedir?

24 Ekim 1945

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatının (AGİT) merkezi neresidir?

Viyana

Uluslararası Para Fonunun merkezi neresidir?

Washington

Dünya Bankasının (WB) merkezi neresidir?

Washington

Dünya Sağlık Örgütü'nün merkezi neresidir?

Cenevre (İsviçre)

Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü'nün (NATO) merkezi neresidir?

Brüksel (Belçika)

Türkiye'de kaç il vardır?

81

Filistin'i devlet olarak tanıyan ilk Avrupa Birliği ülkesinin adı nedir?

İsveç

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ilk Türk kadın yargıç kimdir?

Ayşe Işıl Karakaş

Ayasofya Camii'nde geçen Ayasofya kelimesinin anlamı nedir?

Kutsal bilgelik

Vatikan Devlet Başkanı Papa Franciscus tarafından 2021 yılında ziyaret edilen Irak'ta 6 Mart ne günü olarak ilan edilmiştir?

Ulusal Hoşgörü ve Birlikte Yaşama Günü

İnsanların bayağılığı, kalabalığı ve kapitalist toplumun yol açtığı yoksunluğu konu alan yapıtları ile tanınan, "Vahşetin Çağırısı" ve "Demir Ökçe"nin ABD'li yazarı kimdir?

Jack London

Samba dansının ana vatanı hangi ülkedir?

Brezilya

İran ile Arap yarımadasını birbirinden ayıran körfezin adı nedir?

Basra Körfezi

Yol, Kurbağalar ve Yılanların Öcü filmlerinin yönetmeni kimdir?

Şerif Gören

Mustafa Kemal Atatürk kaç yaşında vefat etmiştir?

57

Karabük ilinin tarihi evleri ile ünlü ilçesinin adı nedir?

Safranbolu

"Fikrimin İnce Gülü" ve "Ölmeye Yatmak" eserlerinin sahibi olan yazar kimdir?

Adalet Ağaoğlu

İngiltere ve Fransa arasındaki boğazın adı nedir?

Dover Boğazı

Motorsuz uçakla yapılan spor nedir?

Planörçülük

İstanbul Arkeoloji Müzesinin kurulmasında ve gelişmesinde önemli katkıları olan, "Kaplumbağa Terbiyecisi" adlı eseriyle tanınan ressam kimdir?

Osman Hamdi Bey

Halikarnas Balıkçısı olarak anılan yazarın gerçek adı nedir?

Cevat Şakir Kabaağaçlı

İstanbul: Hatıralar ve Şehir isimli anı kitabının yazarı kimdir?

Orhan Pamuk

Bir insanı öldüren adamın öyküsünü anlatan Yabancı adlı romanı 1942'de yayımlanan, Veba adlı eserin yazarı kimdir?

Albert Camus

91 yapıttan oluşan İnsanlık Güldürüsü ve Goriot Baba'nın yaratıcısı Fransız yazar kimdir?

Honore de Balzac

Uzun atlama, cirit atma, disk atma, 200 metre koşusu ve 1500 metre koşusundan oluşan atletizm yarışmasına ne ad verilir?

Pentation

Davut ve Musa heykellerinin yaratıcısı, Rönesans ressam, mimar ve heykeltıraşı, İtalyan sanatçı kimdir?

Michelangelo

Yer Çekimi Yasası'nı ve Temel Hareket Kanunlarını bulan İngiliz bilim insanı kimdir?

Isaac Newton

Oliver Twist, Büyük Umutlar ve David Copperfield romanlarının yazarı kimdir?

Charles Dickens

Büyük İskender'e söylediği "Gölge etme, başka ihsan istemem." sözüyle ünlü Yunan filozof kimdir?

Diyojen

Mustafa Kemal Atatürk dışında tarihteki tek mareşal kimdir?

Fevzi Çakmak

Böyle Buyurdu Zerdüşt adlı ünlü eserin yazarı, modern nihilizmin kurucusu Alman filozof kimdir?

Friedrich Nietzsche

Normlar hiyerarşisi piramidinin ait olduğu hukukçu kimdir?

Hans Kelsen

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Başkanı kimdir?

Tedros Adhanom Ghebreyesus

Türk lirasından altı sıfır ne zaman atılmıştır?

2005

Dede Korkut Hikâyeleri'nin ait olduğu Türk topluluğunun adı nedir?

Oguzlar

Küt'ül-Amâre Kahramanı ünvanı ile anılan isim kimdir?

Halil Kut

Türeyiş ve Göç destanlarının ait olduğu Türk topluluğunun adı nedir?

Uygur

Kudüs Fatihî ünvanı ile anılan isim kimdir?

Selahattin Eyyubî

Siyasi ve millî tarihin önemli bir eseri olan Nutuk ne zaman okunmuştur?

1927 yılında

Bayrak Şairi olarak anılan Türk şair kimdir?

Arif Nihat Asya

ABD Ulusal Bilimler Akademisine seçilen ilk Türk kadın bilim insanı kimdir?

Prof. Dr. İvet Baha

Christie's Müzayede Evi tarafından sergilenen grafiti sanatçısı Banksy tarafından sağlık çalışanlarına armağan olarak İngiltere'de bir hastane duvarına yapılan çalışma aşağıdakilerden hangisidir?

Game Changer

2021 yılında NASA tarafından düzenlenen Dünya Turnuvası fotoğraf yarışmasında Van Gölü fotoğrafı ile birincilik elde eden astronot kimdir?

Kate Rubins

Marmara Denizi'nde İstanbul iline yakın olan Yassıada'nın yeni adı nedir?

Demokrasi ve Özgürlükler Adası

Türkiye'nin ilk yumurta müzesi hangi ilde açılmıştır?

Afyonkarahisar

Bilim ve Barış kıtası olarak anılan kıtanın adı nedir?

Antarktika

MIST ülkelerinin adı nedir?

Türkiye, Meksika, Endonezya, Güney Kore

Türkiye Milli Komisyonu'nca 2012 yılında Dünya Geçici Miras Listesi'ne alınan ve "kırmızı periler diyarı" olarak adlandırılan Narman peribacaları hangi ildedir?

Erzurum

"Dünya beşten büyüktür." sloganı hangi ülkeleri kapsamaktadır?

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine üye olan ABD, Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa

Toplu taşımayı ücretsiz hâle getiren ilk ülke hangisidir?

Lüksemburg

Karadeniz'in Zeugması olarak anılan Hadrianapolis Antik Kenti hangi ildedir?

Karabük

"Beyin ve Sinir Cerrahı", "Profesör Doktor" ve "Yüzyılın Beyin Cerrahı" ünvanlarına sahip olan Amerikan Beyin Cerrahları Birliği tarafından nöroşirürji alanındaki çalışmalarıyla "Yüzyılın Adamı" seçilen Türk bilim insanı kimdir?

Gazi Yaşargil

Türkiye'nin Nietzschesi olarak bilinen Mayıs 2020 tarihinde vefat eden felsefeci yazar kimdir?

Oruç Aruoba

Mardin Ilısu Barajı'na verilen diğer isim nedir?

Veysel Eroğlu Barajı

Atatürk Havalimanı'nda bulunan ve yapımı kısa sürede tamamlanan acil durum hastanesinin adı nedir?

Prof. Dr. Murat Dilmener Hastanesi

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde görev yapan ilk kadın yargıç Ayşe İşıl Karakaş'ın yerine gelen Türk kadın yargıç kimdir?

Saadet Yüksel

Türkiye'de en son il olan kentin adı nedir?

Düzce

En son büyükşehir belediyesi olan ilin adı nedir?

Ordu

Çingene Kızı mozaiğinin bulunduğu Zeugma Antik kenti hangi ildedir?

Gaziantep

Millî yas kim tarafından ilan edilir?

Cumhurbaşkanı

Millî yas ilan edildiğinde bayrakların yarıya indirilemeyeceği yerler neresidir?

TBMM, Anıtkabir (10 Kasım hariç)

İngiltere'de açılan Avrupa'nın ilk çevre dostu camiinin adı nedir?

Cambridge Camii

Dünyanın güneş enerjisi ile çalışan ilk havaalanının adı nedir?

Cochin Havaalanı / Hindistan

Dünyanın en büyük yer altı şehri nerededir?

Nevşehir / Kapadokya

Dünyanın en küçük ülkesi hangisidir?

Vatikan

Dünyada en çok ülke ile kara sınır komşusu olan ülkeler hangileridir?

Çin ve Rusya

Bedensel gücüyle emeğine dayalı işlerde maaş veya süreli ücret karşılığı çalışan işçiler hangi yaka grubuna girer?

Mavi Yaka

Memurdan yönetici pozisyonuna kadar geniş bir grubu kapsayan daha çok zihinsel gücüyle çalışan hangi yaka grubuna girer?

Beyaz Yaka

Dünya Türk Kahvesi Günü olarak kutlanan tarih nedir?

5 Aralık

Avrupa Konseyinden hangi ülke çıkarılmıştır?

Rusya

Birleşmiş Milletlere en son hangi ülke üye olmuştur?

Güney Sudan

1. Bozkırın kuyumcuları olarak anılan Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karluklar
- B) İskitler
- C) Kumanlar
- D) Peçenekler
- E) Kimekler

2. Türkiye'nin en büyük kütüphanesi olma özelliğini taşıyan kütüphane aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni Kütüphane
- B) Millet Kütüphanesi
- C) Rami Kütüphanesi
- D) Millî Kütüphane
- E) Atatürk Kütüphanesi

3. Türkiye'nin ilk nükleer santrali olan Akkuyu Nükleer Santrali aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?

- A) Mersin
- B) İstanbul
- C) Ankara
- D) Antalya
- E) Eskişehir

4. Türk sinema tarihinin ilk renkli filmi olarak bilinen film aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halıcı Kız
- B) Eve Dönüş
- C) Son Umut
- D) Kesik
- E) Çanakkale Yolun Sonu

5. Cem Gürdeniz tarafından ortaya atılan ve Türkiye'nin deniz yetki alanlarını güçlendiren Mavi Vatan Haritası'nı çizen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yusuf Vardar
- B) Cihat Yaycı
- C) Oğuz Adanır
- D) Ahmet Atan
- E) Devrim Erbil

6. Dünyanın ünlü tabloları arasında yer alan ve "Yıldızlı Gece" adıyla bilinen eser, aşağıdaki sanatçılardan hangisine aittir?

- A) Vincent Van Gogh
- B) Johannes Vermeer
- C) Leonardo da Vinci
- D) Salvador Dali
- E) Edvard Munch

Cevaplar

1.B 2.B 3.A 4.A 5.B 6.A

1. Dünyanın en uzun bisiklet yolunun bulunduğu il aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Hatay
 - B) Konya
 - C) Eskişehir
 - D) Antalya
 - E) İzmir
2. Ayasofya'nın camiden müzeye dönüştürülmesine dair 24 Kasım 1934 tarihli kararı iptal eden mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) AHİM
 - B) Anayasa Mahkemesi
 - C) Danıştay
 - D) İdare Mahkemesi
 - E) Yargıtay
3. Asker Alma Kanunu'na göre er ve erbaşılar için askerlik süresi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) 6 ay
 - B) 9 ay
 - C) 10 ay
 - D) 12 ay
 - E) 18 ay
4. Anayasa Mahkemesi Başkanının görev süresinin dolması nedeniyle 21 Mart 2024'te Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu tarafından seçilen yeni başkan aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Zühtü Arslan
 - B) Fatih Karahan
 - C) Kadir Özkaya
 - D) Hafize Gaye Erkan
 - E) Rıdvan Güleç
5. "Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmaz."

Mustafa Kemal Atatürk bu ifadeyi aşağıdaki durumlardan hangisi için söylemiştir?

 - A) Alaşehir Kongresi
 - B) Hatay Meselesi
 - C) Balıkesir Kongresi
 - D) İzmir'in İşgali
 - E) Amasya Görüşmeleri
6. Avrasya Askerî Statülü Kolluk Teşkilatının sembolü aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Gökyüzü
 - B) Kuş
 - C) At
 - D) Yay
 - E) Yıldız

Cevaplar

1.A 2.C 3.A 4.C 5.B 6.C

1. 2 Şubat 2024'te hayatını kaybeden, Filistin davasının tanıtımına yaptığı katkılardan dolayı 1986'da Yaser Arafat tarafından "Özgürlük Madalyası" verilen yazar ve eğitimci aşağıdakilerden hangisidir?
A) Ayla Algan
B) Mario Levi
C) Doğan Cüceloğlu
D) Alev Alatlı
E) Feruze Çerçi
2. Dünya Bankası başkanı aşağıdaki isimlerden hangisidir?
A) Joe Biden
B) Janet Yellen
C) Hage Geingob
D) Ajay Banga
E) Klaus Iohannis
3. Notre Dame'ın Kamburu ve Sefiller eserleriyle bilinen ünlü Fransız şair ve oyun yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Jules Verne
B) Gustave Flaubert
C) Victor Hugo
D) Montesquieu
E) Albert Camus
4. Mescid-i Aksa aşağıdaki şehirlerden hangisinde yer alır?
A) Dakka
B) Kudüs
C) Riyad
D) Beyrut
E) Kahire
5. Türkiye Uzay Ajansı başkanı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Seyit Ahmet Baş
B) Hasan Mandal
C) Mahmut Özer
D) Yusuf Kıracı
E) Hakan Fidan
6. Mimarı Hacı Mehmet Güner olan Türkiye'nin en büyük camisi aşağıdakilerden hangisidir?
A) Sabancı Merkez Cami
B) Kocatepe Cami
C) Büyük Çamlıca Cami
D) Selimiye Cami
E) Sultan Ahmet Cami

Cevaplar

1.D 2.D 3.C 4.B 5.D 6.C

1. "Doğu'nun Çukurovası" olarak adlandırılan şehir hangisidir?
 - A) Iğdır
 - B) Elâzığ
 - C) Malatya
 - D) Bingöl
 - E) Ardahan
2. Türkiye'nin tescillenen ilk tropikal meyvesi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Mango Hint eriği
 - B) Ejder meyvesi
 - C) Pitaya
 - D) Yıldız elması
 - E) Rambutan
3. Avicenna olarak anılan ve El-Kanun Fi't-Tıb adlı eserin sahibi olan Müslüman bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) El-Hârizmî
 - B) Zekerîyyâ er Râzî
 - C) Fârâbî
 - D) İbn-i Sina
 - E) Ömer Hayyam
4. Aşağıda verilen yazar - eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?
 - A) Mesnevi – Mevlana
 - B) İnce Memed – Yaşar Kemal
 - C) Şu Çılgın Türkler – Turgut Özakman
 - D) Benim Adım Kırmızı – Orhan Pamuk
 - E) Fareler ve İnsanlar – Fakir Baykurt
5. Osmanlı İmparatorluğu'nun tarih sahnesindeki son zaferi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İstanbul'un Fethi
 - B) Preveze Deniz Savaşı
 - C) Çanakkale Zaferi
 - D) Kût'ül-Amâre Zaferi
 - E) Mohaç Meydan Muharebesi
6. Mustafa Kemal Atatürk'ün "benim şehrim" olarak nitelendirdiği şehir aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İzmir
 - B) Yalova
 - C) Çanakkale
 - D) Samsun
 - E) Ankara

Cevaplar

1.A 2.B 3.D 4.E 5.D 6.B

1. Akdeniz'in Efes'i olarak tanınan Kibyra Antik Kenti aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?

- A) Bursa
- B) Osmaniye
- C) Adana
- D) Antalya
- E) Burdur

2. Rusya'da bulunan ve Sibirya'nın mavi gözü olarak anılan göl aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baykal Gölü
- B) Kuybışev Baraj Gölü
- C) Cenevre Gölü
- D) Bled Gölü
- E) Contance Gölü

3. Havacılık temalı Türk Yıldızları Parkı aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?

- A) Adana
- B) Eskişehir
- C) Konya
- D) Malatya
- E) Erzurum

4. Türkiye'nin ilk millî silahlı drone sistemi aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) MDAS
- B) Korkut
- C) Alka
- D) Cida
- E) Songar

5. Aşağıdakilerden hangisi Türklerin Bismarck'ı olarak adlandırılan devlet adamıdır?

- A) İbn-i Sina
- B) Aziz Nesin
- C) Yusuf Has Hacıb
- D) Vezir Bilge Tonyukuk
- E) Mevlana

6. Ansiklopedi türünde yazılan Marifetname adlı eserin sahibi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evliya Çelebi
- B) Şemseddin Sami
- C) Erzurumlu İbrahim Hakkı
- D) Peyami Safa
- E) Yılmaz Öztuna

Cevaplar

1.E 2.A 3.C 4.E 5.D 6.C

1. II. Mahmut döneminde yaşanan veba salgınında karantina hastanesine çevrilerek salgının yayılma hızını önleyen kule aşağıdakilerden hangisidir?
- A) İzmir Saat Kulesi
B) Beyazıt Yangın Kulesi
C) Kız Kulesi
D) Vezirköprü Saat Kulesi
E) Galata Kulesi
2. 2020 yılında açılan Rusya ile Türkiye arasında en önemli doğal gaz projesi olan doğal gaz boru hattı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mavi Akım Doğal Gaz Boru Hattı
B) Nabucco Doğal Gaz Boru Hattı
C) Güney Akım Doğal Gaz Boru Hattı
D) Arap Doğal Gaz Ana İletim Hattı
E) Türk Akım Doğal Gaz Boru Hattı
3. Türkiye'nin yerli ilk tramvayı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Piri Reis
B) Kuzgun
C) Bora
D) Sulh
E) İpekböceği
4. TÜRKSOY tarafından 7 dilde basılan Günaydın Türk Dünyası adlı eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Abbas Abdulla
B) Ahmet Cevad
C) Hidayet Orucev
D) Abdullah Şaik
E) Aliğa Vahid
5. Anadolu'daki ilk yazılı belge olarak kabul edilen ve Kayseri'de bulunan yapıt aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Karabalgasun Yazıtları
B) Talas Yazıtları
C) Kültepe Tabletleri
D) Yenisey Yazıtları
E) Orhun Yazıtları
6. 2024-2028 yılları arasında kaçınıcı kalkınma planı uygulanmaktadır?
- A) 10. Kalkınma Planı
B) 11. Kalkınma Planı
C) 12. Kalkınma Planı
D) 13. Kalkınma Planı
E) 15. Kalkınma Planı

Cevaplar

1.C 2.E 3.E 4.C 5.C 6.C

1. Barbie'den bebeği yapılan Türk millî sporcu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mizgin Ay
- B) Sümeyye Boyacı
- C) Lena Erdil
- D) Kübra Dağlı
- E) Begüm Onbaşı

2. İstanbul'da bulunan Dolmabahçe Sarayı aşağıdaki padişahlardan hangisi tarafından yaptırılmıştır?

- A) Sultan Abdülaziz
- B) III. Selim
- C) Sultan Abdülmecit
- D) I. Mustafa
- E) Genç Osman

3. Haberleşmeyi keserek kör eden Türkiye'nin yerli ve millî "Elektronik Harp Sistemi" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atak
- B) Koral
- C) Keski
- D) Sabır
- E) Wanted

4. Dârülbendâyî ya da asıl adıyla Dârü'l-bedâyî-i Osmânî, 27 Ekim 1914 tarihinde İstanbul Belediyesi bünyesinde konservatuvar olarak açıldıktan sonra okul hüviyetinden çıkıp bir tiyatro topluluğuna dönüşen; hâlen İstanbul Şehir Tiyatroları adıyla varlığını sürdüren sanat kurumudur.

Dârülbendâyînin kelime anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat evi
- B) Tiyatro evi
- C) Konservatuvar
- D) Güzellikler evi
- E) Sanat fakültesi

5. Şehit cenazelerinde çalınan Segah Tekbiri aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Buhûrîzâde Mustafa İtrî
- B) Nedim
- C) Karacaoğlan
- D) Süleyman Nesib
- E) Beşir Fuad

6. Aşağıdakilerden hangisi "Diriliş Şairi" olarak anılan Sezai Karakoç şiirleri arasında yer almaz?

- A) Mona Rosa
- B) Ateş Dansı
- C) Alın Yazısı Saati
- D) Hızır Kırk Saat
- E) Bende Sen

Cevaplar

1.B 2.C 3.B 4.D 5.A 6.E

1. Aşağıdakilerden hangisi Dede Korkut olarak anılan Bahattin Karakoç'un eserleri arasında yer almaz?
 - A) İhlamurlar Çiçek Açtığı Zaman
 - B) Ay Işığında Serenatlar
 - C) Sürgün Vezirin Aşk Neşideleri
 - D) Ben Senin Yusuf'un Olmuşum
 - E) Her Şey Sende Gizli
2. Notre Dame Katedrali aşağıdaki şehirlerden hangisinde yer alır?
 - A) Paris
 - B) Berlin
 - C) Tokyo
 - D) New York
 - E) Atina
3. Dünyanın 7 harikasıdan günümüze ulaşan tek yapı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Zeus Heykeli (Yunanistan)
 - B) Keops Piramidi (Mısır)
 - C) İskenderiye Feneri (Mısır)
 - D) Artemis Tapınağı (Türkiye)
 - E) Babil'in Asma Bahçeleri (Irak)
4. Dünyada birden fazla ülkede veya kıtada, çok geniş bir alanda yayılan ve etkisini gösteren salgın hastalıklara verilen genel ad aşağıdakilerden verilir?
 - A) Mikrop
 - B) Pandemi
 - C) Virüs
 - D) Epidemi
 - E) Bakteri
5. İslam'ın Roması olarak anılan şehir aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Amasya
 - B) Ahlat
 - C) Buhara
 - D) Bağdat
 - E) İstanbul
6. Bozkurt ve Ergenekon destanlarının ait olduğu Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Uygur
 - B) İskit
 - C) Bulgar
 - D) Göktürk
 - E) Saka

Cevaplar

1.E 2.A 3.B 4.B 5.C 6.D

1. Kudüs'te son Osmanlı askeri olarak anılan isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İğdirli Hasan Onbaşı
 - B) Mehmet Ali
 - C) Fevzi Çakmak
 - D) Cıbranlı Halid Bey
 - E) Rasim Bey
2. Modern hukukun temeli kabul edilen On İki Levha Kanunları aşağıdaki medeniyetlerden hangisine aitti?
 - A) Lidya
 - B) Asur
 - C) Sümer
 - D) Roma
 - E) Babil
3. Zümrüdüanka Ödülü aşağıdaki kuruluşlardan hangisi tarafından verilmektedir?
 - A) Kızılay
 - B) Yeşilay
 - C) UNESCO
 - D) UNICEF
 - E) UNIDO
4. Kış mevsiminin başlangıcı olarak kabul edilen 21 Aralık aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılır?
 - A) Şeb-i Yelda
 - B) Şeb-i Arus
 - C) Nevruz
 - D) Hıdırellez
 - E) Ekinoks
5. Ormanya Doğal Yaşam Parkı aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?
 - A) Gaziantep
 - B) Antalya
 - C) Bursa
 - D) Kocaeli
 - E) Trabzon
6. Kommagene Krallığı'ndan günümüze ulaşan kalıntıların bulunduğu Nemrut Dağı aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?
 - A) Adıyaman
 - B) Gaziantep
 - C) Şanlıurfa
 - D) Kahramanmaraş
 - E) Diyarbakır

Cevaplar

1.A 2.D 3.B 4.A 5.D 6.A

1. Türkiye'nin en büyük krater gölü aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Salda Krater Gölü
 - B) Nemrut Krater Gölü
 - C) Meke Krater Gölü
 - D) Karagöl Krater Gölü
 - E) Gölcük Krater Gölü
2. Türkiye'nin ilk Pan Parks (Korunan Parklar Ağı) ünvanı olan dağı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Küre Dağları
 - B) Ağrı Dağı
 - C) Aladağlar
 - D) Beydağlar
 - E) Ilgaz Dağı
3. Sudan tarafından Türkiye'ye tahsis edilen ve Afrika'nın kapısı olarak nitelendirilen ada aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Farasan Adaları
 - B) Haniş Adaları
 - C) Mukavva Adası
 - D) Kamaran Adası
 - E) Sevakin Adası
4. Ay'daki Alfrganus kraterinin adı aşağıdaki bilgilerden hangisine ithafen verilmiştir?
 - A) El Fergânî
 - B) El Birûnî
 - C) El Cezeri
 - D) El Sufî
 - E) Ali Kuşçu
5. "Torosların Sümelası" olarak bilinen "Sin Manastırı" aşağıdaki illerin hangisinde yer alır?
 - A) Mersin
 - B) Adana
 - C) Antalya
 - D) Kayseri
 - E) İzmir
6. Şeb-i Arus törenlerinde aşağıdaki mutasavvıflardan hangisi anılmaktadır?
 - A) Hoca Ahmet Yesevi
 - B) Yunus Emre
 - C) Mevlânâ Celâleddin Rûmî
 - D) Hacı Bektaş-ı Veli
 - E) Hacı Bayram-ı Veli

Cevaplar

1.B 2.A 3.E 4.A 5.B 6.C

1. "Kayıp Kita" olarak anılan kita aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zelandiya
- B) Asya
- C) Avustralya
- D) Afrika
- E) Antarktika

2. Hitit buğdayı olarak anılan siyez buğdayının tohumu Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından aşağıdaki isimlerden hangisi ile tescillenmiştir?

- A) Mergüze / Ata
- B) Işık / Çiğdem
- C) Neva / Ayaz
- D) Narlı / Rüzgâr
- E) Jurnal / Bilek

3. Tarihin ilk sinema filmi olan ve Lumiere Kardeşlerce çekilen "Trenin Gara Girişi" filminin ilk gösterimi nerede yapılmıştır?

- A) İtalya
- B) Paris
- C) Fransa
- D) İngiltere
- E) Türkiye

4. Dünyada sadece Van Gölü'nde yaşayan balık türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnci Kefali
- B) Lepistes
- C) Mercan
- D) Pagellus
- E) Engerek

5. Aşağıdakilerden hangisi mahalle baskısı kavramını ortaya atan Şerif Mardin eserleri arasında yer almaz?

- A) Türkiye'de Toplum ve Siyaset
- B) Din ve İdeoloji
- C) Bediüzzaman Said Nursi
- D) Jön Türklerin Siyasi Fikirleri
- E) Devlet

6. Hindistan'ın gözyaşı olarak anılan ada aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Divar
- B) Bakkhali
- C) Minicoy
- D) Bet Duvarka
- E) Sri Lanka

Cevaplar

1.A 2.A 3.B 4.A 5.E 6.E

1. Türkiye'nin turizme açılan ilk mağarası olan İnsuyu Mağarası aşağıdaki şehirlerden hangisinde yer alır?
A) Antalya
B) Hatay
C) Burdur
D) Mersin
E) Isparta
2. Tarihin sıfır noktası olarak nitelendirilen ve UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan Göbeklitepe aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?
A) Gaziantep
B) Şanlıurfa
C) Kahramanmaraş
D) Bitlis
E) Van
3. Türkiye'nin ilk özel endüstrisi ilan edilen Star Rafinerisi aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?
A) Bursa
B) Bolu
C) İzmir
D) İstanbul
E) Zonguldak
4. Hayalet Köy olarak anılan Kayaköy aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?
A) Aydın
B) Antalya
C) Muğla
D) İzmir
E) Kocaeli
5. Meya Şelalesi'nin bulunduğu Meya Antik Kenti aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?
A) Şanlıurfa
B) Ağrı
C) Gaziantep
D) Van
E) Erzurum
6. At Bakanlığı bulunan ülke aşağıdakilerden hangisidir?
A) Azerbaycan
B) Özbekistan
C) Türkmenistan
D) Kırgızistan
E) Pakistan

Cevaplar

1.C 2.B 3.C 4.C 5.B 6.C

1. İranlı ünlü şair Fırdevsî, Şehname adlı eserini aşağıdakilerden hangisine sunmuştur?

- A) Fârâbî
- B) Ömer Hayyam
- C) El-Birunî
- D) Gazneli Mahmut
- E) İbn-i Haldun

2. 2021 yılında Göbeklitepe pastel boya çalışmasıyla Japonya'da Kanagawa Prize Ödülü'ne layık görülen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lara Turan
- B) Abdürrahim Güney
- C) Aslıhan İkikat
- D) Nihat Soykan
- E) Behican Aksu

3. Nobel Edebiyat Ödülü'ne aday gösterilen ilk Türk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşar Kemal
- B) Leyla Erbil
- C) Yaşar Kemal Gökçeli
- D) Aziz Sancar
- E) Orhan Pamuk

4. Apa Tarkan olarak anılan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) IV. Mehmet
- B) Gazneli Mahmut
- C) Atilla
- D) Tonyukuk
- E) II. Fatih

5. Siyasetname adlı eserin yazarı olan siyaset bilimci aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kayserili Davud
- B) Utbî
- C) Akşemsettin
- D) Evliya Çelebi
- E) Nizamülmülk

6. Batılılaşma sürecinin en önemli yazarlarından biri olan İbrahim Şinasi'nin mezarı 2021 yılında nerede bulunmuştur?

- A) Ayaspaşa Palas
- B) Pera Palas
- C) Ankara Palas
- D) Tarihi Konak
- E) Göbeklitepe

Cevaplar

1.D 2.A 3.A 4.D 5.E 6.A

1. UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na 2025 yılında edebiyat teması ile dâhil olan ilimiz aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bursa
 - B) Kırşehir
 - C) Kahramanmaraş
 - D) Kütahya
 - E) Şanlıurfa
2. Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da gerçekleştirilen 45'inci UNESCO Dünya Miras Komitesi toplantısında alınan kararla UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne Türkiye'nin 20. varlığı olarak kaydedilen yapı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Gordion (Ankara)
 - B) Ani Arkeolojik Alanı (Kars)
 - C) Göbekli Tepe (Şanlıurfa)
 - D) Efes (İzmir)
 - E) Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı (Diyarbakır)
3. Elektrikle çalışan aletlerin pillerinde kullanılmak üzere lityum üretim tesisi aşağıdaki illerden hangisine kurulmuştur?
 - A) Adana
 - B) Eskişehir
 - C) Zonguldak
 - D) İzmit
 - E) Bursa
4. II. Dünya Savaşı sırasında İngiltere eski başbakanı Winston Churchill tarafından yapılan "Tower of Koutoubia Mosque" adlı tablonun ilham kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Fas / Marakeş
 - B) Yemen / Sana
 - C) Pakistan / İslamabat
 - D) Suudi Arabistan / Cidde
 - E) Bangladeş / Dakka
5. "Gecesi gerdanlık, gündüzü seyranlık" olarak nitelendirilen "Mezopotomya'nın incisi" aşağıdaki şehirlerden hangisidir?
 - A) Gaziantep
 - B) Diyarbakır
 - C) Şanlıurfa
 - D) Mardin
 - E) Erzurum
6. Süveyş Kanalı'nda karaya oturarak deniz trafiğinin kapanmasına neden olan gemi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ark royal
 - B) Ever Given
 - C) Kyrenia
 - D) Skuldelev
 - E) Gelidonya

Cevaplar

1.C 2.A 3.B 4.A 5.D 6.B

1. "Yeşilçam'ın dört yapraklı yoncası" olarak tasvir edilen ve Türk sinemasının bir dönemine damgasını vuran, 2025 yılında hayata veda eden sanatçımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fatma Girik
- B) Filiz Akın
- C) Seha Okuş
- D) Bahar Öztan
- E) İtir Esen

2. Bilim ve Barış Kıtası olarak adlandırılan kıta aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa
- B) Afrika
- C) Antarktika
- D) Asya
- E) Güney Amerika

3. Milletvekili Seçimi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yüzde on (10) olan seçim barajı kaç olarak belirlenmiştir?

- A) Yüzde 9
- B) Yüzde 7
- C) Yüzde 5
- D) Yüzde 3
- E) Yüzde 1

4. 2026 Dünya Spor Başkenti ilan edilen il aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monaco
- B) İstanbul
- C) Bakü
- D) Sofya
- E) Taşkent

5. Türkiye Cumhuriyeti Darphanesinin Cumhuriyet'in 100. Yılına özel olarak bastığı anı paralarında yer alan rölyeflerde aşağıdakilerden hangisi bulunmamaktadır?

- A) Çamlıca Camii
- B) 15 Temmuz Şehitler Köprüsü
- C) TOGG
- D) Aziz Sançar
- E) Hürkuş

6. 2026 Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı hangi ilimizde düzenlenecektir?

- A) İstanbul
- B) Ankara
- C) İzmir
- D) Antalya
- E) Mersin

Cevaplar

1.B 2.C 3.B 4.C 5.B 6.D

1. Millî İstihbarat Teşkilatı (MİT) Başkanı Hakan Fidan'ın Dışişleri Bakanlığına atanmasının ardından MİT Başkanlığı görevine getirilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İbrahim Kalın
 - B) Efkan Ala
 - C) Süleyman Soylu
 - D) Fahrettin Altun
 - E) Cevdet Yılmaz
2. T.C. Merkez Bankasına atanan ilk kadın başkan aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?
 - A) Gökçen Fırat
 - B) Özlem Yılmaz
 - C) Hafize Gaye Erkan
 - D) Tülay Tuğcu
 - E) Songül Yakut
3. Pop Art akımının öncülerinden olan Andy Warhol tarafından yapılan ve 195 milyon dolara satılarak rekor kıran tablo aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Mona Lisa
 - B) Çıplak
 - C) Yeşil Yapraklar
 - D) Marilyn Monroe
 - E) Büst
4. Nobel ödüllü Türk bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sancar'ın adının verildiği Aziz Sancar Eğitim Kampüsü hangi ilimizdedir?
 - A) İstanbul
 - B) İzmir
 - C) Adana
 - D) Ankara
 - E) Aydın
5. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne başvuru süresi Şubat 2022'de yapılan değişiklikle iç hukuk yollarının tüketilmesinden itibaren kaç aydır?
 - A) 2
 - B) 3
 - C) 4
 - D) 5
 - E) 6
6. New York Times gazetesine göre son 125 yılın en iyi kitabı seçilen eser aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ben Kirke
 - B) Körlük
 - C) Simyacı
 - D) Bülbulü Öldürmek
 - E) Bir Çift Yürek

Cevaplar

1.A 2.C 3.D 4.D 5.C 6.D

1. Dünyanın 555,55 karatlık en büyük siyah elması olan Enigma aşağıdaki kentlerden hangisinde sergilenmektedir?

- A) Dubai
- B) Cidde
- C) Kudüs
- D) Paris
- E) Floransa

2. Euromonitor International'ın yayımladığı Top 100 City Destinations Index 2025 raporuna göre Türkiye'den dünyanın en çok yabancı turist çeken şehirleri arasında ilk 10'a girmeyi başaran şehirler hangileridir?

- A) İzmir - Antalya
- B) İstanbul - Antalya
- C) İstanbul - İzmir
- D) İstanbul - Ankara
- E) Ankara - İzmir

3. 2026 Yılı Avrupa Yeşil Başkenti seçilen şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Brugge
- B) Porto
- C) Valencia
- D) Grenoble
- E) Guimarães

4. Yerli aşı Türkovac'ı geliştiren Türk bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uğur Şahin
- B) Aykut Özdarendeli
- C) Özlem Türeci
- D) Gazi Yaşargil
- E) Hande Özdinler

5. 2025 tarihli TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre, Türkiye'de ilk kez nüfusu bir milyonu aşan ilçe hangisidir?

- A) Kadıköy
- B) Bakırköy
- C) Esenyurt
- D) Esenler
- E) Avcılar

6. 2026 Grammy Ödülleri kapsamında Yılın Şarkısı Ödülü'ne layık görülen şarkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Wildflower
- B) I Feel It Coming
- C) Leave the Door Open
- D) What Was I Made For?
- E) Call Me if You Get Lost

Cevaplar

1.A 2.B 3.E 4.B 5.C 6.A

1. İlk millî deniz seyir füzesi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Atmaca
 - B) Bozdoğan
 - C) Cirit
 - D) Çakır
 - E) Göktuğ
2. Endonezya'nın Borneo Adası'nda yeni inşa edilen, resmî başkenti aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Nusantara
 - B) Manila
 - C) Pekin
 - D) Lima
 - E) Riga
3. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı tarafından düzenlenen 100. Yıl Marşı Yarışması'nda eseriyle birinci seçilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tarkan Tevetoğlu
 - B) Ender Eroğlu
 - C) Fazıl Say
 - D) İlker Kömürcü
 - E) Erkin Arslan
4. Nisan 2022'de hizmete açılan Antalya'yı Ege ve İç Anadolu Bölgesi'ne bağlayan tünel aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bolu Dağı Tüneli
 - B) Boztepe Tüneli
 - C) Phaselis Tüneli
 - D) Kızlaç Tüneli
 - E) Salarna Tüneli
5. 1998 yılında Atatürk Uluslararası Barış Ödülü'ne layık görülen, Modern Türkiye'nin Doğuşu adlı eserin de yazarı olan tarihçi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bernard Lewis
 - B) İlber Ortaylı
 - C) Ervand Abrahamian
 - D) Howard Zinn
 - E) Emrah Safa Gürkan
6. En iyi biyografi filmi, tüm zamanların en yüksek drama filmi ve açılış rekoru kıran film aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Müslüm
 - B) 7. Koğuştaki Mucize
 - C) Cep Herkülü: Naim Süleymanoğlu
 - D) Çiçero
 - E) Bergen

Cevaplar

1.A 2.A 3.D 4.C 5.A 6.E

1. "Atom bombasının babası" olarak anılan Robert Oppenheimer'ın da yer aldığı, Amerika Birleşik Devletleri tarafından yönetilen ve İkinci Dünya Savaşı sırasında ilk nükleer silahları üretmek üzere oluşturulan araştırma-geliştirme projesi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi
 - B) Cornell Projesi
 - C) Los Alamos Savunma Projesi
 - D) Manhattan Projesi
 - E) Ulusal Güvenlik Projesi
2. 2026 yılı Türk Dünyası Kültür Başkenti seçilen ülke ve şehir aşağıdaki seçeneklerden hangisinde doğru verilmiştir?
 - A) Özbekistan - Andican
 - B) Azerbaycan - Şuşa
 - C) Türkiye - Bursa
 - D) Fas - Marakeş
 - E) Kazakistan - Aktav
3. 98. Oscar Ödülleri kapsamında En İyi Film Ödülü aşağıdakilerden hangisine layık görülmüştür?
 - A) Belfast
 - B) One Battle After Another
 - C) Encanto
 - D) Coda
 - E) Hamnet
4. Demokrasi ve insan hakları için yürüttüğü çalışmalar nedeniyle 2025 Nobel Barış Ödülü aşağıdaki isimlerden hangisine verildi?
 - A) Şirin İbadi
 - B) Nergis Muhammedi
 - C) Nesrin Sutude
 - D) Sıdika Devletabadi
 - E) María Corina Machado
5. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women), aşağıdaki sanatçılardan hangisini Türkiye ofisinin ilk iyi niyet elçisi olarak ilan etmiştir?
 - A) Belçim Bilgin
 - B) Demet Evgar
 - C) Damla Sönmez
 - D) Nurgül Yeşilçay
 - E) Tuba Büyüküstün
6. Güneş enerjisiyle çalışan en güçlü stadyum ünvanıyla Guinness Rekorlar Kitabı'na giren stadyum aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Nef Stadı (Ali Sami Yen Spor Kompleksi)
 - B) 19 Mayıs Stadyumu
 - C) Atatürk Stadyumu
 - D) Başpınar Stadyumu
 - E) Medical Park Stadyumu

Cevaplar

1.D 2.A 3.B 4.E 5.B 6.A

1. Şubat 2026'da sakin şehirler ağına dâhil edilen son ilçemiz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Safranbolu
- B) İbradı
- C) Demre
- D) Çameli
- E) Ortahisar

2. 2024 yılında forsu değiştirilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî Savunma Bakanlığı
- B) Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı
- C) Kara Kuvvetleri Komutanlığı
- D) Jandarma Genel Komutanlığı
- E) İçişleri Bakanlığı

3. 2026 Avrupa Açık Hava Okçuluk Şampiyonası aşağıdaki ülkelerden hangisinde yapılmıştır?

- A) Yunanistan
- B) İtalya
- C) Türkiye
- D) İngiltere
- E) ABD

4. "Savaş Atları Müzesi" hangi ilimizde bulunmaktadır?

- A) Kahramanmaraş
- B) Ankara
- C) İzmir
- D) Malatya
- E) Sivas

5. 2026 Dünya Göçebe Oyunları nerede düzenlenecektir?

- A) Kırgızistan
- B) Özbekistan
- C) Türkmenistan
- D) Bulgaristan
- E) Yunanistan

6. ABD yayın organı CNN tarafından yapılan Dünyanın En İyi Çorbaları listesinde yer bulan Türk çorbası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düğün çorbası
- B) Tarhana çorbası
- C) Yayla çorbası
- D) Mercimek çorbası
- E) Domates çorbası

Cevaplar

1.E 2.C 3.C 4.E 5.A 6.C

1. Penicillium notatum kalıbından penisilini keşfeden bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alexander Fleming
- B) Albert Einstein
- C) Nikola Tesla
- D) Thomas Edison
- E) Galileo Galilei

2. Suyun kaldırma kuvvetini bulan fizikçi bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enrico Fermi
- B) Arşimet
- C) Isaac Newton
- D) Marie Curie
- E) Ernest Rutherford

3. Mors alfabesi ve telgrafı icat eden bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Henry Ford
- B) Steve Jobs
- C) Louis Pasteur
- D) Bill Gates
- E) Samuel Morse

4. Gezegenel hareket yasaları ile bilinen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Johannes Kepler
- B) Nikola Tesla
- C) Charles Darwin
- D) Michael Faraday
- E) Louis Pasteur

5. Kuduz aşısını bulan Fransız kimyager bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) John Dalton
- B) Akira Yoshino
- C) Paul Modrich
- D) Robert Bunsen
- E) Louis Pasteur

6. Mehmet Âkif Ersoy'un 1911-1933 yılları arasında yayımladığı yedi şiir kitabındaki şiirleri bir araya getiren eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Asım
- B) Safahat
- C) Hakkın Sesleri
- D) Hatıralar
- E) Süleymaniye Kürsüsünde

Cevaplar

1.A 2.B 3.E 4.A 5.E 6.B

1. Tacettin Dergâhî'nde yazılan, 12 Mart 1921'de kabul edilen İstiklal Marşı'nın ilk bestesini yapan isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Hamdullah Suphi
 - B) Osman Zeki Üngör
 - C) Ali Rifat Çağatay
 - D) Mehmet Akif Ersoy
 - E) Kazım Karabekir
2. Soyadı Kanunu ne zaman kabul edilmiştir?
 - A) 1927
 - B) 1933
 - C) 1934
 - D) 1935
 - E) 1937
3. Dünya tarihinde ilk torpil atabilen denizaltı aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin emri ile yapılmıştır?
 - A) I. Murat
 - B) Kanuni Sultan Süleyman
 - C) II. Selim
 - D) II. Abdülhamit
 - E) Genç Osman
4. Ekim Devrimi aşağıdaki ülkelerden hangisinde yaşanmıştır?
 - A) Rusya
 - B) Tunus
 - C) Ukrayna
 - D) İran
 - E) Gürcistan
5. Afrika'da bulunan Ümit Burnu'nu keşfeden ünlü kâşif aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Marco Polo
 - B) Kristof Colomb
 - C) Bartolomeu Dias
 - D) Evliya Çelebi
 - E) El İdrîsî
6. "Rocky", "Fred Çakmaktaş" ve "John Rambo" gibi kült karakterlere sesini veren sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Nur Subaşı
 - B) Sezai Aydın
 - C) İstemi Betil
 - D) Çetin Tekindor
 - E) Erhan Yazıcıoğlu

ÇÖZÜM

1. İstiklal Marşı'nın ilk bestesi Ali Rifat Çağatay tarafından, günümüz bestesi ise Osman Zeki Üngör tarafından yapılmıştır. Mehmet Âkif Ersoy, İstiklal Marşı'nı Ankara'da bulunan Tacettin Dergâhı'nda yazmış ve ordumuza ithaf etmiştir. İstiklal Marşı, TBMM'de ilk olarak Maarif Bakanı Hamdullah Suphi tarafından okunmuştur. İstiklal Marşı, 10 kıta ve 41 beyitten oluşur. Son kıtası beş mısra olmak üzere dörder mısralık on kıtadır. İstiklal Marşı, 1982 Anayasası ile millî marş olarak kabul edilmiştir.

Cevap: C

2. Soyadı Kanunu, 21 Haziran 1934'te kabul edilmiştir.

Bazı önemli tarihler;

- 1 Kasım 1922: Saltanatın kaldırılması
- 29 Ekim 1923: Cumhuriyet'in ilanı
- 3 Mart 1924: Halifeliğin kaldırılması
- 17 Şubat 1926: Medeni Kanunun Kabulü (İsviçre Medeni Kanunu örnek alınarak)
- 28 Ekim 1927: Türkiye'de ilk kez nüfus sayımı
- 1 Kasım 1928: Yeni Türk harflerinin kabulü
- 12 temmuz 1932: Türk Dil Kurumunun kurulması

Cevap: C

3. Dünya tarihinde ilk torpil atabilen denizaltı II. Abdülhamit'in isteği üzerine yapılmıştır. 1886 yılında suya indirilen ve Abdülhamit adı verilen denizaltı, dünya tarihinin savaşçı özellikleri taşıyan ilk denizaltısı olmuştur.

Cevap: D

4. Ekim Devrimi, Rusya'da yaşanmıştır. Ekim Devrimi, Sovyetler Birliği'nin kurulmasına yol açan olaydır. Beyaz Devrim (İran), Yasemin Devrimi (Tunus), Kadife Devrimi (Çekoslovakya), Lale Devrimi (Kırgızistan), Turuncu Devrim (Ukrayna).

Cevap: A

5. Ümit Burnu'nu 1488'de Portekizli Kâşif Bartolomeu Dias keşfetti ve buraya Fırtınalar Burnu adını verdi. Tarihçilerin yazdığına göre Dias, burnu keşfettiğini haber verince kral bu keşfin doğuya ulaşan su yolunun yakında açılmasını sağlayacağını düşünmüş, bu nedenle burnun adını Ümit Burnu olarak değiştirmiş. Ama bazı kaynaklar ise Fırtınalar Burnu isminin, gemicilerin moralini bozabileceği düşüncesi ile daha sonra Ümit Burnu olarak değiştirildiğini belirtir. Ümit Burnu, Güney Afrika Cumhuriyeti'ndeki Cape Yarımadası'nın güneydeki uç noktasıdır.

Cevap: C

6. Tiyatro, sinema-dizi oyuncusu ve seslendirme sanatçısı Sezaı Aydın, 20 Aralık 2021 tarihinde hayatını kaybetmiştir. Sanatçı "Rocky", "Fred Çakmaktaşı" ve "John Rambo" karakterlerini seslendirmesiyle tanınmıştır.

CEVAP: B

1. Batı dillerinde Aliboron olarak anılan El-Asar-ül Bakiye adlı eserin sahibi olan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İbn-i Hayyân
 - B) El-Kindî
 - C) İbn-i Heysem
 - D) İbn-i Zühr
 - E) El-Birûnî
2. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kaleme aldığı eser aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Daha Adil Bir Dünya Mümkün
 - B) Kavgam
 - C) Umut Yılı: 1977
 - D) Yeni Bir Dünya ve Adil Düzen
 - E) Davam
3. Kitab-ül-Menazir adlı eserin sahibi ve modern optiğin babası olarak anılan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İbn-i Heysem
 - B) Fârâbî
 - C) Cezerî
 - D) El-Birunî
 - E) İbn-i Sina
4. Cihannümâ adlı eser aşağıdaki gezginlerden hangisine aittir?
 - A) Kâtip Çelebi
 - B) Evliya Çelebi
 - C) Pîrî Reis
 - D) İbn-i Sina
 - E) Mevlana
5. Kitab-ı Bahriye adlı denizcilik kitabı ile tanınan İslam gezgini aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Pîrî Reis
 - B) İbn-i Battuta
 - C) Fridtjof Nansen
 - D) Evliya Çelebi
 - E) Herodot
6. Ustalık eseri Selimiye Camii olan mimar aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Mimar Sinan
 - B) Cabir Bin Hayyân
 - C) Ebu Maşer
 - D) İbn-i Haldun
 - E) Fârâbî

ÇÖZÜM

1. Batı dillerinde Aliboron olarak anılan El-Asar-ül Bakiye adlı eserin sahibi olan bilim insanı El-Birûnî'dir. Batı dillerinde adı Alberuni veya Aliboron olarak geçer. Gök bilimi, matematik, doğa bilimleri, astronomi, coğrafya ve tarih alanındaki çalışmalarıyla tanınır.

Çok yönlü bir bilim insanı olan El-Birûnî, ilköğrenimini Yunan bir bilginden almıştır. Tanınmış ve seçkin bir aileden gelen Harezmi matematikçi ve gök bilimci Ebu Nasr Mansur tarafından kollanan El-Birûnî, ilk çalışmalarını bu âlimin yanında yaptı. İlk eseri, Asar-ül Bakiye'dir.

Cevap: E

2. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın kaleme aldığı kitap: Daha Adil Bir Dünya Mümkün

Cevap: A

3. Kitab-ül-Menazir adlı eserin sahibi ve "modern optiğin babası" olarak anılan bilim insanı İbn-i Heysem'dir. İbn-i Heysem'in yüzü aşkın eserlerinin en meşhur ve geniş muhtevalı olanı Kitab-ül-Menazir'dir. Eser, yedi bölümden meydana gelmiştir.

Cevap: A

4. Osmanlı ülkelerinin ilk sistematik coğrafya kitabı olma özelliği taşıyan Cihannümâ, değişik ilim sahalarına ilgi duymuş olan Kâtip Çelebi'nin en önemli eserleri arasında yer alır. 1055 (1645) Girit seferi dolayısıyla haritalara ve coğrafya kitaplarına merak salan Kâtip Çelebi eserin giriş kısmında, coğrafyanın insana oturduğu yerde dünyayı gezen seyyahlar gibi âlemi dolaşıp görme imkânı verdiğini, bu eserlerin okunmasıyla ömürleri boyunca seyahat edenlerden daha çok bilgi sahibi olunacağını söyleyerek coğrafyanın faydalarını belirtir.

Cevap: A

5. Kitab-ı Bahriye adlı denizcilik kitabı ile tanınan İslam gezgini Pîrî Reis'tir. Asıl adı Muhyiddin Pîrî Bey'dir. Künyesi Ahmet ibn-i el-Hac Mehmet El Karamanî'dir. Amerika'yı gösteren dünya haritaları ve Kitab-ı Bahriye adlı denizcilik kitabıyla tanınmıştır.

İbn-i Battuta: 1321 yılında doğduğu yer olan Fas'tan Hac ziyareti için Mekke'ye doğru yol alan bu büyük gezginin seyahati Mekke'den sonra da 40 yılı aşkın süre devam etti. Kuzey Afrika'dan Mısır, Orta Doğu, Doğu Afrika, Anadolu, Hindistan, Doğu ve Güneydoğu Asya ve Çin'e uzanan yolculuğunda edindiği izlenimleri Rihlet isimli kitabında topladı.

Evliya Çelebi: Osmanlı İmparatorluğu ve çevresine yaptığı gezileri anlattığı Seyahatname önemli bir tarihi kaynak konumundadır.

Fridtjof Nansen: Grönland'ı baştan aşağı geçen ilk kaşif olan Fridtjof Nansen aynı zamanda gemiyle Kuzey Buz Denizi'nin kuzeyine gitmeyi başaran ilk insandır.

Herodot: Gezilerinde gördüğü yerleri ve insanları anlattığı Herodot Tarihi olarak bilinen kitabı, Avrupa ve Anadolu tarihinin ilk kitapları arasındadır. Gezileri Anadolu'dan Yunanistan, Mısır ve Roma'ya kadar uzanır.

Cevap: A

6. Ustalık eseri Selimiye Camii olan Mimar Si-nan'dır. Kariyerinde önemli eser verdiği Osmanlı padişahları Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde başmimar olarak görev yapan Mimar Sinan, yapıtlarıyla geçmişte ve günümüzde dünyaca tanınmıştır. Başyapıtı, "ustalık eserim" dediği Selimiye Camii'dir. Mimar Sinan tarafından çıkarılmış eserim olarak nitelendirdiği cami Şehzade Camii'dir.

Cevap: A

1. Büyük İskender'in alamadığı şehir olarak nitelendirilen ve Antalya'da bulunan antik kent aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Efes Antik Kenti
- B) Priene Antik Kenti
- C) Hattuşaş Antik Kenti
- D) Termessos Antik Kenti
- E) Anavarza Antik Kenti

2. Dünya'nın ilk beyin ameliyatı nerede yapılmıştır?

- A) Aksaray
- B) Düzce
- C) Kocaeli
- D) Rize
- E) Bursa

3. Avrupa'nın en büyük doğal yaşam parkı aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?

- A) Ankara
- B) Bursa
- C) Adana
- D) Bursa
- E) Kocaeli

4. Türkiye Cumhuriyeti yeni kimlik kartlarının geçerlilik süresi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 2
- B) 5
- C) 10
- D) 15
- E) 20

5. Evrensel Yer Çekimi Kanunu'nu bulan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Isaac Newton
- B) Marie Curie
- C) Nikola Tesla
- D) Albert Einstein
- E) Thomas Edison

6. Paratonerin mucidi olan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Benjamin Franklin
- B) Sigmund Freud
- C) Alfred Nobel
- D) James Watt
- E) Arşimet

ÇÖZÜM

1. Büyük İskender'in MÖ 333 yılındaki seferinde sarp konumu ve güçlü savunması nedeniyle ele geçiremediği ve Antalya'da bulunan antik kent, Termessos Antik Kenti'dir.

Hierapolis Antik Kenti: Pamukkale (Kutsal kent olarak anılır.)

Truva Antik Kenti: Çanakkale (İlyada ve Odyssea destanlarında adı geçer.)

Soli Pompeiopolis Antik Kenti: Mersin (Güneşin şehri olarak anılır.)

Hattuşaş Antik Kenti: Çorum (UNESCO Dünya Kültür Mirası ve Dünya Belleği Listesinde yer alır.)

Ani Ören Yeri: Kars (Medeniyetler Beşiği, 40 Kapılı şehir olarak anılır.)

Priene Antik Kenti: Aydın (Anadolu'nun Pompeisi)

Afrodiasias Antik Kenti: Aydın (Aşkın ve Güzelliğin Tanrıçası olarak anılan Afrodit'e adanmış kentlerdendir.)

Efes Antik Kenti: İzmir / Selçuklu

Anavarza Antik Kenti: Adana (Yenilmezler şehri olarak anılır.)

Cevap: D

2. Dünya'nın ilk beyin ameliyatı 10 bin 500 yıl önce Aksaray'da yapılmıştır. 10 bin 500 yıllık yerleşim yeri olan Aşıklı Höyük'te genç bir kadına yönelik gerçekleştirilen ameliyatın ardından kadının 10 gün daha yaşadığı bilimsel olarak tespit edilirken müzede sergilenen kafatası görenleri şaşırtıyordu.

Cevap: A

3. Avrupa'nın en büyük doğal yaşam parkı Kocaeli'de açılmıştır. Kocaeli'deki Avrupa'nın en büyük doğal yaşam parkı olan "Ormanya" kızıl geyiklerde 8, karcalarda 3, alageyiklerde 6, ceylanlarda 14 ve yılkı atlarındaki 4 doğumla birlikte Yaban Yaşam Alanı toplamda 154 yaban hayvanına ev sahipliği yapıyor.

Cevap: E

4. Yeni nesil kimlik kartının geçerlilik süresi 10 yıl olarak belirlenmiştir. Kimlik kartının son geçerlilik tarihi kartın üzerinde yazılır. Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı, sahibinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olduğunu ve nüfus kütüklerinde kaydı bulunduğunu kanıtlayan resmî kimlik belgesidir. T.C. Kimlik Numarası, Adı, Soyadı, Anne Adı, Baba Adı, Doğum Yeri ve Tarihi, Cinsiyeti, Medeni Hâli, Kan Grubu, Dini, Veriliş Tarihi, Kart Seri Numarası, Belgenin Geçerlilik Tarihi ile kişiye özgü biyometrik veriler kart üzerinde bulunan yonga içinde yer almaktadır.

Cevap: C

5. Yer çekimi kuvvetini ilk kez bulan İngiliz matematikçi ve fizikçi olarak da tanınan Newton'dur. Aynı zamanda Newton, tüm dünya üzerindeki nesnelerin birbirine karşı yerçekimi kuvveti olduğunu savunarak ilk yansıtmalı teleskobu geliştirdi. Bu katkılarını nedeni ile Newton, Albert Einstein'dan sonra en iyi 2. fizikçi olarak anılmaya başlandı. Newton bu buluşları sayesinde pek çok bilimsel gelişmenin de önünü açmış oldu.

Cevap: A

6. Paratoner veya yıldırımsavar, havadaki elektrik yükünü toprağa aktarmayı amaçlayan bir araçtır. İki bulutun sürtüşmesi, çarpışması veya kendi aralarında elektron boşalması yapmaları sonucu oluşan ışık görüntüsüne şimşek denir. Elektrik yüklerinin artı ve eksi olarak belirlenip adlandırılmasını sağlayan Benjamin Franklin (1706 - 1790)'dır. Franklin, yaptığı çeşitli deneylerin sonucunda elektriğin belirli ortamlarda fazla veya eksik ölçülerde bulunabilen bir sıvı olduğu görüşüne vardı. Her ikisinde de elektrik eksikliği ya da fazlalığı bulunan cisimlerin birbirini ittiğini, birinde eksiklik diğesinde fazlalık olan cisimlerin ise birbirlerini çektiğini ileri sürdü. Fazlalığı artı elektrik, eksikliği ise eksi elektrik olarak adlandırıldı.

Cevap: A

1. Aşağıdakilerden hangisi Halide Edip Adıvar'ın eserlerinden biridir?
 - A) Vatan Yolunda
 - B) Şu Çılgın Türkler
 - C) Küçük Ağa
 - D) Sahnenin Dışındakiler
 - E) Ateşten Gömlek
2. Şairler Sultanı olarak anılan edebiyatçı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Bâkî
 - B) Fuzûlî
 - C) Nedim
 - D) Süleyman Çelebi
 - E) Âşık Paşa
3. Şöhretler Yolu'na adı yazılacak ilk Türk aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Tayfun Aybek
 - B) Ömer Özkan
 - C) Mehmet Öz
 - D) Murat Digiçaylıoğlu
 - E) Murat Günel
4. Türk tarihinde ilk düzenli ordu aşağıdaki hükümdarlardan hangisi tarafından kurulmuştur?
 - A) Mete Han
 - B) Teoman
 - C) Uldız
 - D) Atilla
 - E) Karaton
5. Mustafa Kemal'in "Türk milletinin yüzyıllardır beklediği ses" olarak bahsettiği "vatan şairi" aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Nabizade Nazım
 - B) Ziya Paşa
 - C) İbrahim Şinasi
 - D) Recaizade Mahmut Ekrem
 - E) Namık Kemal
6. Eğitim, bilim, kültür, iletişim ve enformasyon yoluyla küresel barışın tesisine, fakirliğin enformasyon yoluyla kaldırılmasına, sürdürülebilir kalkınmaya ve paylaşılan ortak değerlere dayalı bir toplumlar arası diyaloga katkıda bulunma amaçlı faaliyet gösteren örgüt ve merkezi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) UNIDO / Viyana
 - B) UNESCO / Paris
 - C) WHO / Cenevre
 - D) AĞİT / Viyana
 - E) UNICEF / New York

ÇÖZÜM

1. Ateşten Gömlek, Halide Edip Adivar eserlerinden biridir.

Vatan Yolunda; Yakup Kadri Karaosmanoğlu

Şu Çılgın Türkler; Turgut Özakman

Küçük Ağa; Tarık Buğra

Sahnenin Dışındakiler; Ahmet Hamdi Tanpınar

Cevap: E

2. Bâkî, Divan Edebiyatı şairi olup "Sultanüş'suâra" (Şairler Sultanı) olarak anılmış, Türk edebiyatının en önemli isimleri arasında yer almıştır.

Başlıca eserleri:

- Dîvân (4508 beyitlik en önemli eseri)
- Fazâ'ilü'l-Cihad
- Fazâ'il-i-Mekke
- Hadîs-i Erbain Tercümesi
- Kanuni Mersiyesi

Cevap: A

3. ABD'deki Hollywood Walk of Fame - Hollywood Şöhret Yolu 2021 yıldızları, Hollywood Walk of Fame Başkanı Ellen K. ve Hollywood Ticaret Odası Başkanı ve Ceo'su Rana Ghadban tarafından açıklandı. Dünyaca ünlü kalp cerrahisi ve televizyon programı sunucusu Dr. Mehmet Öz, her yıl 10 milyon ziyaretçinin akınına uğrayan bulvardaki Şöhret Yolu'na adı yazılacak ilk Türk olmuştur.

Cevap: C

4. Türklerde ilk düzenli orduyu Asya Büyük Hun İmparatorluğu Kağanı Mete Han kurmuştur.

Cevap: A

5. Mustafa Kemal'in "Türk milletinin yüzyıllardır beklediği" ses olarak bahsettiği "vatan şairi" olarak anılan Namık Kemal'dir.

Cevap: E

6. Eğitim, bilim, kültür, iletişim ve enformasyon yoluyla küresel barışın tesisine, fakirliğin enformasyon yoluyla kaldırılmasına, sürdürülebilir kalkınmaya ve paylaşılan ortak değerlere dayalı bir toplumlar arası diyaloga katkıda bulunma amaçlı faaliyet gösteren örgüt UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü), Birleşmiş Milletler'in özel bir kurumu olarak 1946 yılında kurulmuştur. Merkezi Paris'tir.

Cevap: B

1. Türkiye'nin yerli otomobilini tasarlayan ve geliştiren firma aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Parad
 - B) TOGG
 - C) SOM
 - D) Wolkswagen
 - E) Günsel
2. Türkiye'nin protokol rengi olarak belirlenen renk aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Turkuaz
 - B) Mor
 - C) Kırmızı
 - D) Beyaz
 - E) Haki
3. "Yüreğimin yarısı Mekke'dir, geri kalanı da Medine'dir. Üstünde bir tül gibi Kudüs vardır." sözlerinin sahibi olan "Kudüs Şairi" olarak anılan şair aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Can Yücel
 - B) Âşık Veysel
 - C) Edip Cansever
 - D) Nuri Pakdil
 - E) Attilâ İlhan
4. Türkiye'nin en büyük havalimanı olma özelliğine sahip havalimanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Gazipaşa Havalimanı
 - B) Dalaman Havalimanı
 - C) Adnan Menderes Havalimanı
 - D) İstanbul Havalimanı
 - E) Sabiha Gökçen Havalimanı
5. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ilk cumhurbaşkanı yardımcısı olan isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) İsmail Kahraman
 - B) Binali Yıldırım
 - C) Fahrettin Altun
 - D) Fuat Oktay
 - E) Murat Çetinkaya
6. "Işık seviyesinin gürültü ölçümünü" Einstein'ın ölçülmesi imkânsız olarak kabul etmesine rağmen gerçekleştiren Türk bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ali Kuşçu
 - B) Sait Akpınar
 - C) Mete Atatüre
 - D) Fazıl Erdoğan
 - E) Oktay Sinanoğlu

ÇÖZÜM

1. Türkiye'nin yerli otomobilini tasarlayan ve geliştiren firma "TOGG"dur. Yerli otomobili tasarlama ve geliştirmeden sorumlu olan TOGG firmasının başına Mehmet Gürcan Karakaş getirilmiştir.

Cevap: B

2. Türkiye'nin protokol rengi turkuaz olarak belirlenmiştir. Turkuaz kelimesi, Türkiye'nin Akdeniz sahillerinin renginden esinlenilerek türetilmiştir. Fransızca Türk kelimesinin söylenişinden türemiştir. Turkuaz ya da "Türk mavisî", camgöbeği renginin hafifçe mavi tonudur.

Cevap: A

3. "Yüreğimin yarısı Mekke'dir, geri kalanı da Medine'dir. Üstünde bir tül gibi Kudüs vardır" sözlerinin sahibi "Kudüs Şairi" Nuri Pakdil'dir. Nuri Pakdil 2019 yılında vefat etmiştir.

Cevap: D

4. Türkiye'nin en büyük havalimanı olma özelliğine sahip havalimanı Yeni İstanbul Havalimanı'dır.

Cevap: D

5. 1982 Anayasası'nda yapılan 2017 anayasa değişikliği ile cumhurbaşkanı yardımcılığı makamı getirilmiştir. Cumhurbaşkanı seçildikten sonra birden fazla cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ilk cumhurbaşkanı yardımcısı olan isim Fuat Oktay olmuştur.

Cevap: D

6. "Işık seviyesinin gürültü ölçümünü" Einstein'ın ölçülmesi imkânsız olarak kabul etmesine rağmen gerçekleştiren Türk bilim insanı Mete Atatüre'dir. "Işık seviyesinin gürültü ölçümünü", "ışığı sıkıştırma" yöntemiyle ölçmüştür.

Cevap: C

1. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde yapılan referandum sayısı aşağıdakilerden hangisidir?
A) 2 B) 4 C) 5 D) 7 E) 9
2. Türkiye'nin ilk yerli uçağı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Vecihi K-VI
B) Kuzgun
C) Ulak
D) Yörük
E) Akıncı
3. İlk medeni kanun aşağıdakilerden hangisidir?
A) İntibah
B) Mecelle
C) Teşkilatı Esasiye
D) Kanunuesasi
E) Mevzuat
4. Aşağıdakilerden hangisi George Orwell'in eserleri arasında yer almaz?
A) Daralma
B) Papazın Kızı
C) Hayvan Çiftliği
D) Zambak Solmasın
E) Olağanüstü Bir Gece
5. Dünyadaki ilk anayasal belge aşağıdakilerden hangisidir?
A) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
B) Magna Carta
C) Tanzimat Fermanı
D) Islahat Fermanı
E) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi
6. "Lambalı kadın" olarak anılan, Kırım Savaşı sırasında gönüllü hemşirelik yapan isim aşağıdakilerden hangisidir?
A) Garace Hopper
B) Abril Amara
C) Marie Curie
D) Rachel Carson
E) Florence Nightingale

ÇÖZÜM

1. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde 7 kez referandum yapılmıştır. En son 1982 Anayasası'nda yapılan 2017 anayasa değişikliği kanununa ilişkin yapılan referandumdur.

Referandumlar

- 1961
- 1982
- 1987
- 1988
- 2007
- 2010
- 2017

Cevap: D

2. Türkiye'nin ilk yerli uçağı, Vecihi Hürkuş tarafından tasarlanan ve üretilen Vecihi K-VI'dır.

Cevap: A

3. İlk medeni kanun Mecelle'dir. Osmanlı İmparatorluğu'nun son yarım yüzyılında şer'i mahkemelerde hukuki dayanak olarak kullanılmıştır. Mecelle, kendi çağında 13 yüzyıllık İslami fıkıh geleneği üzerinde inşa edildiği halde, maddeler halinde düzenlenmiş analitik ve pozitif bir hukuk sistemi oluşturma çabasıdır. Mecelle, Tanzimat Fermanı ile açılan dönemin en önemli kanunu ve Osmanlı modernleşmesinin en önemli anıtlarından biridir. Ekim 1926'da Mecelle yürürlükten kaldırılmıştır.

Cevap: B

4. Olağanüstü Bir Gece, Stefan Zweig eseridir.

George Orwell, İngiliz edebiyatının en önemli isimlerindendir. Asıl ismi Eric Arthur Blair'dir.

George Orwell Eserleri:

- Paris ve Londra'da Beş Parasız
- Burma Günleri
- Papazın Kızı
- Zambak Solmasın
- Wigan İskelesi Yolu
- Katalonya'ya Selam
- Aspidistra
- Daralma
- Hayvan Çiftliği
- Bin Dokuz Yüz Seksen Dört

Cevap: E

5. Magna Carta veya Magna Carta Libertatum (Büyük Özgürlük Fermanı), 1215 yılında imzalanmış bir İngiliz belgesidir. Bu belge ile kral ilk kez yetkilerini kısıtlamış ve derebeylere bazı haklar tanımıştır. Günümüzdeki anayasal düzene ulaşana kadar yaşanan tarihi sürecin önemli basamaklarından birisidir.

Cevap: B

6. Florence Nightingale, Kırım Savaşı sırasında gönüllü hemşirelik yapan "Lambalı kadın" olarak anılan hemşire ve reformcudur. Kırım Savaşı sırasında eğitim alan hemşirelerin yöneticisi olarak öne çıkmış, savaşta yaralanan askerlerin tedavi ve bakımlarını yapmıştır. Özellikle gece gündüz demeden yaralı askerlere baktığı için kendisine "Lambalı Kadın" denmiştir. Doğum günü her yıl "Uluslararası Hemşireleri Günü" olarak kutlanmaktadır.

Cevap: E

1. Aşık Veysel'in hayatı işlenen Karanlık Dünya isimli filmin yönetmeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çağan Irmak
- B) Serdar Akar
- C) Ertem Eğilmez
- D) Metin Erksan
- E) Şerif Gören

2. İlk yerli tiyatro eseri olan Şair Evlenmesi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) İbrahim Şinasi
- B) Namık Kemal
- C) Ziya Paşa
- D) Ahmet Mithat Efendi
- E) Şemsettin Sami

3. Dünya tarihinde bilinen ilk yazılı anayasa aşağıdaki ülkelerden hangisinde düzenlenmiştir?

- A) Fransa
- B) Türkiye
- C) ABD
- D) Hollanda
- E) Almanya

4. İngiltere ile Fransa'yı birbirine bağlayan ve Avrupa kıtasında bulunan demir yolu tüneli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manş Tüneli
- B) Gottarhd Base
- C) Kızlaç Tüneli
- D) Topçam Tüneli
- E) Dranaz Tüneli

5. Namık Kemal'e ait olan ve edebiyat tarihimizde sahnelenen ilk tiyatro eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şair Evlenmesi
- B) Vatan Yahut Silistre
- C) Kara Bela
- D) Afife Anjelik
- E) Vuslat

6. Aşağıdakilerden hangisi Yakup Kadri Osmanoğlu eserlerinden biridir?

- A) Sodom ve Gomore
- B) Çankaya
- C) Esir Şehrin İnsanları
- D) Kuvayi Milliye Destanı
- E) Sınıf Arkadaşım Atatürk

ÇÖZÜM

1. Âşık Veysel'in hayatı işlenen Karanlık Dünya isimli film yönetmeni Metin Erksan'dır. Çocukken çiçek hastalığı yüzünden gözleri kör olan ünlü aşıklardan Âşık Veysel'in hikâyesinin anlatıldığı filmde, Veysel'in çocukluğu, evlilik hayatı ve kaza sonucu kaybettiği çocuklarının acısına dayanamayarak ölen karısından sonra hayatına giren dilim ile yaşadıkları anlatılıyor.

Cevap: D

2. Şair Evlenmesi, İbrahim Şinâsî'nin 1860 yılında Tercüman-ı Ahvâl'de tefrika edilen ardından kitap olarak basılan töre komedisi tarzında tek perdelik piyestir. Daha önce yazılmış bazı tiyatro eserlerinin varlığından söz edilse de Şair Evlenmesi, Türk edebiyatında yayımlanan batılı tarzda ilk tiyatro eseri olarak kabul edilir. Belirli bir metne dayanmayan, oyuncuların doğaçlama yaptıkları tuluat tiyatrosundan, bir konunun metne dayalı olarak giriş, gelişme, sonuç biçiminde aktarıldığı yeni bir tiyatroya geçiş bu eserle olmuştur.

Cevap: A

3. Tarihte bilinen ilk yazılı anayasa 1781 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde düzenlenmiştir. İkinci ise Fransız anayasasıdır. Türkiye'deki ilk yazılı anayasa 23 Aralık 1876 tarihinde yürürlüğe giren Kanunuesasi'dir.

Cevap: C

4. Manş Tüneli, İngiltere ile Fransa'yı denizden birbirine bağlayan Fransa ve İngiltere ortak yapımı bir demir yolu tüneldir. İsviçre Alp Dağları'nın altından geçen ve Avrupa'nın kuzeyi ve güneyi arasındaki mesafeyi kısaltan, 57 kilometre uzunluğa ve 2 bin 300 metre derinliğe sahip dünyanın en uzun ve en derin demiryolu tüneli ise Gotthard Base Tüneli'dir.

Cevap: A

5. Namık Kemal'e ait edebiyat tarihimizde sahnelenen ilk tiyatro eseri Vatan Yahut Silistre olmuştur. Namık Kemal'in 1872'de kaleme aldığı dört perdelik tiyatro yapıtıdır. Namık Kemal'in ilk tiyatro yapıtı olan eser, Türk edebiyatında romantik tiyatronun ilk tipik örneklerindendir. Yazarın en fazla tartışma ve eleştiriye maruz kalmış piyesi budur ancak onun kişiliğinin sembolü olmuş ve adı ile birlikte anılmıştır.

Cevap: B

6. Sodom ve Gomore, Yakup Kadri eserlerinden biridir. Yaban, Vatan yolunda, Milli Savaş Hikayeleri, Ankara ve Düşmanın Yaktığı Köy Ahalisine gibi eserlerde Yakup Kadri eserleri arasında yer alır.

Çankaya; Falih Rifkî Atay

Esir Şehrin İnsanları; Kemal Tahir

Kuvayı Milliye Destanı; Nazım Hikmet

Sınıf Arkadaşım Atatürk; Ali Fuat Cebesoy

Cevap: A

1. Avrupa Birliği'nin marşı olan Neşeye Övgü adlı müzikal çalışma aşağıdaki bestecilerden hangisine aittir?
 - A) Mozart
 - B) Chopin
 - C) Beethoven
 - D) Schubert
 - E) Wagner
2. Uşak ilinde bulunan ve Türkiye'nin en büyük kanyonu olarak belirlenen kanyon aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kaplıca Kanyonu
 - B) Güver Kanyonu
 - C) İncebel Kanyonu
 - D) Ulubey Kanyonu
 - E) Cehennem Deresi Kanyonu
3. "Petrol" kelimesinin Türk Dil Kurumunda belirlenen karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Yer yağı
 - B) Karsanbaç
 - C) Hız kovanı
 - D) Yer gazı
 - E) Hızlı güç
4. Tarihte güneş yılı esasına dayalı takvimi bulan ilk medeniyet aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sümerliler
 - B) Romalılar
 - C) Mısırlılar
 - D) Fenikeliler
 - E) Lidyalılar
5. Dünya'nın en tanınmış heykellerinden biri olan "Özgürlük Heykeli" aşağıdaki ülkelerden hangisinde yer alır?
 - A) ABD
 - B) Fransa
 - C) Türkiye
 - D) Yunanistan
 - E) İtalya
6. En son NATO üyesi olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Yunanistan
 - B) Makedonya
 - C) Finlandiya
 - D) İsveç
 - E) Hırvatistan

ÇÖZÜM

1. Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi Marşı, Ludwig van Beethoven tarafından 9. Senfoni'nin bitiş bölümü olarak bestelenmiş olan Neşeye Övgü adlı müzikal çalışmadır.

Beethoven'ın tek operası "Fidelio" olmuştur. Türk Marşı'nında yer aldığı "Atina Harabaları" adlı eseri önemli eserleri arasında yer almaktadır.

Mozart; Klasik dönemde Türk adını müzikte en çok duyuran bestecidir. Saraydan Kız Kaçırma, Sihirli Flüt Operası, Kahire Kazı, Figaronun Düğünü en önemli operalarıdır.

Chopin; Günümüzde kullanılan cenaze marşını bestelemiştir.

Cevap: C

2. Uşak ilinde bulunan ve Türkiye'nin en büyük kanyonu olarak belirlenen kanyon Ulubey Kanyonu'dur. Uşak Ulubey Kanyonu, Amerika Birleşik Devletleri'nin Arizona Eyaleti'nde bulunan Büyük Kanyon'dan (Grand Canyon) sonra dünyanın en büyük ikinci kanyonu ünvanına sahiptir.

Cevap: D

3. "Petrol" kelimesinin Türk Dil Kurumunda belirlenen karşılığı yer yağı, doğal gazın Türkçe karşılığı ise yer gazıdır.

Cevap: A

4. Güneş takvimi, Antik Mısır döneminde ortaya çıkmıştır. Mısırlılar, zaman kavramı üzerinde çalışmalar yapmışlardır. Bu çalışmalarda saat, takvim gibi zamanı ölçmeye yarayan araçlar geliştirilmiştir. Günümüzde en çok kullanılan takvim güneş takvimidir.

Güneş takvimi, güneşin hareketleri esas alınarak oluşturulmuştur. Güneş takviminde 12 ay bulunmaktadır. Bir güneş yılı 365 gün 6 saat sürmektedir. Dünya, güneş çevresinde bir yılda dolanımını tamamlamaktadır.

Cevap: C

5. Özgürlük Heykeli, ABD'nin New York şehrindeki Liberty (Özgürlük) Adası üzerinde, inşa edildiği 1886 yılından bu yana Amerika'nın simgesi olan anıtsal heykeli ve gözlem kulesidir. Dünyanın en tanınan anıtlarından biridir.

Cevap: A

6. NATO'ya üye olan son ülke İsveç'tir. 7 Mart 2024 tarihinde katılım belgelerini teslim ederek ittifaktan resmî olarak 32. üyesi olmuştur.

Cevap: D

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi iki yargı dili kullanır. Bu yargı dillerinden birisi İngilizcedir.

Buna göre Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin diğer yargı dili aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanca
- B) Fransızca
- C) Türkçe
- D) Japonca
- E) Rusça

2. Cumhuriyet tarihinde ilk nüfus sayımı hangi yıl yapılmıştır?

- A) 1925
- B) 1927
- C) 1931
- D) 1933
- E) 1934

3. Orhun Yazıtları'nın bulunduğu ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Moğolistan
- B) Türkmenistan
- C) Kırgızistan
- D) Azerbaycan
- E) Kazakistan

4. Tek bir seferde uzayda en fazla kalan kadın astronot ünvanı aşağıdaki astronotlardan hangisine aittir?

- A) Jessica Meir
- B) Christina Koch
- C) Valentina Tereshkova
- D) Naoko Yamazaki
- E) Susan Helms

5. 200 Türk lirasının arka yüzünde yer alan resim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre
- B) Prof. Dr. Cahit Arf
- C) Mimar Ahmed Kemaleddin
- D) Fatma Aliye Hanım
- E) Buhûrîzâde Mustafa İtrî

6. Türkiye'nin en uzun süre yürürlükte kalan anayasası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanunuesası
- B) Teşkilatı Esasiye
- C) 1924 Anayasası
- D) 1961 Anayasası
- E) 1982 Anayasası

ÇÖZÜM

1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), uluslararası bir teşkilat olan Avrupa Konseyi'ne bağlı olarak 1959 yılında kurulmuş uluslararası bir mahkemedir. Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve ek protokolleriyle güvence altına alınmış olan temel hakların çiğnenmesi durumunda bireylerin, toplulukların, tüzel kişilerin ve diğer devletlerin, belirli usul ve kurallar dahilinde başvurabileceği bir yargı merciidir. Mahkeme, Fransa'nın Strazburg şehrinde bulunmaktadır.

Avrupa Birliği'nin günümüzde Avrupa Konseyi'ne ait bayrağı kullanıyor olması çeşitli kafa karışıklıklarına yol açıyorsa da, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Avrupa Birliği'nin değil, hemen hemen tüm Avrupa devletlerinin üyesi olduğu ayrı bir uluslararası teşkilat olan Avrupa Konseyi'nin organıdır. Bir kişinin AİHM'ye başvurabilmesi için öncelikle kendi ülkesinde hakkını araması, yani iç hukuk yollarını tüketmesi gerekmektedir. Mahkemenin yargı dili İngilizce veya Fransızca'dır. Ancak başvuru, konsey üyesi devletlerin birinin diliyle (örn. Türkçe) de yapılabilir.

Cevap: B

2. Türkiye'de genel nüfus sayımı, Türkiye'de istatistik işlerini yürütmekle görevli devlet kurumu olan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından periyodik olarak yapılan nüfus sayımıdır. TÜİK tarafından yapılan çok sayıdaki istatistik çalışmalarının en önemlisi "genel nüfus sayımı"dır.

Osmanlı'da başarılı ilk nüfus sayımı savaşa katılacak Müslüman askerlerin sayısını ve yeni vergi kaynaklarının tespiti için 1831 yılında II. Mahmut tarafından yapılmıştır. Cumhuriyet'in ilanından sonra ise ilk kez 28 Ekim 1927 tarihinde nüfus sayımı olmuştur ve bu yıldan itibaren genellikle 5 yıllık aralarla yapılmıştır. Bu uygulama esnasında ülke çapında sokağa çıkma yasağı uygulanmıştır. İlk kez sokağa çıkma yasağı olmaksızın adrese dayalı nüfus sayımı 2007 yılında yapılmıştır.

Cevap: B

3. Türk tarihi için önemli yazıtlar olarak görülen Orhun Yazıtları bugünün Moğolistan sınırları içerisinde olup Baykal Gölü'nün güney cephesinde yer alan Orhun nehrinin ve Koşo Çaydam gölünün arasındadır. Orhun Yazıtları, Göktürk imparatorluğunun ünlü hükümdarı Bilge Kağan döneminden kalan yazılı taşlardır.

Cevap: A

4. Amerikan Havacılık ve Uzay Dairesi'nde (NASA) görevli Amerikalı astronot Christina Koch, Uluslararası Uzay İstasyonu'nda 328 gün kalarak rekor kırmıştır. Christina Koch, tek bir seferde uzayda en fazla kalan kadın astronot ünvanını kazanmıştır.

Cevap: B

5. Türk lirası 6 adet banknota sahip. Bunlar 5 TL, 10 TL, 20 TL, 50 TL, 100 TL ve 200 TL. Ön yüzlerinde Mustafa Kemal Atatürk'ün fotoğrafları bulunuyor. Fakat her bir banknotun arka yüzündeki Türk büyüğü değişiyor.

5 TL: Ord. Prof. Dr. Aydın Sayılı

10 TL: Prof. Dr. Cahit Arf

20 TL: Mimar Ahmed Kemalettin

50 TL: Fatma Aliye Hanım

100 TL: Buhûrîzâde Mustafa İtrî

200 TL: Yunus Emre

Cevap: A

6. 1924 Anayasası, 20 Nisan 1924'te TBMM tarafından kabul edilmiştir. 1924 Anayasası yürürlüğe girerek 1921 tarihli Teşkilat-ı Esasiye'yi tarih sayfalarına bırakmıştır. 27 Mayıs 1960 askeri müdahalesi ile yeni bir anayasa hazırlanmaya başlanmış ve 1961'de kabul edilen bu yeni anayasa ile yaklaşık 37 yıl yürürlükte kalan 1924 Anayasası tarih olmuştur. 12 Eylül Darbesi'nden sonra hazırlanan 1982 Anayasası 7 Kasım 1982'deki halk oylaması ile kabul edilmiştir. 1982 Anayasası, sonuçların açıklanmasıyla 9 Kasım 1982 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 1982 Anayasası, en uzun süre yürürlükte kalan anayasadır.

Cevap: E

1. 3000 sayfalık dev roman Kayıp Zamanın İzinde aşağıdaki yazarlardan hangisinin eseridir?
 - A) Marcel Proust
 - B) Albert Camus
 - C) Dave Robinson
 - D) Osho
 - E) Peter Sander
2. ABD'nin ilk siyahi başkan yardımcısı seçilen isim aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kamala Harris
 - B) Mike Pence
 - C) Al Gore
 - D) Walter Mondale
 - E) Dick Cheney
3. Heykelini yaptıran ilk Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) I. Bayezid
 - B) I. Mehmet
 - C) Sultan Abdülaziz
 - D) II. Murat
 - E) Sultan Abdülmecit
4. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ne zaman kabul edilmiştir?
 - A) 1937
 - B) 1945
 - C) 1948
 - D) 1950
 - E) 1961
5. Türkiye'nin tek buz müzesi ATA BUZ aşağıdaki illerden hangisinde yer alır?
 - A) Erzurum
 - B) Mardin
 - C) Diyarbakır
 - D) Gaziantep
 - E) Van
6. Geleneksel Türk yağlı güreşleri kapsamında Kırkpınar Yağlı Güreşleri aşağıdaki illerden hangisinde düzenlenmektedir?
 - A) Edirne
 - B) Adana
 - C) İzmir
 - D) Antalya
 - E) Manisa

ÇÖZÜM

1. Marcel Proust'un hayatının son 17 yılında yazdığı 3000 sayfalık dev roman Kayıp Zamanın İzinde'dir. 7 ciltten oluşur.

Bunlar:

- Swann'ların Tarafı
- Çiçek Açmış Genç Kızların Gölgesinde
- Guermantes Tarafı
- Sodom ve Gomorra
- Mahpus
- Albertine Kayıp
- Yakalanan Zaman

Cevap: A

2. Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) Demokrat Parti başkan adayı Joe Biden, yardımcısı olarak Kamala Harris'i seçmiştir. Harris, Biden'in ABD Başkanlık seçimini kazanmasıyla birlikte, ülkenin ilk siyah başkan yardımcısı olmuştur.

Cevap: A

3. Osmanlı tarihinde heykelini yaptıran ilk Osmanlı Padişahı Sultan Abdülaziz'dir. İlk Osmanlı padişah heykelidir. Beylerbeyi Sarayı'nda sergilenir. Heykel, İngiliz Heykeltıraş Charles Fuller tarafından yapılmıştır.

Cevap: C

4. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 10 Aralık 1948'de bildirgeyi kabul etmiştir. İnsan hakları günü beyannamenin kabul edilmesinden iki yıl sonra 1950'de kabul edilmiştir. Türkiye 6 Nisan 1949'da beyannamayı kabul eden ülkeler arasına katılmıştır.

Cevap: C

5. Türkiye'nin tek buz müzesi ATA BUZ Erzurum'da açılmıştır. Erzurum'da, Yeni Nesil Üniversite Tasarım ve Dönüşüm Projesi'nin sanata ve sanatçıya destek misyonu olarak değerlendirildiği Türkiye'nin tek buz müzesi olma özelliğini taşıyan "Ata Buz Müzesi" 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü anısına açılmıştır.

Cevap: A

6. Kırkpınar Yağlı Güreşleri, geleneksel Türk yağlı güreş turnuvasıdır. Her sene haziran ayı sonu ile temmuz ayı başında Edirne'de düzenlenir. Pehlivanlar üç gün süresince er meydanında mücadele ederler. Son gün yapılan finallerde her boyun (kategorinin) birinci, ikinci ve üçüncüleri belirlenir.

Cevap: A

1. UNESCO'nun Dünya Mirası Listesi'nde yer alan "Bitmeyen Kilise" olarak adlandırılan La Sagrada Familia aşağıdaki ülkelerden hangisinde yer alır?
A) İspanya
B) İngiltere
C) Fransa
D) Amerika
E) Norveç
2. Yeniden doğuş anlamına gelen Rönesans aşağıdaki ülkelerden hangisinde başlamıştır?
A) İtalya
B) İngiltere
C) Almanya
D) İsviçre
E) Çin
3. Güneş Sistemi'nin en büyük gezegeni aşağıdakilerden hangisidir?
A) Mars
B) Satürn
C) Venüs
D) Uranüs
E) Jüpiter
4. Pisa Kulesi aşağıdaki ülkelerden hangisinde yer alır?
A) İtalya
B) İngiltere
C) Romanya
D) ABD
E) Almanya
5. KKTC'nin ilk yerli otomobili aşağıdakilerden hangisidir?
A) TOGG
B) Günsel
C) Atak
D) Azim
E) Kobra
6. Tarih boyunca kullanılan alfabeleri çözerek bu alfabelerle yazılan belgelerin okunabilmesini sağlayan ve tarihî olayların aydınlatılmasına katkıda bulunan bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?
A) Filoloji
B) Epigrafi
C) Paleografi
D) Antropoloji
E) Etnografi

ÇÖZÜM

1. La Sagrada Familia, İspanya Barselona'da yer alır. Mimarı, Antoni Gaudí'dir.

Bazı önemli mimariler;

Düşünen Adam Heykeli: Auguste Rodin tarafından yapılmıştır. Paris'teki Rodin müzesinde sergilenmektedir. Türkiye'de Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları hastanesinin bahçesinde bir kopyası mevcuttur.

Notre Dame Katedrali: Paris. 2019 yılında yangın nedeniyle ağır hasar almıştır.

Eyfel Kulesi: Paris

Özgürlük Anıtı (Heykeli): Fransa tarafından ABD'ye hediye edilmiştir. ABD'nin New York şehrindeki Özgürlük Adası'nda yer alır.

Heykel sağ elinde bir meşale, sol elinde hitabe tutar. Tabletin üstünde Bağımsızlık Bildirisi'nin tarihi (1776) yazılıdır. Heykelin başındaki taçın 7 sivri ucu 7 kıtayı veya 7 denizi simgeler.

Cevap: A

2. Rönesans'ın kelime anlamı "yeniden doğuş"tur. İlk olarak İtalya'da ortaya çıkan Rönesans, 15. ve 16. yüzyıllarda Batı Avrupa'da edebiyat, sanat, bilim alanındaki gelişmeleri ifade eder.

Cevap: A

3. Jüpiter, Güneş Sistemi'nin en büyük gezegendir. Güneş'ten uzaklığa göre beşinci sırada yer alır. Adını Roma mitolojisindeki tanrıların en büyüğü olan Jüpiter'den alır. Büyük ölçüde hidrojen ve helyumdan oluşmakta ve gaz devi sınıfına girmektedir.

Cevap: E

4. Pisa Kulesi, İtalya'nın kuzeyindeki Pisa şehrinde Piazza dei Miracoli'de yer alan ve 1063-1090 yıllarında yapılan şehir katedralinin çan kulesi, ana yapıdan ayrı olarak 1173'te yapılmıştır. Pisa Kulesi, İtalya'nın simgeleşmiş yapılarından biridir. Dünya genelinde eğikliğiyle tanınan kuledir.

Cevap: A

5. KKTC'nin ilk yerli otomobili "Günsel"dir. Türkiye'nin ilk yerli otomobili ise "TOGG" adını taşır.

Cevap: B

6. Eski yazı anlamına gelen paleografya, toplumların geçmiş dönemlerde kullanmış oldukları yazıları inceler. Tarih boyunca kullanılmış olan alfabeleri inceleyerek çözer. Epigrafi veya epigrafya ile karıştırılmamalıdır. Epigrafi, kısaca yazıt bilimidir; taş, metal, mermer, tahta, seramik gibi kalıcı sert malzemeler üzerine yazılı yazıtları tanımlayan, anlamlarını açıklayan, kullanımlarını belirleyen, tarihlen, kültürel açıdan sınıflayan bir bilimdir.

Cevap: C

1. 2021 yılında faaliyete geçen Fagradals Yanardağı aşağıdaki ülkelerden hangisinde yer alır?

- A) İzlanda
- B) Hollanda
- C) İtalya
- D) Rusya
- E) Fransa

2. Papa Franciscus'un 2021 yılında ziyareti ile tarihte ilk kez Papa ziyareti gerçekleşmiş olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Irak
- B) Katar
- C) Lübnan
- D) Sudan
- E) Fas

3. Aşağıdakilerden hangisi ünlü psikolog ve yazar Doğan Cüceloğlu'nun eserleri arasında yer almaz?

- A) İnsan İnsana
- B) Küçük Şeyler
- C) Var Mısın?
- D) Geliştiren Anne-Baba
- E) Öğretmenim Bir Bakar Mısın? - Öğretmen'in Gücü Üzerine

4. "Batı, İstanbul'un Fethi'ni ve Ayasofya'yı hiç unutmadı." sözü aşağıdaki isimlerden hangisi tarafından söylenmiştir?

- A) Halil İnalçık
- B) Yahya Kemal
- C) Nazım Hikmet
- D) Necip Fazıl Kısakürek
- E) Arif Nihat Asya

5. Türk edebiyatının "bir kelimeye bin anlam yükleyen yalnızlık şairi" olarak anılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Turgut Uyar
- B) Cemal Süreyya
- C) Orhan Veli Kanık
- D) Özdemir Asaf
- E) Can Yücel

6. 2021 yılında Türkiye'nin ilk Grafen seri üretim tesisi aşağıdaki illerden hangisinde açılmıştır?

- A) Ankara
- B) İstanbul
- C) İzmir
- D) Zonguldak
- E) Manisa

ÇÖZÜM

1. 6 bin yıldır hareketsiz olan Fagradals Yanardağı İzlanda'da yer alır. Reykjanes Yarımadası'ndaki yanardağ, kül ve lav püskürtmeye başlayarak harekete geçmiştir.

Cevap: A

2. Katolik Kilisesi lideri Papa Franciscus, ziyaret için Irak'a gitti. Daha önce hiçbir Papa, Irak'ı ziyaret etmemişti. Ziyaretin sloganı, İncil'den alıntıyla "Hepiniz kardeşsiniz" olarak belirlendi.

Cevap: A

3. Küçük Şeyler psikolog Üstün Dökmen'e ait bir eserdir. Doğan Cüceloğlu, Türk psikolog, yazar ve akademisyendir. İstanbul Üniversitesi Psikoloji bölümünden mezun oldu. Hayat öyküsünü anlatan İnsanı Ararken Damdan Düşen Psikolog adlı kitabını 2013 yılında yayımladı. Deniz Bayramoğlu'nun Doğan Cüceloğlu ile yaptığı söyleşi kitabı Kendini Keşfetmeye Zorluklarla Başa Çıkmaya Var mısın? - Güçlü Bir Yaşam İçin Öneriler adlı söyleşi kitabı Ocak 2021'de yayımlandı. 16 Şubat 2021'de İstanbul'un Beşiktaş ilçesindeki evinde aort damarı yırtılması nedeniyle 83 yaşında hayatını kaybetti. 18 Şubat 2021'de Levent Camii'nde düzenlenen cenaze töreninin ardından Aşiyan Mezarlığı'nda defnedildi.

Eserleri

- İnsan İnsana (1991)
- İnsan ve Davranışı (1992)
- İkimizdeki Çocuk (1992)
- 'Miş' Gibi Yetişkinler: Yetişkin Çocuklar (1994)
- İkimizdeki Biz (1996)
- İyi Düşün Doğru Karar Ver (1998)
- Savaşçı (1999)
- 'Keşke'siz Bir Yaşam İçin İletişim: İletişim Donanımları (2002)
- Başarıya Götüren Aile - Sınav Döneminde Ana Babalık (2006)
- Bir Kadın Bir Ses (2006)

- Korku Kültürü: Niçin 'Miş Gibi' Yaşıyoruz? (2008)
- Onlar Benim Kahramanım (2009)
- İnsan İnsana Sohbetler (2011)
- İnsanı Ararken Damdan Düşen Psikolog (2013)
- Gerçek Özgürlük (2014)
- Derviş'in Aklı: Profesör Ahmet Dervişoğlu ile Sohbetler (2016)
- Öğretmenim Bir Bakar Mısın?- Öğretmen'in Gücü Üzerine (2018)
- Var Mısın? (2021)
- Geliştiren Anne-Baba (2021)

Cevap: B

4. "Batı, İstanbul'un Fethi'ni ve Ayasofya'yı hiç unutmadı." sözü hocaların hocası Halil İnalıcık tarafından söylenmiştir.

Necip Fazıl; "Ayasofya açılmalıdır. Türk'ün kapanık bahtıyla beraber açılmalıdır." (Ayasofya Hitabesi) Nihal Atsız; "Ayasofya'ya imam olmak isterdim." Mahsun Ayasofya adlı şiir Arif Nihat Asya şiiridir.

Cevap: A

5. Türk edebiyatının bir kelimeye bin anlam yükleyen şairi olarak anılan şair Özdemir Asaf'tır. Asaf şiiri, "şiir, bir şeyi az ve öz söyleme sanatı" olarak görmektedir.

Cevap: D

6. Çelikten 200 kat daha mukavemetli, bakırdan yüzlerce kat daha iletken olan grafenin ilk seri üretim tesisi Ankara'da açılmıştır.

Cevap: A

1. İlk otobiyografik roman olan Dokuzuncu Hariciye Koşuşu adlı eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Ziya Gökalp
 - B) Ömer Seyfettin
 - C) Peyami Safa
 - D) Orhan Veli Kanık
 - E) Yaşar Kemal
2. 2023 yılından itibaren Kiril alfabesinden Latin alfabesine geçilen ülke aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Kazakistan
 - B) Çin
 - C) Japonya
 - D) Güne Kore
 - E) Yunanistan
3. Çok ince işlenmiş, küçük boyutlu, kendine has boyama tekniği ve anlatım dili olan yaygın olarak el yazması kitaplardaki metni görselleştiren geleneksel sanat aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Elif
 - B) Çini
 - C) Ebru
 - D) Minyatür
 - E) Hat
4. Türkiye'nin ilk insansız silahlı deniz aracı olan ve 2021'de suya indirilen araç aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) ULAQ
 - B) ATAK
 - C) KIRPI
 - D) MOSHİP
 - E) Barbaros
5. Türkiye'nin yerli işletim sistemi aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Pardus
 - B) Android
 - C) iOS
 - D) Windows
 - E) Linux
6. Olimpiyat bayrağı üzerindeki sarı renk halka aşağıdaki kıtalardan hangisini temsil eder?
 - A) Asya kıtası
 - B) Afrika kıtası
 - C) Avrupa kıtası
 - D) Amerika kıtası
 - E) Avustralya kıtası

ÇÖZÜM

1. Dokuzuncu Hariciye Koğuşu, Peyami Safa'nın ilk baskısı 1930 yılında yapılmış otobiyografik romanıdır. Peyami Safa'nın en fazla basılan ve beğenilen eseridir. 15 yaşında hasta bir çocuğun 1915 yılındaki olayları anlattığı bir hatıra defteri şeklinde kaleme alınmıştır. Romanın başkışısı ve anlatıcısı olan "Hasta Çocuk"un isminden romanda bahsedilmez. Bilinçli olarak, romancının değil roman kahramanının gözlemlerini esas alan ilk Türk romanıdır.

Cevap: C

2. Latin alfabesi çalışmalarına 2017'de başlanan Kazakistan'da, 2023-2031 döneminde ülkede kademeli olarak kullanıma girmesi planlanan, 31 harflik yeni Kazak alfabesini tanıtılmıştır. Kazakistan Ulusal Alfabe Komisyonu, Latin harflerine uyarlanan yeni Kazak alfabesini paylaşmıştır. Ahmet Baytursunov Dil Bilimi Enstitüsü tarafından geliştirilen alfabenin "bir ses-bir harf" ilkesine göre hazırlandığı belirtilmiştir.

Cevap: A

3. Minyatür, kendine has bir biçimi olan resim çeşididir. Yaygın olarak, el yazması kitaplardaki metni görselleştiren, metinde yer alan bilgileri daha açık hâle getiren kitap resimleri minyatür olarak bilinir.

Cevap: D

4. Türkiye'nin ilk insansız silahlı deniz aracı olan ve 2021'de suya indirilen araç ULAQ olmuştur. Böylece prototip üretimi tamamlanan ve "ULAQ" serisinin ilk platformu olan Silahlı İnsansız Deniz Aracı (SİDA) denize indirilmiş olmuştur.

Cevap: A

5. Türkiye'nin yerli işletim sistemi Pardus'tur. Pardus, Debian GNU/Linux temelli özgür ve açık kaynak kodlu bir işletim sistemidir. İnternet üzerinden ücretsiz olarak indirilebilmekte ve kurulabilmektedir. Kişisel veya kurumsal kullanımlar için Pardus'un rekabet edebilir ve sürdürülebilir bir işletim sistemi hâline getirilmesi için TÜBİTAK ULAKBİM bünyesinde geliştirme ve idame çalışmaları devam ettirilmektedir. Pardus adı, Anadolu Parsı'nın bilimsel adı olan Panthera pardus tulliana'dan gelmektedir.

Cevap: A

6. Olimpiyat bayrağındaki 5 halka yeryüzündeki 5 kıtayı temsil eder.

- Sarı renkli halka Asya kıtasını,
- Mavi renkli halka Avrupa kıtasını,
- Siyah renkli halka Afrika kıtasını,
- Kırmızı renkli halka Amerika kıtasını,
- Yeşil renkli halka Avustralya kıtasını temsil eder.

Cevap: A

1. Özel tekniklerle ağaçların saksılar içinde budanarak ve bodurlaştırılarak büyütülmesi sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Origami
- B) Bonsai
- C) Chado
- D) Bunraku
- E) Temari

2. Geleneksel Türk tiyatrosunun son temsilcisi olan Orta Oyunu sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muhsin Ertuğrul
- B) Afife Jale
- C) Müşfik Kenter
- D) Cihat Tamer
- E) İsmail Hakkı Dümbüllü

3. Aşağıdakilerden hangisi Benelüks ülkelerinden biridir?

- A) Hollanda
- B) Fransa
- C) İtalya
- D) İngiltere
- E) İsviçre

4. Türk Astronot ve Bilim Misyonu Projesi kapsamında ilk Türk astronotu Alper Gezeravcı'nın da içinde bulunduğu ve ABD, Florida'da yer alan Kennedy Uzay Merkezi'nden başarıyla fırlatılan roketin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Starship
- B) Falcon 9
- C) Starlink
- D) Vostok 6
- E) Pioneer 10

5. Nisan 2026 itibarıyla 2700 ELO puanını aşan, satranç tarihindeki en genç oyuncu ünvanını elde eden isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yağız Kaan Erdoğan
- B) Ediz Gürel
- C) Vahap Şanal
- D) Emre Can
- E) Mustafa Yılmaz

6. UNESCO 2026 Dünya Kitap Başkenti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gana / Akra
- B) Brezilya / Rio de Janeiro
- C) Fas / Rabat
- D) Yunanistan / Atina
- E) Fransa / Strazburg

ÇÖZÜM

1. Özel tekniklerle ağaçların saksılar içinde budanarak ve bodurlaştırılarak büyütülmesi sanatına bonsai (ağaç küçeleştirme) denir.

Origami: Kâğıt katlama sanatı

Chado: Çay töreni

Bunraku: Kukla sanatı

Temari: İşlemeli kumaş topu yapma sanatı

Cevap: B

2. Geleneksel Türk tiyatrosunun son temsilcisi olan orta oyunu sanatçısı İsmail Hakkı Dümbüllü'dür. Yaşadığı dönemin en ünlü güldürü sanatçılarıdandır. Hocası Kel Hasan Efendi'nin orta oyunun temsil eden kavuğunu devralan Dümbüllü kavuğu Münir Özkul'a, Ferhan Şensoy'a, Rasim Öztekin'e, 2020 yılında ise Şevket Çoruh'a geçmiştir.

Cevap: E

3. Benelüks; Belçika, Hollanda ve Lüksemburg'un coğrafi olarak birlikteliğini anlatan, politik ve ekonomik işbirliği temeline oturan uluslararası bir birliktir.

Cevap: A

4. Türk Astronot ve Bilim Misyonu Projesi kapsamında ilk Türk astronotu Alper Gezeravcı'nın içinde bulunduğu Falcon 9 roketi Florida'daki Kennedy Uzay Merkezi'nden başarıyla fırlatılmıştır. 18 Ocak 2024 saat 22.30'dan itibaren başlayan canlı yayınlar ile fırlatma anı tüm dünyadan izlenmiştir. Gezeravcı'yı uzaya taşıyan Falcon 9 roketi, SpaceX tarafından taşınan yüklerin ve yolcuların Dünya'nın yörüngesine ve uzayın derinliklerine güvenli bir şekilde taşınması için tasarlanmıştır. 4 kişiden oluşan mürettebatta Gezeravcı'nın birlikte görev aldığı kişiler ise ABD ve İspanya'yı temsilen misyon lideri Michael Lopez-Alegria, İtalyan Hava Kuvvetleri'nden pilot Walter Villadei ve Avrupa Uzay Ajansı adına katılan İsveçli Marcus Wandt'tır. Dönüş tarihleri, inişin yapılması planlanan Florida açıklarındaki hava koşulları nedeniyle daha önce birkaç kez ertelenen Alper Gezeravcı ve ekibi uzayda 18 gün kaldıktan sonra 9 Şubat 2024'te okyanusa iniş yapmıştır.

Cevap: B

5. Yağız Kaan Erdoğan (d. 2011), Türk satranç dünyasının en parlak yıldızlarından biri ve tarihin en genç Büyükustalarından (Grandmaster - GM) biridir. 2024 yılında, henüz 12 yaşındayken GM ünvanını kazanarak o dönem dünyanın en genç Büyü-kustası olmuş ve tarihin en genç dördüncü GM'si olarak kayıtlara geçmiştir. Nisan 2026 itibarıyla 2700 ELO puanını aşan satranç tarihindeki en genç oyuncu ünvanını elde etmiştir.

Cevap: A

6. UNESCO, 2025 Dünya Kitap Başkenti olarak Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrini seçmiştir. 2026 Dünya Kitap Başkenti olarak da Fas'ın başkenti Rabat'ı seçmiştir.

Cevap: C

1. 15 Temmuz 2016'da ülke yönetimini ele geçirmek amacıyla düzenlenen kalkışma esnasında darbe bildirisi okutulan spiker aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hande Fırat
- B) Tijen Karas
- C) Ece Üner
- D) Nazlı Çelik
- E) Gülbin Tosun

2. Toprak ana / Kutlu kent / Türk memleketlerinin yüreği olarak anılan şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buhara
- B) Kaşgar
- C) Manisa
- D) Semerkant
- E) Ötüken

3. İslam Dünyası Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (ISESCO/ICESCO) tarafından 2026 yılı İslam Dünyası Kültür Başkenti olarak ilan edilen şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şuşa
- B) Kabil
- C) Bağdat
- D) Rabat
- E) Kudüs

4. Türkiye'nin insanlı ilk uzay bilim misyonundan başarıyla dönen astronot Alper Gezeravcı, uzayda 13 bilimsel deney gerçekleştirmiştir. Gezeravcı, ilk deneyi kapsamında yanında götürdüğü bir bitkinin, çimlendiği bilgisini bilim insanları ile paylaşmıştır.

Bu bilgilere göre, Gezeravcı'nın deneyine konu olan bu bitki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kral eğreltisi
- B) Tuz Gölü hardalı
- C) Tosya pirinci
- D) Datça hurması
- E) Ters lale

5. Türkiye'yi Gürcistan üzerinden Kafkaslar'a bağlayan tünellerden hangisidir?

- A) Orhan Gazi Tüneli
- B) Topçam Tüneli
- C) Salarha Tüneli
- D) Pirinkayalar Tüneli
- E) Bolu Dağı Tüneli

6. Ocak 2022'de "Yapay Ay" inşa eden ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Japonya
- B) Güney Kore
- C) Çin
- D) Hindistan
- E) İsviçre

ÇÖZÜM

1. 15 Temmuz 2016'de ülke yönetimini ele geçirmek amacıyla yapılan kalkışma esnasında TRT'de spiker Tijen Karaş'a darbe bildirisi okutulmuştur. 15 Temmuz Kalkışmasının kod adı Yıldırım Harekatıdır. 15 Temmuz kalkışması sonrası bazı önemli gelişmeler; Ankara ilçesi Kazan'ın adı Kahramankazan olarak belirlenmiştir. Niğde Üniversitesi, Ömer Halis Demir Üniversitesi adını almıştır. Boğaziçi Köprüsü, 15 Temmuz Şehitler Köprüsü adını almıştır. Ankara Kızılay, 15 Temmuz Kızılay Milli İrade Meydanı adını almıştır. Ilgaz Dağı'na inşa edilen tünel Ilgaz 15 Temmuz İstiklal Tüneli adını almıştır.

Cevap: B

2. Toprak ana / Kutlu kent / Türk memleketlerinin yüreği olarak anılan şehir Ötüken'dir.

Bazı önemli şehirler ve ünvanları; Erzurum (Kırmızı Periler Diyarı), Şanlıurfa (Peygamberler Şehri), Amasya (Şehzadeler Şehri), Semerkant (Zengin Şehir), Manisa (Darülmülk-i Kadime)

Cevap: E

3. İslami Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (ICESCO) tarafından 2026 yılı İslam Dünyası Kültür Başkenti olarak Bağdat (Irak) seçilmiştir.

Cevap: C

4. İlk Türk astronot Alper Gezeravcı, Uluslararası Uzay İstasyonu'ndaki ilk deneyini tuz stresine maruz bırakılan bitkilerle ilgili yapmıştır ve bu deney ile gelecekte Ay ve Mars'ta kurulabilecek koloniler için tarımsal çalışmalara ışık tutmak amaçlanmıştır. Deneyde Tuz Gölü'nde endemik olarak yetişen "Schrenkiella Parvula" Tuz Gölü hardalı bitkisi kullanılmış ve bitkinin çimlendiği Gezeravcı tarafından paylaşılmıştır.

Cevap: B

5. Yapımına 2017 yılında başlanan Pirinkayalar Tüneli, ulaşımında sağladığı kolaylıkla Doğu Anadolu'yu Erzurum-Artvin güzergâhından Doğu Karadeniz'e, Türkiye'yi de Gürcistan üzerinden Kafkaslar'a bağlamıştır.

Cevap: D

6. Çin, türünün ilk örneği olan düşük yer çekimi koşullarını simüle eden yapay bir Ay inşa etmiştir. Tesisin Çin'in gelecekteki Ay görevlerinde önemli bir rol oynaması beklenmektedir.

Cevap: C